

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2016

- TOIMINTAKERTOMUS
- TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU
- TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
- LIITETIEDOT

**KONTIOLAHDEN
KUNTA**

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3 Henkilöstö.....	9
1.1.4 Selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.....	10
1.1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista / Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.11	
1.1.5.1 Ympäristötekijät	11
1.1.6 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.1.7 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	13
1.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
1.2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	16
1.2.2 Toiminnan rahoitus.....	18
1.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	20
1.4 Kokonaistulot ja -menot	22
1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	23
1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus	25
1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	25
1.5.3.1 Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	25
1.5.3.2 Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot	27
1.5.3.3 Lukkarila Kodit Oy	29
1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	31
1.5.5. Konsernin tuloslaskelma.....	33
1.5.6. Konsernin rahoituslaskelma.....	34
1.5.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	35
1.6 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	37
1.7 Talousstrategian toteutuminen ja olennaiset tapahtumat tilinpäätöksen jälkeen	38
2 TOTEUTUMISVERTAILU	39
2.1 KUNNANHALLITUS	39
2.1.1 KESKUSHALLINTO (tehtävä 100).....	39
2.1.2 ELINKEINO JA TYÖLLISYYS (TEHTÄVÄ 150)	43
2.1.3 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TILAUS (TEHTÄVÄ 160).....	48
2.2 KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA.....	53
2.2.1 KASVATUS- JA KOULUTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 300).....	53
2.2.2 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA (TEHTÄVÄ 310).....	58
2.2.3 PERUSOPETUS 1 -6 LUOKAT (TEHTÄVÄ 320)	62
2.2.4 PERUSOPETUS 7-9 LUOKAT (TEHTÄVÄ 330)	66
2.2.5 VARHAISKASVATUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 360).....	70
2.2.6 LUKIOKOULUTUS (TEHTÄVÄ 370).....	76
2.2.7 VAPAA SIVISTYSTYÖ (TEHTÄVÄ 380)	80
2.3 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA.....	83
2.3.1 VAPAA-AIKAPALVELUT (TEHTÄVÄ 390)	83
2.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	89
2.4.1 HALLINTO JA MUUT TEKNISET PALVELUT (TEHTÄVÄ 400).....	89
2.4.2 KIIINTEISTÖPALVELUT (TEHTÄVÄ 420)	93
2.4.3 LIIKETOIMINTA (TEHTÄVÄ 430).....	96
2.4.4 VESIHUOLTO (TEHTÄVÄ 450).....	98
2.4.5 RAVINTOHUOLTO (TEHTÄVÄ 470)	101
2.5 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	104

2.5.1 YMPÄRISTÖPALVELUT (TEHTÄVÄ 500)	104
2.6 Käyttötalouden osan numero-osan yhteenveto	113
2.7 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	115
2.8 Rahoitusosan toteutuminen	118
2.9 Investointiosan toteutuminen	119
3.1 Kunnan tuloslaskelma	126
3.2 Konsernituloslaskelma	127
3.3 Kunnan rahoituslaskelma	128
3.4 Konsernin rahoituslaskelma	129
3.5 Kunnan tase	130
3.6 Konsernitase	131
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	132
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	132
Liitetieto 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	132
Liitetieto 2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos	133
Liitetieto 3) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut	133
Liitetieto 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	133
Liitetieto 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset	133
4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	133
4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	135
Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain	135
Liitetieto 7) Verotulojen erittely	135
Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely	135
Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely	135
Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet	135
Liitetieto 11) Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	136
Liitetieto 12) Tuottoihin ja kuluihin sisältyvät pakollisten varausten muutokset	137
Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot	137
Liitetieto 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät	138
Liitetieto 15) Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka saatu muista yhtiöistä	138
Liitetieto 16) Poistoeron muutokset	138
5 Tasetta koskevat liitetiedot	139
5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	139
Liitetieto 17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset	139
Liitetieto 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät	139
Liitetieto 19) Pysyvien vastaavien tase-eräkohtaiset tiedot	139
Liitetieto 20 - 22) Omistukset muissa yhteisöissä	140
Liitetieto 23) Saamisten erittely	141
Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	141
5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	142
Liitetieto 25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista erien välillä tilikauden aikana	142
Liitetieto 26) Erittely poistoerosta	142
Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat	143
Liitetieto 28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	143
Liitetieto 29) Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä	143
Liitetieto 30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, jäsenkuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille	143
Liitetieto 31) Sekkilimiitti	144

Liitetieto 32) Muut velat –erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin	144
Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	144
6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	145
Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	145
Liitetieto 35) Vakuudet, jotka on annettu muuten kuin kohdassa 40 tarkoitetulla tavalla	145
Liitetieto 36) Vakuudet, jotka on annettu samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ..	145
Liitetieto 37) Muut kuin edellä kohdissa 34-36 annetut vakuudet	145
Liitetieto 38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä oleva yhteissumma	145
Liitetieto 39) Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	145
Liitetieto 40) Muut vastuusitoumukset.....	146
Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	146
7. Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen	147
8. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	148
Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä osastoittain	148
Liitetieto 43) Henkilöstökulut	148
Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tilitetyt luottamushenkilömaksut	148
Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot.....	149
9 Erillistilinpäätökset.....	150
9.1 Muun taseyksikön tilinpäätös: Vesihuoltolaitos	150
9.1.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus.....	150
9.1.2 Vesihuoltolaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen.....	150
9.1.2.1 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu.....	151
9.1.2.2 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu.....	151
9.1.2.3 Vesihuoltolaitoksen investointiosan toteutumisvertailu.....	152
9.1.3 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat.....	153
9.1.3.1 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma.....	153
9.1.3.2 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma.....	154
9.1.3.3 Vesihuoltolaitoksen tase.....	155
10 Kirjanpitokirjat, tositelajit ja tositteet	156
ALLEKIRJOITUKSET.....	157

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2016 aikana kunnanvaltuuston toiminta oli edelleen avointa ja yhteistyöhakuista. Yhteisen näkemyksen etsiminen ja toisten kunnioittaminen näkyvät koko kunnan toiminnassa ja kehittämisessä. Kontiolahden kunnan talouden tunnusluvut kohenivat vuonna 2016.

Vuonna 2016 Kontiolahden asukasluku pieneni 21 hengellä. Tilanne on poikkeuksellinen, sillä Kontiolahden asukasluku on ollut pitkään jatkuvassa kasvussa. Positiivista on, että syntyvyys on Kontiolahdella edelleen selvästi korkeampaa kuin kuolleisuus. Sen sijaan kunnasta poismuutto oli viime vuonna suurempaa kuin kuntaan muutto.

Kuntien väliseen muuttoliikkeeseen tulee kiinnittää jatkossa huomioita. Tämä tarkoittaa muun muassa positiivisen ilmapiirin luomista, aktiivista maanhankintaa sekä monipuolista tonttitarjontaa ja asumismahdollisuuksia kaiken ikäisille.

Kontiolahden työttömyysaste aleni 0,4 prosenttia ollen vuoden vaihteessa 12,6 prosenttia. Kontiolahden työttömyysaste on Pohjois-Karjalan alhaisin ja parempi kuin valtakunnassa. Valtakunnallinen työttömyysaste oli vuoden lopussa 13,6 prosenttia. Työttömyysaste on siis Kontiolahdella mukavasti parantunut, mutta vaatii edelleen määrätietoista toimenpiteitä.

Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue Joensuun kanssa oli käynnissä neljättä ja viimeistä vuotta. Kuntalaisille tuotetut palvelut eivät olennaisesti muuttuneet, vaikka yhteistoiminta-alueella on yhtenäistetty palveluiden kohdistuvia kriteerejä ja asiakasmaksuperusteita. Yhteistoiminta-alue sai toiminnan ja talouden vakautettua hyvin ja toiminta oli talousarvion mukaista. Vuoden 2017 alusta kunta on mukana Siun sote –kuntayhtymässä, joka järjestää ja tuottaa kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut.

Kunnassa toteutettiin kunnanvaltuuston vuonna 2014 hyväksymää kuntastrategiaa "Kontiolahti on – ja kehittyy". Tavoitteet toteutuivat muutoin hyvin, mutta asukasmäärän kasvu ei ollut strategian mukainen (1-2 prosentin kasvu).

Kontiorannan entinen varuskunta-alue on kunnan hallinnassa ja se on tärkein elinvoimapolitiittinen hanke. Kontiorannan kehittämisen ensisijaisena tavoitteena on saada korvattua varuskunnan lakkauttamisen takia menetetyt työpaikat. Kontiorannan teollisuus- ja varikkoalueen rakennukset on myyty ja vuokrattu. Alueella toimii noin 20 yritystä ja työpaikkoja on yli 50.

Alueelle tavoitellaan vapaa-ajankeskusta, joka tukeutuu olemassa oleviin vahvuuksiin: ampumahiihtostadion, Jaamankangas, golf-kenttä, Höytiäinen, Joensuu ja Koli. Kehittämistä varten perustettu Kontionloikka Oy siirtyi kunnan tytäryhtiöksi aivan vuoden 2017 alussa.

Vuoden 2016 tulos oli 3,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun se oli toisessa talousarviotarkistuksessa ennakoitu noin 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Alkuperäinen talousarvio oli puoli miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuosikate oli 7,4 miljoonaa euroa ja poistot 4 miljoonaa euroa. Kunnan kokonaismenot olivat viime vuonna reilut 90 miljoonaa euroa.

Lähes kaikki asiat kääntyivät viime vuoden aikana parempaan suuntaan: tulot ylittyivät talousarviosta miljoonalla eurolla ja toimintamenot alittuivat 1,6 M€:lla, vaikka talousarvio oli laadittu tiukaksi. Viime vuonna ei säästetty tietoisesti mistään, palveluja ei karsittu eikä palveluverkkoa supistettu eikä verotusta nostettu.

Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,2 prosenttia. Menoalituksia tuli useilta menokohdilta. Myös korkotulot alittuivat.

Vuosikate parani 10,4 prosenttia edellisvuoteen ja oli lähes 500 euroa asukasta kohden. Poistot alenivat hieman. Vuosikate kattoi poistot 180-prosenttisesti.

Ulkoisten toimintakulujen kasvu vuonna 2016 oli 2,3 prosenttia, mikä on pitkällä aikavälillä maltillinen kasvu.

Vuonna 2016 investoinnit saatiin katettua tulo-rahoituksella, kuten myös vuonna 2015. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin entisten lainojen lyhennyksiä varten. Uusia lainoja nostettiin 7 miljoonaa ja vanhoja lyhennettiin 6,9 miljoonalla eurolla.

Lyhytaikaisen lainan määrän laskun myötä kunnan kokonaislainamäärä laski kolmantena vuonna peräkkäin ja oli vuodenvaihteessa 39,1 miljoonaa euroa. Laskua edellisvuoteen oli 4,5 miljoonaa euroa. Asukasta kohden lainaa oli vuoden lopussa 2.643 euroa (edellisenä vuonna 2.941 euroa).

Vuoden 2016 suurimmat investointikohteet olivat Palokankaan leipomon laajennus sekä kunnallistekniikan rakentaminen. Kunta panosti siis myös viime vuonna voimakkaasti elinvoiman edistämiseen. Merkittävä toimenpide oli kaikkien kunnan omistamien yritystilojen myynti kunnan tytäryhtiö Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle.

Tulevien vuosien tärkeät investoinnit ovat uusien koulujen rakentamiset Onttolaan ja Kontioniemeen, terveysaseman remontti sekä kunnallistekniikan rakentaminen eri puolille kuntaa ja erityisesti Kontiorantaan. Tämän vuoden merkittävin investointi on kirkonkylän uusi päiväkot.

Ylijäämäinen tulos lisäsi taseen omaa pääomaa. Kumulatiivinen ylijäämä on 17,7 miljoonaa euroa.

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2017 on päätetty 1,7 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Huomiota tulee myös jatkossa kiinnittää toimintamenojen kasvun hillintään, velkaantumisen rajoittamiseen ja erityisesti vahvaan elinvoimapolitiikkaan, mikä lisää tuloja kuntaan.

Määrätietoisella työllä on täysin mahdollista kääntää vahvasti alijäämäinen talousarvio jälleen kerran positiiviseksi. Se vaatii kuitenkin kaikilta positiivista asennetta ja sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

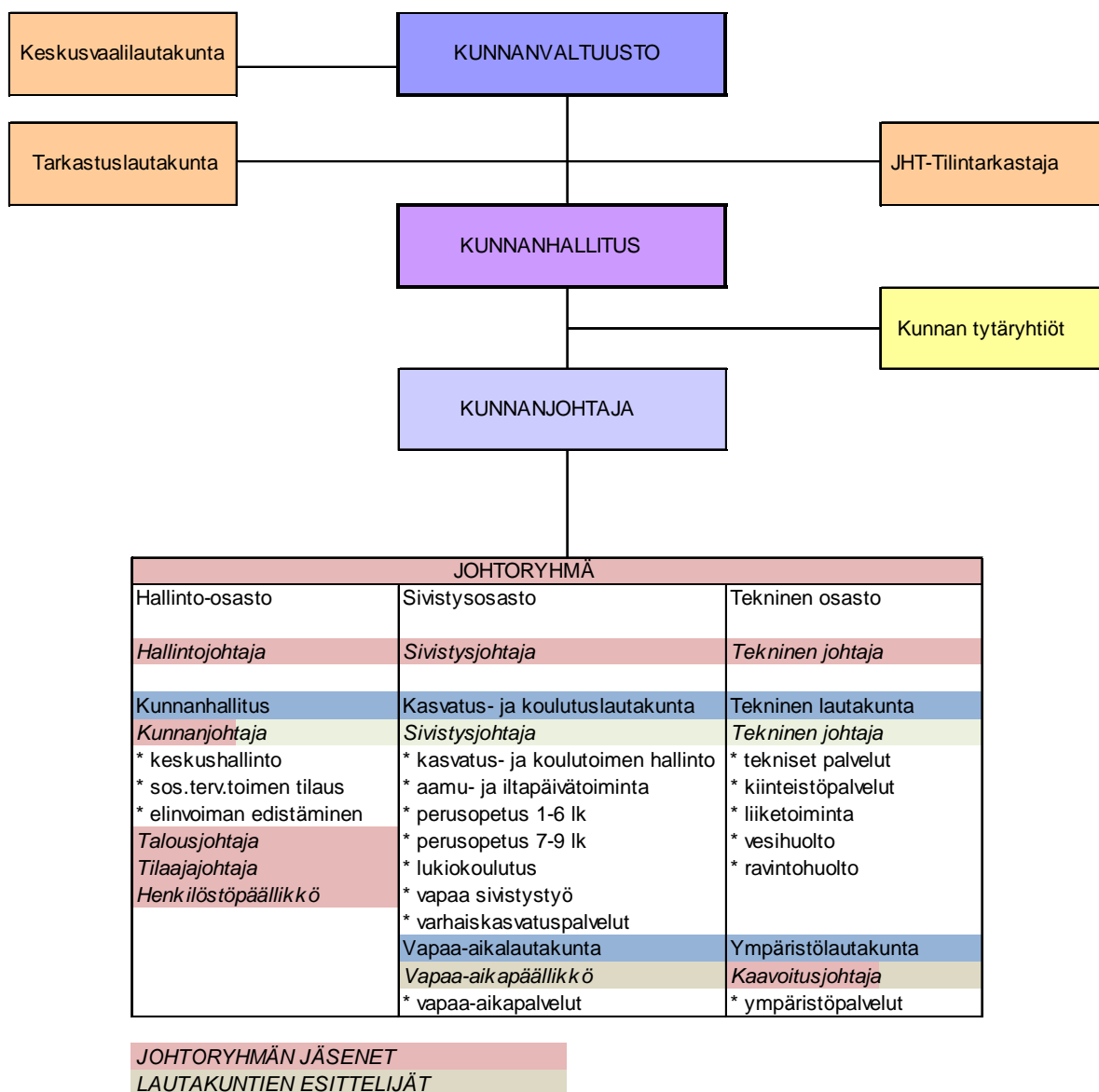
Viime vuoden osalta lausun vilpittömät kiitokset erityisen osaavalle ja joustavalle henkilöstölle, tärkeää työtä tekeville luottamushenkilöille sekä yhteistyötahoille.

Jere Penttilä

kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan hallinnollinen organisaatio vuonna 2016 on esitetty alla olevassa kuvassa.

Kaavio 1. Kunnan organisaatiokaavio 31.12.2016

Valtuuston voimasuhteet puolueittain

Suomen Keskusta	9
Kansallinen Kokoomus	8
Vihreä liitto	2
Perussuomalaiset	6
Sosiaalidemokraattinen Puolue	10
Yhteensä	35

Kunnanvaltuusto 1.1. - 31.12.2016

Puheenjohtaja	Kuusela Mika	KESK
1. varapuheenjohtaja	Nyyssönen Leena	SDP
2. varapuheenjohtaja	Tikkanen Mauri	KOK
Ahlholm Pekka	KOK	
Arveli Eila	KESK	
Harinen Jertta	KESK	
Haukka Pertti	SDP	
Hiltunen Mika	PS	
Huttunen Satu	KOK	
Kettunen Pekka	SDP	
Kiiala Esko	KOK	
Kontkanen Mika	KESK	
Kukkonen Seppo	SDP	
Kuronen Vesa	SDP	
Laakkonen Anu	VIHR	
Lukkarinen Heikki	KESK	
Möntti Pirkko	SDP	
Niiranen Sanna	PS	
Nykänen Markku	PS	
Paalanen Saara	KESK	
Pakarinen Sirpa	SDP (sit.)	
Pihlatie Marja-Leena	SDP	
Piiparinen Kirsi	VIHR	
Puumalainen Jukka	KESK	
Romppanen Anne	KOK	
Romppanen Johanna	KOK	
Ryhänen Kauko	PS	
Salo Jukka	PS	
Sihvonen Aulikki	KOK	
Simonen Samuli	KESK	
Sivonen Miitri	SDP	
Strandman Sami	PS	
Suvanto Johanna	SDP	
Toppi Seppo	KESK	
Wrangle Kim	KOK	

Kunnanhallitus 1.1. - 31.12.2016

Puheenjohtaja	Haukka Pertti	SDP
1. varapuheenjohtaja	Puumalainen Jukka	KESK
2. varapuheenjohtaja	Sihvonen Aulikki	KOK
	Toppi Seppo	KESK
	Hiltunen Mika	PS
	Paalanen Saara	KESK
	Sivonen Miitri	SDP
	Suvanto Johanna	SDP
	Möntti Pirkko	SDP

Tarkastuslautakunta 1.1. - 31.12.2016

Puheenjohtaja	Pakarinen Sirpa	SDP
Varapuheenjohtaja	Lukkarinen Heikki	KESK
	Kuusela Minna	KESK
	Pykäläinen Samuli	KOK
	Rantanen Otto	PS

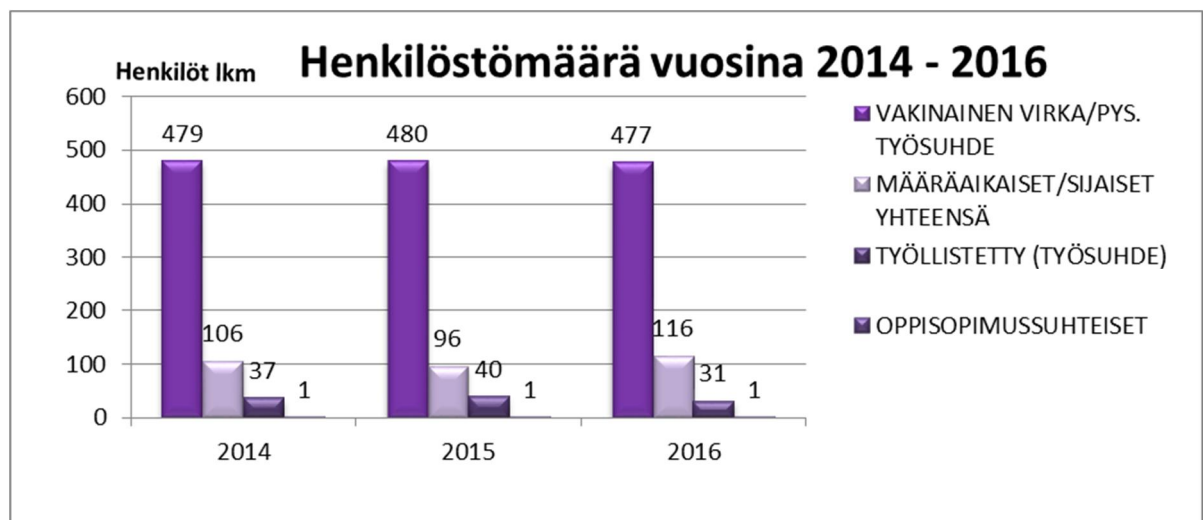
Toimielinten kokoonpano sekä toimielimen alaiset tilivelvolliset viranhaltijat on mainittu talousarvion toteutumisvertailussa ko. kohdassa.

1.1.3 Henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä oli tilikauden päättyessä 625 henkeä. Kunnan henkilöstömäärä nousi edellisvuodesta reilulla prosentilla. Kasvu perustui määräaikaisten ja sijaisten määrän kasvuun. Kontiolahden kunnassa oli vuoden 2016 lopussa vakituksessa palvelussuhteessa 477 henkeä ja määräaikaisena tai sijaisena 116 henkeä.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella 2016 oli lähes 19 miljoonaa euroa. Palkkoissa ja palkkioissa oli 4,6 prosenttia lisäystä edellisvuoteen verrattuna. Kasvu selittyi sillä, että vuonna 2015 toteutettiin koko henkilöstöä koskevat lomautukset ja palkattomat vapaat. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät vuoden 2016 aikana. Osastokohtainen henkilöstömäärä on esitetty liitetiedoissa ja tehtäväkohtaiset henkilöstömäärät kunkin tehtävän toteumatarkastelun kohdalla. Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstöraportti, jossa tarkastellaan tarkemmin henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja.

Henkilöstön palkitsemiseksi hyvästä tilikauden tuloksesta on varattu tilinpäätökseen 60.000 euroa liikunta- ja kulttuuriseteleitä, jotka on tarkoitus jakaa henkilöstölle keväällä 2017.

Kuvio 1. Kontiolahden kunnan henkilöstömäärä vuosina 2014 - 2016

1.1.4 Selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Kontiolahden kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

Kunnan ohjeet ja säännöt pidetään ajantasaisena jatkuvalla päivityksellä. Hallintosääntö päivitetään vuosittain, viimeisin päivitys sisäisen valvonnan ohjeesta tuli voimaan 1.5.2015. Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa koko kunnan tasolla kunnanhallitus, joka mm. määrittelee tilivelvolliset viranhaltijat, joilla on erityinen vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden luomisesta ja valvonnan jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kunnan ylin johto (konsernijohto) vastaa edellytysten luomisesta toimivalle sisäiselle valvonnalle. Osastojen johdon vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen. Tulosyksiköiden johdon vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen ennen kaikkea henkilöriskien ja omaisuuden vahinkoriskien osalta.

Vuodesta 2007 alkaen on kunnanhallitus vuosittain hyväksynyt osastojen sisäisen valvonnan suunnitelmat ja toteumat. Käytäntö on todettu toimivaksi ja näin on voitu varmistaa sisäisen valvonnan riittävyys. Käytäntöä tullaan jatkamaan ja tarpeen mukaan kehittämään tulevana vuosina. Sisäisen valvonnan yhteydessä suoritetuissa tarkastuksissa ei ole havaittu puutteita.

Kontiolahden kunnassa riskienhallinnan järjestäminen on hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen vastuulla. Kunnassa on vuodesta 2000 alkaen toiminut riskienhallinnan työryhmä, jonka tarkoituksena on riskiasioiden esilläpito sekä riskienhallinnan suunnitelmallinen kehittäminen ja seuranta. Työryhmässä on poikkihallinnollinen jäsenistö ja sen puheenjohtajana toimii talousjohtaja. Riskienkartoitus on kunnassa aloitettu vuonna 2000 ja viimeisin päivitys on tehty vuonna 2016. Riskienkartoitus tehdään kattavasti kunnan toiminnoista ja työhön osallistuu eri hallinnonalojen henkilöitä. Riskikartoituksessa käydään läpi kunnan eri riskit kattavasti läpi. Riskienkartoitus hyväksytään kunnanhallituksessa.

Rahoitusriskeihin on Kontiolahden kunnassa varauduttu jo usean vuoden ajan alhaisen korkotason vallitessa suojaamalla lainoja pitkillä koronvaihtosopimuksilla. Kontiolahden kunnalla on valtuuston hyväksymät sijoitustoiminnan ohjeet, joilla rajataan sijoitustoimintaan liittyviä riskejä.

Kontiolahden kunnanhallitus on vastuussa kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Kunnan vakuutukset kilpailutetaan säännöllisesti. Viimeisin kilpailutus järjestettiin vuonna 2015 ja uudet vakuutus sopimukset astuivat voimaan 1.1.2016. Kontiolahden kunta on vakuuttanut omaisuutensa ja vastuunsa kattavasti. Vakuutusyhtiön kanssa käydään vuosittain neuvottelut vakuutustasosta ja mahdollisia korjausliikkeitä tehdään tarpeen mukaan.

1.1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista / Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kontiolahden kunnan ja kuntakonsernin toiminnan kehittymiseen vaikuttaa merkittävästi kansallisen talouskasvun suunta. Vuonna 2016 talouskasvu on ollut vaimeaa ja työttömyys on noussut. Tulevien vuosien ennusteet ennustavat hyvin maltillista talouskasvua.

Kontiolahden kunnanhallitus on vuonna 2014 hankkinut kunnalle entisen Kontiorannan varuskunta-alueen. Varuskunta-alueita ei ole kaavoitettu, joten alueen kehittäminen vaatii kunnalta vahvaa panostusta alueen kehittämiseen mm. infrastruktuurin ja kunnallistekniikan rakentamisen kautta. Kontiorannan varuskunta-alue tulee olemaan kunnan kirkonkylän keskeinen kasvusuunta tulevaisuudessa. Varuskunta-alueen kehittämistehtävää hoitaa Kontionloikka Oy.

Joensuun kaupungin sosiaali- ja terveystalokunta on tuottanut sosiaali- ja terveyspalvelut palvelut Kontiolahden kunnan asukkaille vuoden 2013 alusta lukien. Tilaaja-tuottaja mallin toimivuus osoittautui alkuvuosina haasteelliseksi seurannan, ohjaamisen ja laadun arvioinnin takia. Myös eri hallinnon alojen yhteistyössä on ollut puutteita. Vuonna 2016 tilaus oli alkuperäisen talousarvion suuruinen ja kasvu edellisvuoteen verrattuna vain 0,1 prosenttia. Asiakkaille sosiaali- ja terveystoimen palvelut ovat koko yhteistoiminnan ajan toteutuneet asiakaspalautteiden perusteella suhteellisen hyvin.

Pohjois-Karjalan ja Heinäveden kunnat päättivät 26.10.2015 perustaa uuden sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymän, joka vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä 1.1.2017 alkaen. Se tulee olemaan entisen Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirin jäsenkuntien osalta myös erikoissairaanhoitolain mukainen sairaanhoitopiiri sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukainen erityishuoltopiiri. Kuntien ja kuntayhtymien sote-henkilöstö siirtyy uuden kuntayhtymän palvelukseen liikkeenluovutusperiaatteella. Kontiolahden kunnan sosiaali- ja terveystoimen menot tulevat nousemaan uuden kuntayhtymän myötä. Vuoden 2019 alusta on tulossa valtakunnallinen maakuntaratkaisu, joka tulee muuttamaan kuntien rahoitusasemaa mm. verotuksen osalta huomattavastikin tulevina vuosina.

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2017 on päätetty lähes 1,7 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Investointeja on suunniteltu tehtäväksi noin 7 miljoonan euron edestä ja lainakanta on kasvamassa, sillä vuosikate ei riitä näin mittavien investointien rahoittamiseen.

1.1.5.1 Ympäristötekijät

Kontiolahden kunnalla ei ole tiedossa olevia ympäristövelvoitteita. Kontiolahden kunnan ympäristöviranomaisen tuotot ja kulut on eritelty luvussa 7.

1.1.6 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Vuoden 2016 lopulla maailmantalous oli kääntynyt hienoiseen nousuun. Suomen Pankin mukaan Suomen talouskasvu koheni vuoden 2016 aikana. Kasvu perustui yhä vahvemmin kotimaiseen kysyntään. Viennin kehitys oli vaatimatonta, eikä siinä tapahtunut merkittävää käännettä.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2016 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden etenevän hyvään suuntaan, arvioidaan Kuntaliiton analyysissä tilinpäätösten ennakkotiedoista. Samalla lähivuosien tulopohjajamuutokset kuntataloudessa vaativat tarkkaa taloudenpitoa jo vuoden 2017 aikana. Kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 prosenttiyksikköä. Vuoden 2016 tilikauden tulos parani ennakoarvion mukaan lähes puoli miljardia euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen 111 kunnassa, yhteensä 0,2 miljardia euroa.

Kuntien ja kuntayhtymien tulot lisääntyivät erityisesti kasvaneiden valtionosuuksien kautta. Vuoden 2016 valtionosuuksissa kompensoitiin kuntien veroperustemuutoksista johtuvia veromenetyksiä 260 miljoonaa euroa ja lisäksi kunnat saivat 270 miljoonaa euroa valtionosuuksia kuntien ja valtion välisen kustannusjaon tarkistuksen seurauksena. Kuntien verotulot kasvoivat maltillisesti koko maan tasolla yhteensä 1,4 prosenttia. Vaimeaa kehitystä selittää muun muassa kuntien korotetun yhteisöveron jako-osuuden poistuminen.

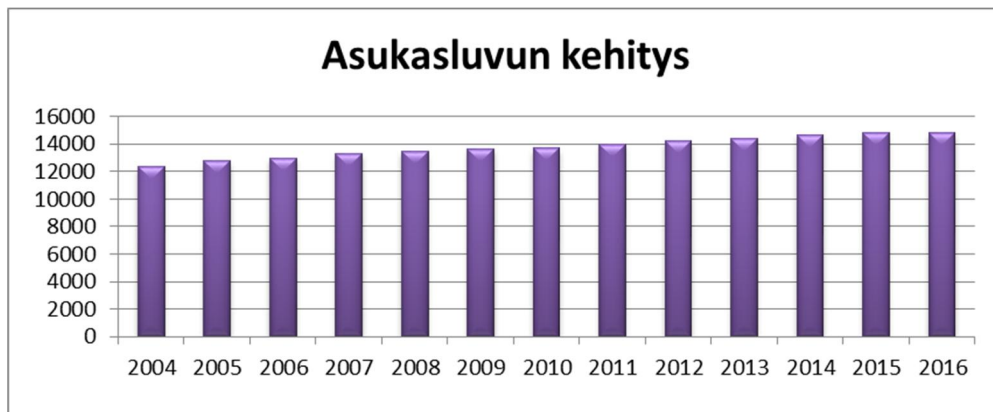
Kuntien väliset investointipaineet vaihtelevat suuresti. Maakuntakeskuksissa ja muissa suurissa kaupungeissa on palvelutarpeen lisääntymisestä johtuvia investointipaineita. Muissa kunnissa investointipaineet liittyvät usein korjausvelkaan.

Kontiolahti kuuluu Joensuun seutukuntaan. Alueen väkimäärä lisääntyi vuonna 2016 poikkeuksellisen vähän, vain muutamalla kymmenellä hengellä. Pohjois-Karjalan maakunnan asukasluku puolestaan laski reilusti, yli 600 hengellä. Koko maakunnassa työttömyys nousi vuoden 2016 aikana.

1.1.7 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2016 Kontiolahden kunnan asukasmäärä väheni, mitä ei ole tapahtunut vuoden 1995 jälkeen. Asukasluku laski kertomusvuoden aikana parilla kymmenellä hengellä. Keskeisimmin väkiluvun laskuun vaikutti kuntien välinen muuttoliike, samaan aikaan luonnollinen väestönkasvu oli positiivista.

Vuoden aikana uusia asuinrakennuksia luvitettiin 40 kpl, mikä on hieman enemmän kuin edellisvuonna. Yleinen taloudellinen tilanne näkyi heikossa tonttikysynnässä. Kunnan teollisuustonttien kysyntä on ollut jonkun verran parempi. Omakotitalojen luovutus painottui vuokraukseen.

Kuvio 2. Kontiolahden kunnan asukasluvun kehitys 2004 - 2016

Joensuun kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta tuotti sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut Kontiolahden kunnan asukkaille vuosina 2013 - 2016. Toimintaympäristöön tuli muutos jo vuoden 2016 aikana, jolloin uusi kuntayhtymä Siun sote aloitteli toimintaansa. Varsinaisen palvelutuotannon uusi kuntayhtymä aloitti 1.1.2017 vastaten koko maakunnan sosiaali- ja terveystaloudellisten palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta.

Varhaiskasvatustaloudelliset palvelut tulivat voimaan 1.8.2016 ja siinä rajattiin subjektiivisen varhaiskasvatustaloudellisuuden käyttöä osa-aikaiseksi. Tämä ja esiopetuksessa olevien lasten aikaisempaa suurempi määrä ovat lisänneet osapäiväisen varhaiskasvatustaloudellisuuden käyttöä. Osa-aikainen varhaiskasvatustaloudellisten palveluiden lisääntyneen käyttö on pienentänyt päiväkotien käyttöastetta loppuvuoden aikana. Osa-aikaisen varhaiskasvatustaloudellisuuden kysyntään on vastattu käynnistämällä syyskuussa avoimen varhaiskasvatustaloudellisuuden kerho- ja toimintaryhmät myös kirkonkylän alueella.

Aikaisemmin vuorohoitoa on kunnassa järjestetty vain iltaisin ja viikonloppuisin ja vähäinen yöhoito on järjestetty ostopalveluna Joensuun kaupungilta. Lisääntyneen kysynnän vuoksi yöhoitoa on järjestetty vuoden 2016 alusta kunnan omana palveluna vuoropäiväkodissa. Vanhempien epätyypilliset työajat ovat lisääntyneet ja siten myös lasten vuorohoidon tarve.

Varhaiskasvatustaloudellisten asiakaspalvelua perheille on nopeutettu ja tehostettu lisäämällä edelleen sähköistä asiointia. Vuoden 2016 aikana myös perhepäivähoidossa on käytössä sähköinen hoitoaikojen ilmoittamisjärjestelmä. Esiopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016, samalla on pyritty lisäämään henkilökunnan ICT-osaamista ja tehostettu erityisesti Peda.netin käyttöä.

Kirkonkylän alueen varhaiskasvatuspaikkojen lisäys toteutuu yksityisen Touhula-ketjun päiväkodin avautuessa vuoden 2017 helmikuussa. Myös uuden kunnallisen päiväkodin, Karhunpesän, rakentaminen käynnistyi vuoden 2016 lopussa.

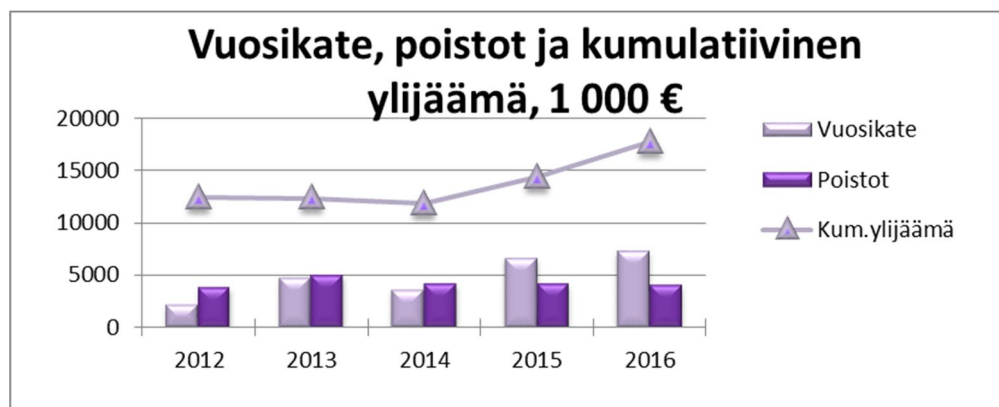
Kontiolahden perusopetuksen oppilaiden huoltajakysely järjestettiin tammikuussa. Huoltajat saivat antaa yleisarvosanan lapsen koulun toiminnasta asteikolla 4 - 10. Kyselyyn vastanneiden huoltajien antamien arvosanojen keskiarvoksi tuli 8,6. Kontiolahden perusopetuksen 10 koulun oppilaiden huoltajien arvion mukaan koulupalvelujen laatu on erittäin hyvää tasoa. Toimitilasuunnittelussa hankesuunnitelmia työstettiin Onttolan koulun oppimistilojen uudistamiseksi ja Kontioniemen uuden koulun rakentamiseksi.

Uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön alakouluissa elokuussa uuden lukuvuoden käynnistyessä. Seudullisena yhteistyönä laadittua perusopetuksen opetussuunnitelmaa täydentävät kunta- ja koulukohtaiset osiot. Tavoitteena on koulukulttuurin uudistaminen vastaamaan yhteiskunnan muutoksiin. Keskeistä on, että lasten ja nuorten osaaminen ja taidot pysyvät tulevaisuudessakin hyvällä tasolla sekä kansallisesti että kansainvälisesti tarkasteltuna.

Vuonna 2016 toteutettiin merkittävä teollisuushallikauppa, jossa kunta möi omassa taseessa olleet teollisuushallit 100-prosenttisesti omistamalleen tytäryhtiölle Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle. Hallien myyntihinta oli noin 9 miljoonaa euroa. Myynnillä ei ollut tulosvaikutuksia, myynti toteutettiin tasearvojen yhteissumman suuruisena. Myynti vaikutti kuitenkin kunnan taloudellisiin tilinpäätöslaskelmiin merkittävästi.

Vuoden vaihteessa kunnan työttömyysaste oli 12,6, mikä on hieman edellisvuotta alhaisempi. Työttömänä oli vuoden vaihtuessa 14 henkeä vähemmän kuin edellisenä vuodenvaihteena. Valtakunnallinen työttömyysaste oli vuoden lopussa 13,6 prosenttia.

Vuoden 2016 tulos oli 3,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun se oli toisessa talousarviotarkistuksessa ennakoitu noin 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Alkuperäinen talousarvio oli noin puoli miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikutti merkittävästi toimintakulujen alittuminen ja toimintatuottojen ylittyminen. Verotulot ja valtionosuudet olivat hieman suuremmat kuin arvioitiin. Rahoituserien netto ja poistot toteutuivat ennakoitua alemmina.

Kuvio 3. Kontiolahden kunnan vuosikate, poistot ja kumulatiivinen ylijäämä 2011 - 2015

Investointien taso vuonna 2016 oli 5 prosenttia edellisvuotta korkeampi. Investointien nettoarvo oli poikkeuksellisesti positiivinen kunnan myytyä teollisuushallikiinteistöt tytäryhtiölleen. Hallikauppojen tulosvaikutus oli neutraali, mutta myynti näkyy rahoituslaskelmalla. Paremman vuosikatteen myötä investointimenojen tulo-rahoitusprosentti nousi ja oli noin 166 prosenttia.

Investoinnit saatiin siis rahoitettua tulo-rahoituksella, mutta tulo-rahoitus ei kuitenkaan riitä lainanlyhennysten hoitamiseksi, joten nämä on rahoitettu lainalla. Uusia lainoja nostettiin 7 miljoonaa ja vanhoja lyhennettiin lähes saman verran. Vuodenvaihteessa ei tarvittu lainkaan lyhytaikaista lainoitusta, joten lainakanta supistui edellisvuotisesta. Lainakanta oli 39,1 miljoonaa euroa, eli 2.643 euroa asukasta kohden. Ylijäämäinen tulos lisäsi taseen omaa pääomaa. Kumulatiivinen ylijäämä kasvoi yli 17 miljoonaan euroon.

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2017 on päätetty lähes 1,7 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Investointeja on suunniteltu tehtäväksi noin 7 miljoonan euron edestä ja lainakanta on kasvamassa, sillä vuosikate ei riitä näin mittavien investointien rahoittamiseen.

1.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

(ulkoiset) 1000 €	v. 2016	v. 2015	muutos %
Toimintatuotot	13 457	13 324	1,0
Toimintakulut	-80 369	-78 562	2,3
Toimintakate	-66 912	-65 238	2,6
Verotulot	50 879	50 282	1,2
Valtionosuudet	23 860	22 194	7,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-467	-563	-17,0
Korkotuotot	3	12	-76,4
Muut rahoitustuotot	297	270	10,0
Korkokulut	-766	-841	-8,8
Muut rahoituskulut	-1	-4	-79,0
Vuosikate	7 360	6 676	10,2
Poistot ja arvonalentumiset	-4 085	-4 215	-3,1
Tilikauden tulos	3 275	2 461	33,1
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	80	80	0,0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 355	2 542	32,0

TULOSLASKELMA TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	16,7	17,0	-1,3
Vuosikate/Poistot, %	180,2	158,4	13,7
Vuosikate, €/asukas	497,1	450,2	10,4
Asukasmäärä	14 806	14 827	-0,1

Taulukko 1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoiset tuotot ja kulut)

Vuoden 2016 tulos oli 3,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun se oli toisessa talousarviotarkistuksessa ennakoitu noin 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Alkuperäinen talousarvio oli noin puoli miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikutti merkittävästi toimintakulujen alittuminen ja toimintatuottojen ylittyminen. Verotulot ja valtionosuudet olivat hieman suuremmat kuin arvioitiin. Rahoituserien netto ja poistot toteutuivat ennakoitua alemmina.

Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Ulkoisten toimintatuottojen toteuma ylitti talousarvion noin miljoonalla eurolla, pääosin johtuen myyntituottojen ja myyntivoittojen arvion ylittymisestä. Ulkoisten toimintakulujen kasvuprosentti 2,3 on edellisvuotta korkeampi, mutta pitkällä aikavälillä vertailtuna hyvä. Myös toimintakatteen 2,6 prosentin kasvu on hyvä. Vuonna 2015 toteutettiin useita toimintakuluihin kohdistuneita säästötoimenpiteitä, jotka pienentävät vertailuvuoden 2015 toteumaa ja nostavat siten kasvuprosentteja.

Verotulojen kertymä vuonna 2016 oli kohtuullinen nousseesta työttömyydestä huolimatta. Tuloverojen lopullinen kertymä oli lähellä alkuperäistä arviota ja tuloverojen kasvuprosentti oli poikkeuksellisen alhainen, vain 1,3. Vertailuvuoteen 2015 kohdistui tuloveroprosentin korotus. Toisessa talousarviotarkistuksessa korotettiin yhteisöveron arviota, lopullinen toteuma oli yli

tarkistetun arvion. Yhteisöveroa kertyi kuitenkin hieman vähemmän kuin edellisvuonna, mikä johtui osittain kuntien jako-osuuden määräaikaisen korotuksen poistumisesta. Kiinteistöveroa kertyi lähes ennakoidusti. Valtionosuudet toteutuivat hieman ennakoitua suurempina ja kasvoivat edellisvuodesta. Valtaosa kasvusta selittyy verotulomenetysten kompensoinnilla.

Rahoituserien netto oli hieman edellisvuotta vähemmän miinuksella. Ulkoiset korkotuotot laskivat, mikä johtui korkotason madaltumisesta. Muut rahoitustuotot kasvoivat hieman edellisvuodesta, mikä johtui pääosin takausprovisioiden kasvusta kunnan taattua tytäryhtiö Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n merkittävän suuruisen lainan. Madaltunut korkotaso piti korkokulut kurissa ja ne olivat edellisvuotta pienemmät.

Vuosikate parani 10 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja oli lähes 500 euroa asukasta kohden. Poistot olivat edellisvuotista pienemmät ja alittivat arvioidun. Vuosikate kattoi poistot 180-prosenttisesti. Tilikauden tulos oli noin 3,3 miljoonaa euroa positiivinen ja poistoeron muutosten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui noin 3,4 miljoonaa euroa.

1.2.2 Toiminnan rahoitus

1 000 €

	v. 2016	v. 2015	muutos %
Toiminnan rahavirta	6 976	6 034	15,6
Vuosikate	7 360	6 676	10,2
Tulorahoituksen korjauserät	-384	-641	-40,1
Investointien rahavirta	4 646	-3 530	-231,6
Investointimenot	-4 471	-4 253	5,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	27	44	-38,8
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	9 090	679	1239,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	11 622	2 505	364,0
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	-881	0	-
Antolainasaamisten lisäys	-881	0	-
Lainakannan muutokset	-4 470	-891	401,8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	7 500	-6,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 970	-6 891	1,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 500	-1 500	200,0
Oman pääoman muutokset	-19	58	-132,3
Muut maksuvalmiuden muutokset	446	1 062	-58,0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	62	12	404,6
Vaihto-omaisuuden muutos	-14	34	-139,3
Saamisten muutos	303	1 414	-78,5
Korottomien velkojen muutos	95	-398	-123,8
Rahoituksen rahavirta	-4 043	229	-1866,3
Rahavarojen muutos	6 698	2 733	145,0
Kassavarat 31.12.	11 113	4 415	151,7
Kassavarat 1.1.	4 415	1 682	162,5
Rahavarojen muutos	6 698	2 733	145,0

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	6 914	-7 508	
Investointien tulorahoitus, %	165,6	158,6	4,4
Pääomamenojen tulorahoitus, %	64,5	60,1	7,2
Lainanhoitokate	1,05	0,97	8,0
Kassan riittävyys, pv	43,4	17,8	143,9
Asukasmäärä	14 806	14 827	-0,1

Taulukko 2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut¹

¹ Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilinpäätösvedeltä ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = 100*vuosikate / investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, % = 100*vuosikate / (investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainan lyhennykset)

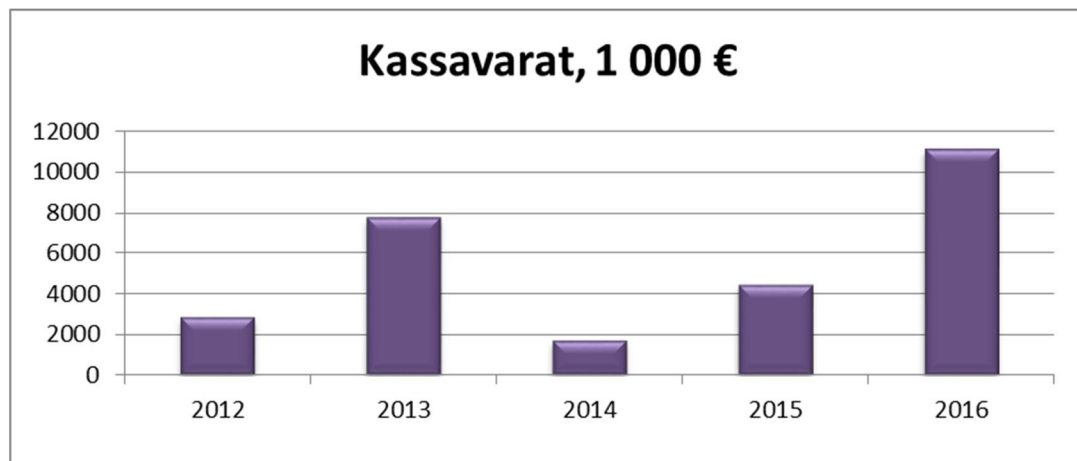
Lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset) (< 1, heikko, välillä 1-2 tyydyttävä >2 hyvä)

Kassan riittävyys, pv = 365 pv*Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Investointimenojen taso vuonna 2016 oli 5 prosenttia edellisvuotta korkeampi. Investointien nettoarvo oli poikkeuksellisesti positiivinen kunnan myytyä teollisuushallikiinteistö tytäryhtiölleen. Hallikauppojen tulosvaikutus oli neutraali, mutta myynti näkyy rahoituslaskelmalla. Paremman vuosikatteen myötä investointimenojen tulo-rahoitusprosentti nousi ja oli noin 166 prosenttia. Investoinnit saatiin siis rahoitettua tulo-rahoituksella. Pääomamenojen tulo-rahoitusprosentti 64,5 kertoo kuitenkin siitä, että tulo-rahoitus ei riitä sekä investointien että lainojen lyhennysten rahoittamiseen, joten osa pääomamenoista on katettava lisälainalla.

Uusia lainoja nostettiin 7 miljoonaa ja vanhoja lyhennettiin lähes saman verran. Vuodenvaihteessa ei tarvittu lainkaan lyhytaikaista lainoitusta, joten lainakanta supistui edellisvuotisesta. Vuoden aikana saamista (mm. myynti- ja lainasaamiset) määrä väheni, samoin korottomien velkojen (mm. ostovelat) määrä. Kassavarat lisääntyivät vuoden aikana ja olivat tilinpäätöshetkellä noin 11 miljoonaa euroa. Teollisuushallien myynti vaikutti myös kassan vahvistumiseen. Kassan riittävyys olikin edellisvuotta paremmalla tasolla, tilinpäätöshetkellä yli kuukauden rahan tarvetta vastaava.

Toiminnan ja investointien rahavirran 5 vuoden tunnusluvun avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi, jolloin menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Vuonna 2016 tunnusluku oli poikkeuksellisesti positiivinen, johtuen teollisuushallien myynnistä.

Kuvio 4. Kontiolahden kunnan kassavarat tilinpäätöshetkellä 2012 - 2016

1.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 31.12.			VASTATTAVAA 31.12.		
1000 €	v. 2016	v. 2015		v. 2016	v. 2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	72 756	80 222	OMA PÄÄOMA	38 238	34 901
Aineettomat hyödykkeet	106	162	Peruspääoma	20376	20376
Aineettomat oikeudet	0	2	Arvonkorotusrahoisto	117	136
Muut pitkävaikutteiset menot	106	159	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14389	11848
			Tilikauden yli-/alijäämä	3355	2542
Aineelliset hyödykkeet	64 260	72 607	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR.	2 229	2 309
Maa- ja vesialueet	10629	10719	Poistoero	2229	2309
Rakennukset	35731	44441			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17065	16544	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 461	1 300
Koneet ja kalusto	434	634	Valtion toimeksiannot	768	799
Muut aineelliset hyödykkeet	15	18	Lahjoitusrahastojen pääomat	694	501
Keskeneräiset hankinnat	385	250			
Sijoitukset	8 391	7 454	VIERAS PÄÄOMA	46 802	51 178
Osakkeet ja osuudet	7487	7431	Pitkäaikainen	32 592	32 677
Muut lainasaamiset	904	23	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	31770	31760
			Lainat julkisyhteisöiltä	683	721
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 165	1 066	Ostovelat	139	183
Valtion toimeksiannot	769	804	Muut velat	0	13
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	396	262			
			Lyhytaikainen	14 210	18 501
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 809	8 400	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6640	11084
Vaihto-omaisuus	182	168	Lainat julkisyhteisöiltä	38	36
Aineet ja tarvikkeet	182	168	Saadut ennakot	1251	219
			Ostovelat	3380	3946
Saamiset	3 514	3 817	Muut velat	405	474
Pitkäaikaiset saamiset	811	1065	Siirtovelat	2496	2741
Lainasaamiset	120	0		88 730	89 689
Muut saamiset	691	1065	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
Lyhytaikaiset saamiset	2703	2752			
Myyntisaamiset	2004	1992	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	698	760	Omavaraisuusaste %	46,3	41,6
Siirtosaamiset	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä	17 745	14 389
			Kertynyt yli-/alijäämä €/as	1 198	970
Rahoitusarvopaperit	149	168	Suhteellinen velkaantuneisuus%	51,6	59,4
Muut arvopaperit	149	168	Lainat, €/asukas	2 643	2 941
			Lainakanta 31.12.	39 131	43 601
Rahat ja pankkisaamiset	10964	4247	Lainasaamiset 31.12.	904	23
			Asukasmäärä	14 806	14 827
VASTAAVAA YHTEENSÄ	88 730	89 689			

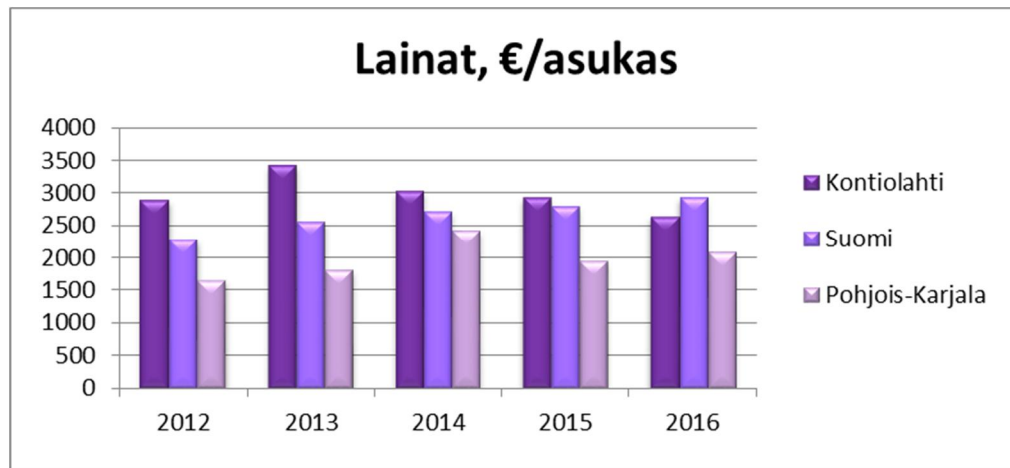
Taulukko 3. Tase 31.12. ja sen tunnusluvut²

²Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vap.eht. varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saad. ennakot})$
Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as = $(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasmäärä}$
Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$
Lainakanta 31.12. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)
Lainasaamiset 31.12. = pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

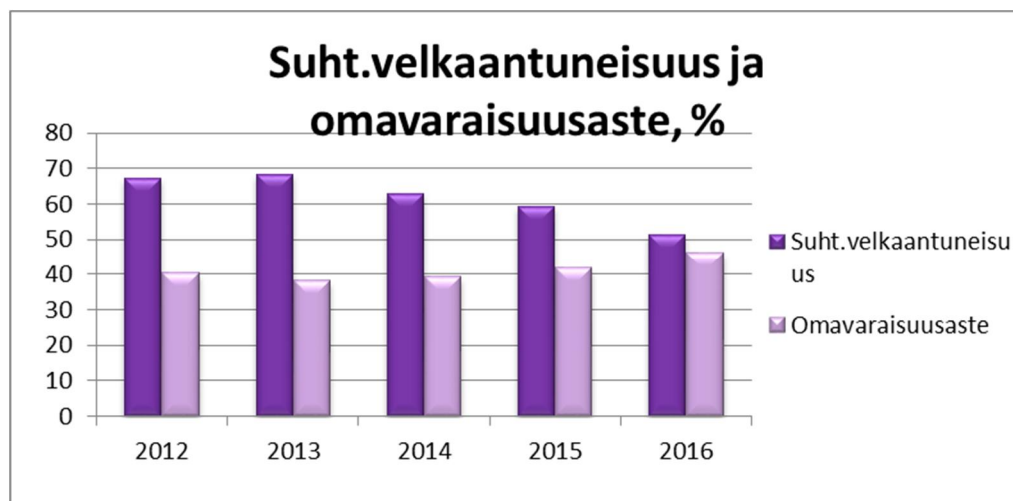
Kontiolahden kunnan taseen loppusumma heikkeni vuonna 2016 lähes miljoonalla eurolla. Vastaavaa-puolella pysyvien vastaavien (mm. maa- ja vesialueet, rakennukset, osakkeet ja osuudet) loppusumma vähentyi hieman, mikä johtuu siitä, että poistot ylittivät korvausinvestoinnit ja taseessa olleet teollisuushallit myytiin kunnan tytäryhtiölle. Edellisvuoteen verrattuna saamisten loppusumma väheni. Rahojen ja pankkisaamisten summa nousi merkittävästi, mikä vaikutti taseen loppusummaa vahvistavasti.

Vastattavaa-puolella lainamäärä väheni ja oma pääoma lisääntyi ylijäämäisen tilikauden myötä. Lainakannan vähennys oli lähes 4,5 miljoona euroa, asukaskohtainen lainamäärä oli 2.643 euroa/asukas. Lainamäärän laskuun vaikutti se, että edellisvuodesta poiketen ei tarvittu käyttää kuntatodistuslainaa vuodenvaihteessa. Tilikauden ylijäämä lisäsi taseen kumulatiivista ylijäämää yli 17 miljoonaan euroon.

Taseen tunnusluvusta omavaraisuus oli edellisvuotta paremmalla tasolla, mutta kunnan omavaraisuus on edelleen luokiteltavissa heikoksi. Omavaraisuusaste kertoo kunnan vakavaraisuudesta ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Suhteellinen velkaantuminen laski hieman edellisvuodesta. Suhteellinen velkaantuminen kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kuvio 5. Kontiolahden kunnan, Suomen ja Pohjois-Karjalan asukaskohtaiset lainat 2012 – 2016

Kuvio 6. Kontiolahden kunnan suhteellinen velkaantuneisuus ja omavaraisuusaste 2012 – 2016

1.4 Kokonaistulot ja -menot

Vuonna 2016 Kontiolahden kunnan kokonaismenot alittivat kokonaistulot, suhde oli sama edellisenä vuonna. Sekä tuloissa että menoissa jakauma noudatteli erittäin pitkälti edellisvuotisia linjoja. Teollisuushallien myynti tytäryhtiölle näkyy myös tässä taulukossa.

Tulopuolella varsinaisen toiminnan tulojen suhteellinen osuus kaikista tuloista oli edellisvuotta pienempi. Pysyvien vastaavien luovutustulot olivat aiempaa merkittävämmässä osassa. Suurin osa, eli 72 prosenttia kunnan kokonaistuloista saadaan verotuloista ja valtionosuuksista. Verotulojen ja valtionosuuksien suhteellinen osuus oli kuitenkin edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Myös pitkäaikaisten lainojen lisäys oli edellisvuotista alhaisemmalla tasolla.

Vuonna 2016 toimintamenojen osuus kokonaismenoista oli edellisvuotta matalampi ja investointimenojen suhteellinen osuus edellisvuotisella tasolla. Lyhytaikaisen lainan vähennys oli edellisvuotta korkeammalla tasolla.

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	13 457,1	12,96	Toimintakulut	80 369,0	82,34
Verotulot	50 878,7	48,99			
Valtionosuudet	23 860,2	22,97			
Korkotuotot	2,9	0,00	Korkokulut	766,4	0,79
Muut rahoitustuotot	297,2	0,29	Muut rahoituskulut	0,9	0,00
Satunnaiset tuotot	0,0	0,00	Satunnaiset kulut	0,0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		0,00	Tulorahoituksen korjauserät		0,00
-Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-754,4	-0,73	Pakollisten varausten muutos	0,0	0,00
			-Käyttöomaisuuden myyntitappio	-370,2	-0,38
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	27,0	0,03	Käyttöomaisuusinvestoinnit	4 470,9	4,58
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 090,3	8,75			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000,0	6,74	Antolainasaamisten lisäys	880,8	0,90
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,00	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 970,3	7,14
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	4 500,0	4,61
			Oman pääoman vähennykset	18,7	0,02
Kokonaistulot yhteensä	103 859,0	100,00	Kokonaismenot yhteensä	97 606,8	100,00

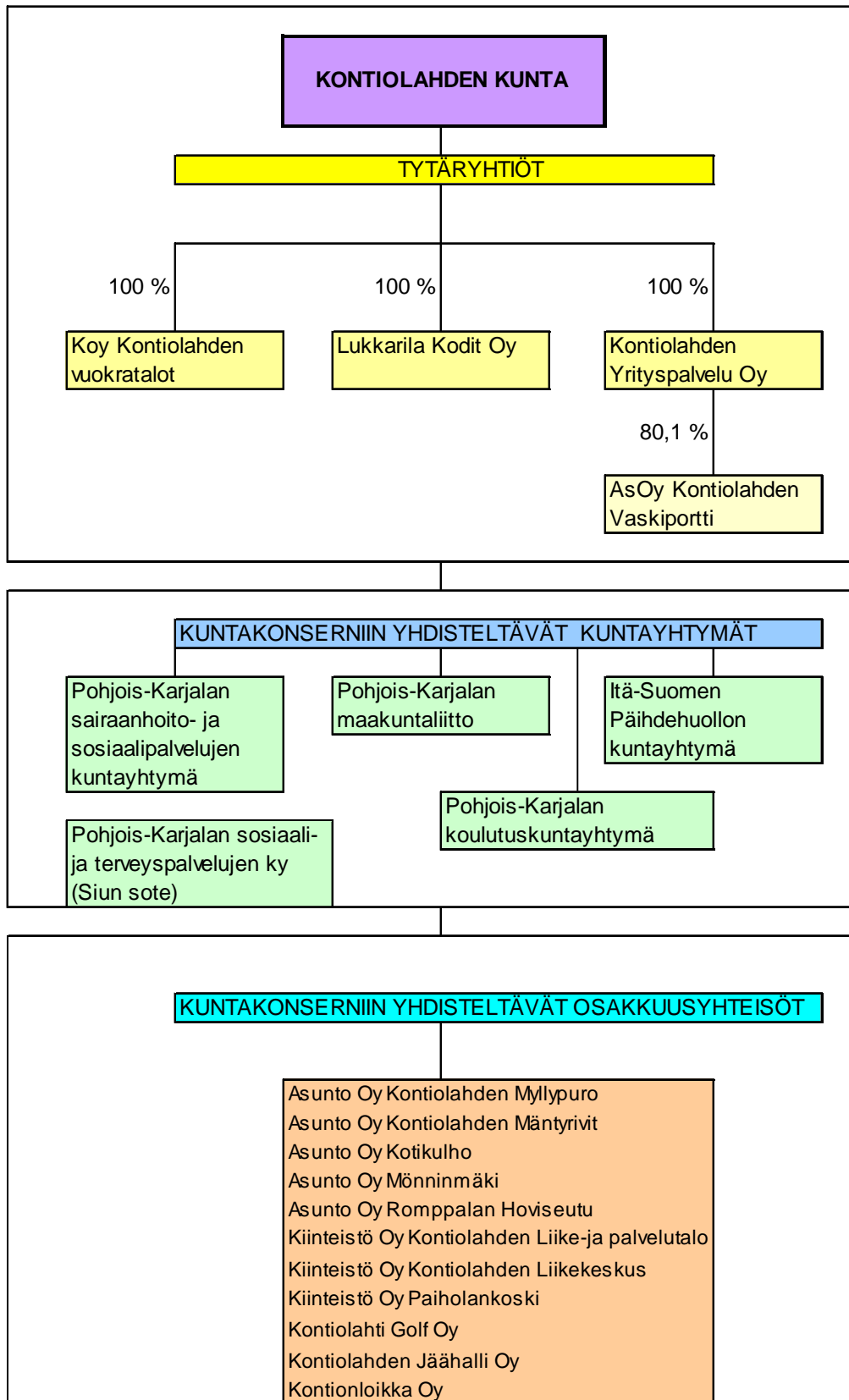
Taulukko 4. Kokonaistulot ja -menot vuonna 2016

1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kontiolahden kunnalla on kolme varsinaista tytäryhtiötä. Näistä Kontiolahden Yrityspalvelu Oy omistaa 80,1 prosenttisesti Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportin.

Kunta on osakkaana viidessä kuntayhtymässä, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuksien suhteessa. Seuraava kaavio esittää konsernin rakenteen 31.12.2016. Kaikki kaaviossa näkyvät konserniyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistusosuuksien suhteessa. Osakkuusyhteisöjen osalta on yhdistelty konsernin omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Kaavio 2. Kontiolahti-konserni ja siihen yhdisteltävä kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt 31.12.2016.

1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernia ohjataan kirjallisella konserniohjeella, joka käsittää yleisimmät konserniohjaukseen liittyvät osa-alueet. Ensimmäinen konserniohje tuli voimaan 1.1.2001, viimeisin versio 1.1.2011. Konserniohjeella pyritään yhtenäistämään mm. hankintoja ja rahoitusta. Konserniyhteisöiltä pyydetään kunnan talousarvion tarkistusten yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset raportit yhtiön tilanteesta ja kehityksestä.

Konserniyhteisöjen hallintoelimissä luottamushenkilöillä ja virkajohdolla on keskeinen edustus. Konsernitilin käyttöönotosta sovittiin vuonna 2002 ja tili otettiin käyttöön vuoden 2003 alussa. Konsernitilin sisällä yhteisöillä on sovitut limiittirajat, joiden puitteissa ne voivat käyttää tilapäisesti omien varojen lisäksi konsernin varoja. Konsernitilisopimus kilpailutettiin vuonna 2014 ja uusi sopimus astui voimaan vuoden 2015 alusta.

1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

1.5.3.1 Kontiolahden Yrityspalvelu Oy

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n tarkoituksena on hallita, omistaa ja rakennuttaa Kontiolahden alueella kiinteistöjä ja tarjota niitä yritysten käyttöön. Vuoden 2016 aikana yhtiön toiminnassa on tapahtunut merkittävä laajentuminen, kun Kontiolahden kunta on myynyt noin 32.000 m² teollisuustiloja Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n omistukseen. Yrityspalvelulla on nyt omistuksessaan noin 35.000 m² teollisuustiloja, jotka ovat pääasiassa Uuron, Jaaman ja Vaskelan yritysalueilla sijaitsevia teollisuustiloja, tuotantotiloja ja pientaloja. Suurin yksittäinen Yrityspalvelun omistuksessa oleva kiinteistö sijaitsee Lehmossa Lammintiellä.

Yrityskiinteistöjen lisäksi Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:llä on hallinnassaan 23 asuinhuoneistoa, joista 10 kpl tytäryhtiö Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportissa. Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportin osakkeista Yrityspalvelu omistaa 80 prosenttia.

Yhtiön taloudellinen tila on muuttunut selvästi vuoden takaisesta, kun yhtiö on ostanut merkittävän kiinteistömäärän hallinnoitavakseen. Yhtiön omavaraisuus on välttävä ja nettovelkaantuneisuus korkea. Yhtiön nettovelkaantuneisuutta kohtuullistaa erinomainen käyttökate, joka mahdollistaa yhtiön toiminnan ja lainojen maksun sovitussa aikataulussa.

Yhtiön liikevaihto vuodelta 2016 on 827.013,52 euroa. Yhtiö toimii ensisijaisesti kiinteistöyhtiönä, joka huolehtii omistamiensa tilojen vuokraamisesta ja kunnossapidosta. Vuokraustilanne on hyvä, 31.12.2016 tilanteessa yhtiön tilat yhtä lukuun ottamatta olivat vuokrattuna, yhteensä 33 kpl.

Kiinteistöjen korjaus- ja ehostustoiminnan merkitys on lisääntynyt, kun kiinteistöt vanhenevat. Kuntokatselmuksia kiinteistöihin on tehty ja niiden edellyttämiä toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmallisesti.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy teki vuodelta 2016 9.466,79 voitollisen tilinpäätöksen.

Toiminnalliset tavoitteet 2016

TOIMINNALLINEN TAVOITE	MITTARI	MITTARIN TAVOITE (tunnusluku)	TOTEUTUMA 31.12.2016
1. ASIAKKAAT JA PALVELUT			
Teollisuustilojen vuokraamisen tehostaminen	Tiloista vuokrattu % / vuosi	>95	98
Asuntojen vuokraamisen ja kunnossapidon tehostaminen	Asuntoja vuokrattu % / vuosi	>95	98
Teollisuustilojen ja asuntojen kunnossapito	Remontoidut toimitilat/asunnot/vuosi	1 – 2 asuntoa	2
		1 – 2 toimitilaa	5
2. TALOUS			
Tilinpäätös voitollinen €/vuosi	Tilikauden tulos	20 000	9 466,76
Yhtiö on vakavarainen	Kassavarat vähintään/€	50 000	291 949,89
3. PROSESSIT JA RAKENTEET			
Huoneistojen käyttö on tehokasta	Huoneistojen käyttöaste % / vuosi	>95	98
Toimitilojen vuokraaminen on tehokasta	Toimitilojen käyttöaste % /vuosi	>95	98
4. HENKILÖSTÖ			
Yhtiöllä ei omaa henkilökuntaa	-	-	-

Talous

eurot	alkup TA2016	TA –muutos	muutettu TA 2016	toteuma 31.12.2016	Poikkeama
Toimintatulot	245 000	0	0	828 650,40	583 650,4
Toimintamenot	-225 000	0	0	-819 183,61	594183,61
Tulos	20 000	0	0	9 466,79	10533,21

1.5.3.2 Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratilat

Yhtiöllä on omistuksessaan 29 kiinteistöä eri puolilla kuntaa. Asuntoja on yhteensä 295 kappaletta. Toimintavuoden aikana uusia asuntoja ei valmistunut, eikä isompia perusparannuksia tehty. Jakokosken vuokratilojen lämmitys muutettiin sähköstä maalämmölle. Kisanetin kuituyhteyden toiminta alkoi toimintavuoden alussa kirkonkylällä 164 asunnossa.

Vuokratulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,8 prosenttia ja käyttökorvaukset 38,6 prosenttia. Käyttökorvausten suuri kasvu johtui Kisanetin käytöstä saaduista maksuista. Kiinteistöjen hoitokulut kasvoivat 6,3 prosenttia, ja korjauksiin käytettiin 51,2 prosenttia edellisvuotta enemmän. Lämmityskustannuksiin kului 3,9 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015.

Luottotappioihin kirjattiin 15.182,44 euroa, mikä on 41.943,71 euroa vähemmän kuin vuonna 2015. Taseessa vuokrasaatava pieneni 7,01 prosenttia.

Yhtiöllä oli vuoden 2016 lopussa lainaa 10.620.603,75 eur, vähennystä edelliseen vuoteen 641.903,03 euroa. Uutta lainaa ei nostettu. Korkoja ja muita rahoituskuluja maksettiin 222.493,52 euroa. Korkomenot pienenivät 8,02 prosenttia. Valtiokonttorin lainojen korko laski 1.3.2016 lukien suurella osalla lainoista 1,39 prosenttiin. Lainojen keskiporko on 1,65 prosenttia. Tilikauden voitto on 162.338,62 euroa. Tilikauden aikana yhtiön osakepääomaa ei korotettu. Taseen loppusumma on 13.462.613,62 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet 2016

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
- siisti ja viihtyisä asunto	- asukaspalaute	- yli 80 % pos.	- kyllä
- vuokrataso	- seudun keskitasoa	- +/- 2 %	- kyllä
2. Talous			
- maksuvalmius hyvä	- laskujen maksaminen ajallaan	- 99 % eräpäivänä	- kyllä
- vuokrasaatavien kasvu	- kasvua 0 %	- v. 2015 verrattuna	- kyllä, saatava pieneni 7,01 %
3. Prosessit ja rakenteet			
- uudistuotanto/peruskorjaus - asuntojen tehokas vuokraus	- 1 kiinteistö - käyttöaste	-joka toinen vuosi - 98 %	- kyllä - kyllä
4. Henkilöstö			
- vuokrataloilla ei omaa henkilökuntaa			

Talous

eurot	alkup TA2016	TA – muutos	muutettu TA 2016	toteuma 31.12.2016	Poikkeama
Toimintatulot	2092410	0	2092410	2059716	-32694
Toimintamenot	2092393	0	2092393	1897378	195015
Tulos	17		17	162338	162321

1.5.3.3 Lukkarila Kodit Oy

Tuloslaskelmassa ja toteumassa 1.1.-31.12.2016 on edetty vuodelle 2016 tehdyn talousarvio suunnitelman mukaisesti. Talousarvioon ei ollut tarvetta tehdä muutoksia. Lukkarila Kodit Oy:n toiminnalliset tavoitteet ajalla 1.1.-31.12.2016 ovat pääasiassa toteutuneet.

Joensuuhun Kaislakadulle avattiin 1.8.2016 uusi 18-paikkainen tukiasuntoyksikkö. Vuoden 2016 talousarvion ja toteuman ero johtuu pääasiassa uudesta Joensuussa avatusta yksiköstä.

Syksyn 2016 aikana pyrittiin paneutumaan nuorten koulunkäynnin tukemiseen, jotta tavoitetaso 7,0 keskiarvo toteutuisi. Tavoitteeseen ei aivan päästy.

Yhdellä vakinaisella ohjaajalla ei ole sosiaali- ja terveydenhoitoalan ammattitutkintoa. Hänelle tullaan räätälöimään alan koulutus.

Toiminnalliset tavoitteet 2016

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kaikki peruskoulu-ikäiset käyvät koulua	Peruskoulutodistusten keskiarvo	7,0	6,8, kaksi peruskouluikäistä nuorta irtisanottu koulusta
Ammattiopinnoissa, lukioissa ja ammattiin valmistavissa opinnoissa peruskoulun jälkeen	Opinnoissa kirjoilla olevat %	100%	97,5%
2. Talous			
Tarkasti laadittu budjetti	Laadittu budjetti toteutuu	+ -nollatulos	+ 5484 € voittoa
Lukkarilan palvelut ja hankinnat kilpailutetaan laadukkaasti ja laajasti	Joensuun seudun hankintatoimi kilpailuttaa kaikki hankintalain vaatimat Lukkarilan palvelut ja hankinnat	100%	Järjestetty vuonna 2016 kaksi omaa kilpailutusta, jotka eivät ylittäneet hankintalain rajaa.
3. Prosessit ja rakenteet			
Työntekijöiden perustehtävä ja tavoitteet selkeät	Jokaisen työnteko on yhtiön strategian ja tavoitteenmukaista	100%	100%
Työntekijöiden asiantuntemuksen hyödyntäminen vastualuein	Jokaisen yksilöllinen osaaminen hyödynnetään vastualuein	100 %	100 %
Työntekijöiden roolit ja vastuu selkeät	Kaikkien työntekijöiden roolit ja vastuut määriteltä selkeästi	100%	100 %

4. Henkilöstö			
Henkilöstön pohjakoulutus ja lastensuojelulain mukainen kelpoisuus	Vakituisilla ohjaajilla vähintään sosiaali- ja terveydenhuoltoalan perustutkinto	100% /	95%
Sisäinen koulutus	Sisäisen koulutuksen määrä riittävä	2 koulutuspäivää/vuosi	2 koulutuspäivää
Kehityskeskustelut vuosittain	Kaikki käyvät kehityskeskustelun	100%	100%
Toimiva työterveydenhuolto	Nopea hoitoon - ja vastaanotolle pääsy	Hoitoonpääsy samana päivänä arkisin	Toteutunut

Talous

eurot	alkup TA2016	TA – muutos	muutettu TA 2016	toteuma 31.12.2016	Poikkeama
Toimintatulot	2 011 300			2 234 540	223 240
Toimintamenot	2 037 200			2 229 056	191 856
Tulos	-25 900			5 484	31 384

1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kontiolahden kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Ohjeen tarkoitus on määrittellä ne periaatteet ja menettelytavat, joita sovelletaan Kontiolahti-konsernissa sekä varmistaa konsernitilinpäätöksen tekemisen edellytykset.

Kunnanvaltuusto päättää konsernin omistajapolitiikasta, määrittää kuntakonsernin keskeiset tavoitteet, päättää konserniyhteisöjen perustamisesta ja lopettamisesta ja antaa konserniohjeen. Kunnanhallitus ohjaa konsernin toimintaa valtuuston päätösten ja sen asettamien tavoitteiden mukaisesti ja antaa siitä tarvittaessa ohjeita ja määräyksiä. Yhteisöjen hallitusten jäsenet valitaan näiden yhtiökokouksissa. Kunnanhallitus on säännöllisesti saanut selvityksen kuntayhtymien luottamushenkilöiltä keskeisistä asioista. Kuntayhtymien luottamushenkilöedustajille on tarvittaessa annettu saatteita.

Kunnanjohtaja vastaa yleisellä tasolla konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvoo osaltaan valtuuston ja hallituksen ohjeiden ja määräysten toteuttamisesta. Kunnanjohtaja raportoi hallitusta havaitsemistaan epäkohdista. Kontiolahti-konsernissa ei ole vuonna 2016 raportoitu havaituista poikkeamista.

Kontiolahden kunnanhallitus hyväksyi joulukuussa 2012 ”Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kontiolahti – konsernissa” ohjeen. Ohjeella täydennetään muun muassa kuntalakiin ja osakeyhtiölakiin perustuvia menettelytapoja sekä konserniohjetta. Ohjeella yhtenäistetään konserniohjauksen kannalta konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja varmistetaan, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

Toimielinten, viranhaltijoiden ja tytäryhteisöjen edustajien on otettava toiminnassaan huomioon sekä edustamansa yhteisön että koko konsernin etu. Ristiriitatilanteissa konsernin etu on ratkaiseva.

Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja analysointi toteutetaan kunnan talousarvion, osavuosisiraporttien ja toimintakertomuksen yhteydessä. Tytäryhtiöt laativat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteensa, jotka valtuusto hyväksyy ja seuraa niiden toteutumista.

Konserniohjeeseen sisältyy velvoite laatia tytäryhtiöiden riskianalyysi määrätyn väliajoin.

Tytäryhtiöiden tunnuslukuvertailu on taulukossa 5.

	KÄYTTÖKATE%		QUICK RATIO		OMAVARAISUUSASTE	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
YRITYSPALVELU	31 %	35 %	0,24	7,27	15 %	96 %
VASKIPORTTI	-26 %	-5 %	7,50	24,83	99 %	100 %
LUKKARILA	3 %	2 %	1,79	2,07	63 %	68 %
VUOKRATALOT	44 %	45 %	0,46	0,42	19 %	17 %

Käyttökate %

Kannattavuuden tunnusluku. Tunnusluku kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Tunnusluvun arvoa pitää verrata saman toimialan yritysten kesken. ja vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset. Laskentakaava on:
 Käyttökate (=liiketulos+poistot-käyttöomaisuuden myyntivoitot) kertoo, paljonko tilikauden liikevaihdosta on jäänyt myyntituloja jäljelle varsinaisesta toiminnasta aiheutuneiden kulujen yli.

käyttökate
 _____ x 100
 liikevaihto

Ohjearvoja eri toimialoilta:
 Kauppa 2 - 10 %
 Palvelut 5 - 15 %
 Teollisuus 10 - 25 %

Quick Ratio

Maksuvalmiuden tunnusluku. Tunnusluku mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudella. Tunnusluvun avulla voidaan seurata yrityksen rahoitusaseman vuosittaista kehitystä. Tunnusluvun tulkinnassa on huomioitava rahoitusomaisuuden kuranttius ja likvidiys. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

rahoitusomaisuus

 lyhytaikaiset velat - saadut ennakot

Ohjearvoja:
 yli 1,0 = hyvä
 0,5 - 1,0 = tyydyttävä
 alle 0,5 = heikko

Omavaraisuusaste

Vakavaraisuuden tunnusluku. Mittaa yrityksen vakavaraisuutta vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan eli kertoo kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Tunnusluku on toimialasta riippumaton ja sen tulkintaan vaikuttaa taseen omaisuuserien kuranttius. Omavaraisuusaste on laskettu kaavalla:

oma pääoma + varaukset
 _____ x 100
 taseen loppusumma - saadut ennakot

Ohjearvoja:
 yli 40 % = hyvä
 20 - 40 % = tyydyttävä
 alle 20 % = heikko

Taulukko 5. Kontiolahden kuntakonsernin tytäryhtiöiden tunnuslukuanalyysi vuodelta 2016

1.5.5. Konsernin tuloslaskelma

	2016	2015	muutos%
TOIMINTA TUOTOT	32 252 026,32	30 269 000,61	6,55 %
OSUUS OSAKKUUSYHTIÖN VOITOSTA	18 384,62	14 482,55	26,94 %
TOIMINTAKULUT	-98 649 565,05	-95 585 461,72	3,21 %
TOIMINTAKATE	-66 379 154,11	-65 301 978,56	1,65 %
VEROTULOT	50 878 713,74	50 282 372,96	1,19 %
VALTIONOSUUEDET	25 628 414,45	24 124 121,90	6,24 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-815 669,09	-861 576,42	-5,33 %
KORKOTUOTOT	26 293,65	28 824,61	-8,78 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-4 866,72	-25 637,32	-81,02 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	280 121,91	298 116,85	-6,04 %
KORKOKULUT	-1 117 217,93	-1 162 880,56	-3,93 %
VUOSIKATE	9 312 304,99	8 242 939,88	12,97 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 631 629,00	-5 482 425,15	2,72 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 580 484,01	-5 481 972,64	1,80 %
ARVONALENTUMISET	-51 144,97	-452,51	-
SA TUNNAISET ERÄT	6 641,40	-12,14	-54806,75 %
TILIKAUDEN TULOS	3 687 317,39	2 760 502,59	33,57 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	88 792,74	59 315,96	49,69 %
LASKENNALLISET VEROT	-3 740,87	0,00	#JAKO/0!
VÄHEMMISTÖOSUUEDET	3 945,48	418,75	842,20 %
TILIKAUDEN YLI/ALIMÄÄMÄ	3 776 314,73	2 820 237,30	33,90 %
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	32,7	31,7	3,2 %
Vuosikate/Poistot, %	165,4	150,4	10,0 %
Vuosikate, €/asukas	629	556	13,1 %
Asukasmäärä	14 806	14 827	-0,1 %

Taulukko 6. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Vuonna 2016 konsernin tulos oli parempi vuoteen 2015 verrattuna. Konsernin toimintakulujen kasvu oli maltillista ja toimintatuotot kasvoivat huomattavasti. Konsernin korkokulut vähenivät. Konsernituloslaskelma on laadittu ulkoisten kulujen ja tuottojen pohjalta ja siitä on eliminoitu konsertin jäsenten väliset tuotot ja kulut omistussuhteessa.

1.5.6. Konsernin rahoituslaskelma

	2016	2015
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	9 312 304,99	8 242 939,88
SA TUNNAISET ERÄT	6 641,40	-12,14
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-367 658,30	-594 370,09
	8 951 288,09	7 648 557,65
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-6 425 787,03	-6 708 828,96
RAHOITUSOSUJEDET INVESTOINTIMENOIHIIN	41 788,67	44 381,39
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	446 749,01	679 483,76
	-5 937 249,35	-5 984 963,81
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 014 038,74	1 663 593,84
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-834 414,58	
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIK. LAINOJEN LISÄYS	16 241 526,35	10 113 639,34
PITKÄAIK. LAINOJEN VÄHENNYS	-8 012 036,04	-8 330 897,73
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-3 250 215,54	-1 501 099,46
	4 979 274,77	281 642,15
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	48 778,59	55 552,85
MUUT MAKSUALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANT.VAROJEN JA PO MUUTOS	62 856,08	20 267,75
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-33 306,24	40 283,08
SAAMISTEN MUUTOS	230 025,48	1 320 129,64
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-503 045,23	-513 472,89
	-243 469,91	867 207,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 950 168,87	1 204 402,58
RAHAVAROJEN MUUTOS	6 964 207,61	2 867 996,42
RAHAVARAT 31.12.	14 317 910,95	7 353 703,34
RAHAVARAT 1.1.	7 353 703,34	4 485 706,92
RAHAVAROJEN MUUTOS	6 964 207,61	2 867 996,42
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	145,9	123,7
Pääomamenojen tulorahoitus, %	64,7	55,0
Lainanhoitokate	1,1	1,0
Kassan riittävyys, pv	46,5	32,8
Asukasmäärä	14 806	14 827
Investoinnit netto €/as	-401,0	-403,7

Taulukko 7. Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainan lyhennykset})$

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \cdot \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin investoinnit olivat vuonna 2016 edellisvuotta pienemmät ja vuosikate eli investointien omarahoitus oli edellisvuotta parempi. Näin ollen rahoituslaskelman tunnusluvut kohenivat vuoden 2016 aikana. Konsernin kassavarat kasvoivat vuoden aikana ja saamiset vähenivät.

Tilinpäätös 2016

1.5.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseen loppusumma kasvoi yli 8 miljoonalla eurolla. Pysyvät vastaavat lisääntyivät investointien myötä. Vuoden aikana saatavien määrä väheni. Konsernin rahavarat kasvoivat vuonna 2016. Oman pääoman osuutta lisäsi konsernituloslaskelman ylijäämä.

Vieras pääoma nousi edellisvuodesta. Omavaraisuusaste parani kuitenkin hieman ylijäämäisen tuloksen myötä, mutta suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku heikkeni. Rahoitusvarallisuus parani hieman, mutta negatiivinen rahoitusvarallisuus tarkoittaa sitä, että konsernin likvidit varat eivät riitä vieraan pääoman takaisin maksuun.

Asukaskohtainen konsernilainakanta kasvoi vuonna 2016. Kontiolahden asukaskohtainen konsernilainakanta on todennäköisesti selkeästi alle valtakunnallisen tason. Vuoden 2016 valtakunnalliset konsernilainojen asukaskohtaiset keskiarvot julkaistaan vasta vuoden 2017 loppupuolella. Ennakkotietojen mukaan vuoden 2016 konsernilainojen keskiarvot ovat vuoden 2015 keskiarvoja korkeammat ja Kontiolahti-konsernin konsernilainat alittavat jo vuoden 2015 valtakunnallisen keskimääräisen tason.

Konsernitase seuraavalla sivulla.

VASTAAVAA 31.12.			VASTATTAVAA 31.12.		
	v. 2016	v. 2015		v. 2016	v. 2015
1000 €			1000 €		
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 949	100 565	OMA PÄÄOMA	45 890	42 375
Aineettomat hyödykkeet	595	639	Peruspääoma	20 368	20 376
Aineettomat oikeudet	450	458	Arvonkorotusrahasto	247	341
Muut pitkävaikutteiset menot	145	181	Muut omat rahastot	1 180	1 181
Muut pitkävaikutteiset menot	0	1	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 318	17 657
			Tilikauden yli-/alijäämä	3 776	2 820
Aineelliset hyödykkeet	97 476	96 874	VÄHEMMISTÖOSUUDET	188	129
Maa- ja vesialueet	11 115	11 104			
Rakennukset	67 255	65 951	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR.	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 301	16 678	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	1 309	1 063	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	15	19			
Ennakkomaks., keskenen.hankinnat	481	2 060	PAKOLLISET VARAUKSET	395	360
			Eläkevaraukset	13	16
Sijoitukset	3 878	3 052	Muut pakolliset varaukset	382	344
Osakkeet ja osuudet	3 042	3 051			
Muut lainasaamiset	834	0	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 772	1 416
Muut saamiset	1	1	Valtion toimeksiannot	1 041	878
			Lahjoitusrahastojen pääomat	728	534
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 441	1 148	Muut toimeksiantojen pääomat	3	3
Valtion toimeksiannot	1 043	883			
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	396	262	VIERAS PÄÄOMA	75 490	71 010
Muut toimeksiantojen varat	3	3	Pitkäaikainen	56 349	48 203
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 026	47 263
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 344	13 577	Lainat julkisyhteisöiltä	1 184	743
Vaihto-omaisuus	366	333	Muut lainat	0	13
Aineet ja tarvikkeet	347	332	Ostovelat	139	183
Valmiit tuotteet	19	0			
Muu vaihto-omaisuus	0	0	Lyhytaikainen	19 141	22 807
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 899	12 125
Saamiset	5 660	5 890	Lainat julkisyhteisöiltä	40	38
Pitkäaikaiset saamiset	809	1 062	Saadut ennakot	112	245
Myyntisaamiset	-4	-4	Ostovelat	4 773	4 702
Lainasaamiset	122	2	Muut velat	700	738
Muut saamiset	691	1 065	Siirtovelat	4 613	4 958
Lyhytaikaiset saamiset	4 852	4 828	Laskennalliset verovelat	4	0
Myyntisaamiset	3 628	3 600			
Lainasaamiset	0	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	123 734	115 289
Muut saamiset	863	902			
Siirtosaamiset	361	326			
Rahoitusarvopaperit	836	846	Omavaraisuusaste	37,1	36,8
Osakkeet ja osuudet	53	53	Rahoitusvarallisuus, €/asukas	-3 742	-3 879
Sijoitukset rahamarkkinainstrument.	447	445	Konsernin lainat, €/asukas	4 400	4 058
Joukkovelkakirjalainasaamiset	180	174	Suhteellinen velkaantuneisuus	70,5	67,6
Muut arvopaperit	156	174	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	65 149	60 170
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	956	2
Rahat ja pankkisaamiset	13 482	6 508	Kertynyt yli/alijäämä	24 095	20 477
			Kertynyt yli/alijäämä €/as	1 627	1 381
VASTAAVAA YHTEENSÄ	123 734	115 289	Kunnan asukasmäärä	14 806	14 827

Taulukko 8. Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut²

²Omavaraisuusaste, % = 100*(oma pääoma+poistoero ja vap.eht. varaukset)/(koko pääoma - saad. ennakot)

Rahoitusvarallisuus, €/as = ((saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset) - (vieras pääoma - saadut ennakot)) / asukasmäärä

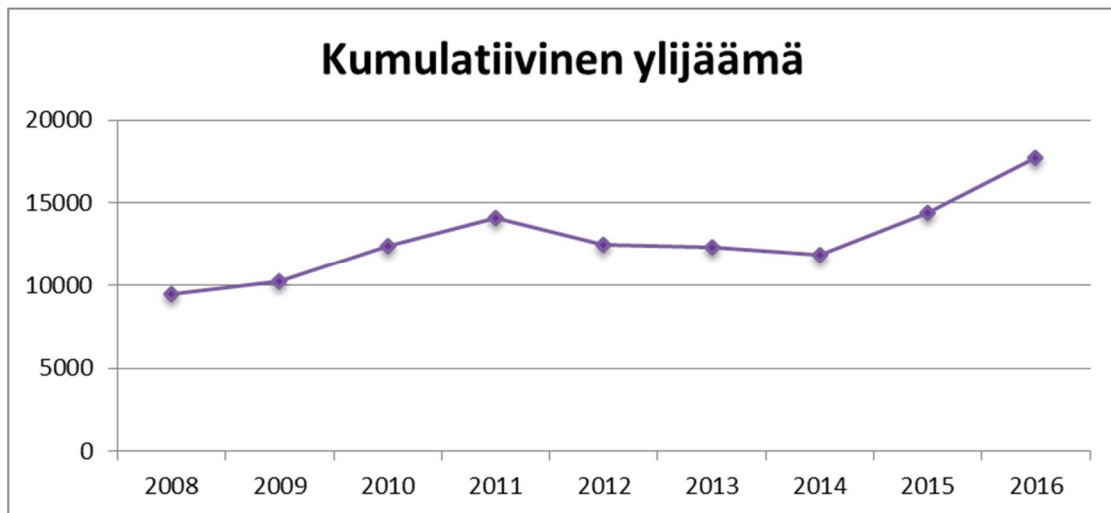
Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100*(vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset 31.12. = pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

1.6 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kunnanjohtaja esittää, että kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen 3.274.990,17 euroa käsittelyä siten, että tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 80.489,69 euroa. Tilikauden ylijäämä 3.355.479,86 euroa siirretään taseen ylijäämätilille. Tilinpäätöshetken mukainen kumulatiivinen ylijäämä on siten 31.12.2016 suuruudeltaan 17.744.872,41 euroa.

Kuvio 7. Kontiolahden kunnan kumulatiivinen ylijäämä 2008 - 2016

1.7 Talousstrategian toteutuminen ja olennaiset tapahtumat tilinpäätöksen jälkeen

Kontiolahden kunnanvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2014 Kontiolahden kuntastrategian vuosille 2014 - 2017. Kuntastrategian yhtenä strategisena päämääränä on tasapainoinen talous. Strategiset päämäärät ilmaiset, mitä kunta haluaa saavuttaa ja missä se haluaa onnistua. Strategiset päämäärät ohjaavat vision (KONTIOLAHTI ON – JA KEHITTYÄ) toteutumista. Jotta strategiset päämäärät voidaan saavuttaa, tulee päämäärille asetettujen tavoitteiden toteutua.

Kuntastrategian toteuttamishjelmat laaditaan osastoilla. Taloudenhoito on kunnanhallituksen vastuulla, joten talouden toteuttamishjelman hyväksyi kunnanhallitus marraskuussa 2014.

Tasapainoisen talouden tavoitteille on asetettu tavoitetasot, joiden toteutuessa kunnan talous on tasapainossa. Tavoitetasot ohjaavat taloussuunnittelua ja niiden toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä.

TAVOITE	TAVOITETASO	TOTEUMA
Kilpailukykyinen verotus	Tuloveroprosentti enintään Joensuun seudun keskiarvo	Toteutunut
Vakavaraisuus	Omavaraisuusaste vähintään 50 prosenttia	Ei toteutunut
Vahva taloussuunnittelu	Tuloslaskelman tasapainoisuus; vuosikate 100–125 prosenttia poistoista	Toteutunut
Talousarviossa ja päätöksissä pysyminen	Talousarvion toteuma valtuustoon nähden sitovien erien osalta 99–101 prosenttia osavuosisiraportti 2:n tilanteeseen verrattuna	Ei toteutunut
Investointien tasapainoisuus suhteessa tulorahoitukseen	Investointien omarahoitusaste vähintään 100 prosenttia	Toteutunut

Taulukko 9. Kontiolahden kunnan talouden toteuttamishjelman toteuma 2016

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2017 on päätetty lähes 1,7 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Investointeja on suunniteltu tehtäväksi noin 7 miljoonan euron edestä ja lainakanta on kasvamassa, sillä vuosikate ei riitä näin mittavien investointien rahoittamiseen.

2 TOTEUTUMISVERTAILU

HALLINTO-OSASTO

2.1 KUNNANHALLITUS

2.1.1 KESKUSHALLINTO (tehtävä 100)

Tilivelvolliset

- Kunnanjohtaja Jere Penttilä
- Hallintojohtaja Riitta Himanka
- Talousjohtaja Pauliina Pietikäinen

Tulosityksiköt

- hallintopalvelut
- talous- ja tietohallinto
- henkilöstöhallinto

Toiminta-ajatus

Keskushallinnon toiminta-ajatuksena on ohjata ja kehittää kunnan palvelutuotantoa ja sen päämääränä on turvata kunnan peruspalvelujen siihen liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytykset.

Toimintaympäristö

Hallintopalveluissa huolehdittiin kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, henkilöstöasiainyöryhmän ja yhteistyötoimikunnan valmistelu-, sihteeri-, päätöksenteko ja täytäntöönpanotehtävistä, kunnan arkistotoimesta ja yleisestä tiedotustoiminnasta ja sen kehittämistä, hallintoon liittyvien asioiden neuvonnasta ja opastuksesta sekä sääntöjen, ohjeiden ja suunnitelmien valmistelusta / päivittämisestä. Lisäksi oltiin mukana ohjaamassa ja kehittämässä kunnan organisaatiota ja toimintoja.

Hallintopalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa otettiin huomioon taloussuunnitelman 2016 toiminnan painopistealueet ja toiminnalliset tavoitteet sekä hallinto-osaston kuntastrategian toteuttamisohjelma.

Kontiolahden kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan kesäkuussa 2016 organisaatio- ja johtamisjärjestelmämuutokset, jotka tulevat voimaan 1.6.2017. Organisaatiomuutosten yhtenä tavoitteena oli kuntastrategian mukaisesti kunnan toimintojen järjestäminen tehokkaasti ja taloudellisesti. Organisaatio- ja johtamisjärjestelmämuutokset valmisteltiin yhteistyössä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken. Organisaatiomuutosten hyväksymisen jälkeen aloitettiin uuden kuntalain mukaisen hallintosäännön valmistaminen tulevan uuden organisaation pohjalta. Hallintosääntö tullaan hyväksymään kunnanvaltuustossa keväällä 2017 siten, että se tulee voimaan organisaatiouudistuksen kanssa 1.6.2017. Konserniohjeiden päivitys siirtyi keväällä 2017, koska Kuntaliiton kunnille lupaamat malliohjeet konserniohjeiden valmistamista varten eivät valmistuneet vuoden 2016 puolella. Luonnos uudistetusta viestintäsuunnitelmasta on saatu valmiiksi ja se viedään kunnanhallituksen hyväksyttäväksi keväällä 2017.

Sisäinen valvonta toteutettiin sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti.

Hallintopalveluissa henkilöstömuutoksista johtuen henkilöstön tehtävänkuvaukset päivitettiin kehityskeskustelujen yhteydessä

vastaamaan muuttuvia tehtäviä. Toteutettiin hallinto-osaston henkilöstön työhyvinvointikysely / työolobarometri ja sovittiin kehittämistoimenpiteistä kyselyyn liittyen.

Tiedonohjaussuunnitelmien hyväksyntä odottaa edelleenkin valtakunnallisen SAPA-työryhmän työn valmistumista.

Kontiolahti vastasi seuturyhmän kokousten koollekutsumisesta ja sihteeritehtävistä. Vuoden 2016 viimeisessä seuturyhmän kokouksessa sovittiin, että seuturyhmän toiminta jätetään toistaiseksi lepäämään.

Hallintopalveluissa käyttötalouden toteuma osoittaa alitusta verrattuna talousarvioon.

Henkilöstöhallinnon palvelujen suunnittelu ja täytäntöönpano toteutettiin huomioiden taloussuunnitelman 2016 toiminnan painopistealueet ja toiminnalliset tavoitteet. Toimintaa toteutettiin kuntastrategian henkilöstöä koskevan toteuttamisohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Vuoden aikana osallistuttiin organisaatiomuutoksen toteuttamiseen sekä vastaanotettiin työllisyyden hoitoon liittyvät tehtävät osaksi henkilöstöhallintoa.

Vuonna 2016 kunta lähti mukaan kunta-alan kehittämisohjelmaan Kunteko2020. Ohjelma tarjoaa kuntaorganisaatiolle tukea toiminnan kehittämistyöhön. Myös kunnan palkitsemisjärjestelmän kehittämiseen saadaan evästystä ohjelman kautta. Vuonna 2016 järjestettiin esimiehille työturvallisuuden kehittämisvalmennusta, joka jatkui vielä vuoden 2017 alkupuolella.

Talousarviovuonna henkilöstöhallinto huolehti taloussuunnitelman tavoitteiden mukaisten ohjeiden ja sääntöjen päivittämisestä. Vuoden aikana päivitettiin kunnan työvire-malli ja tasa-arvosuunnitelma. Henkilöstöhallinto oli mukana intran uudistustyössä, joka jatkuu edelleen vuonna 2017.

Työterveyshuollon kanssa jatkettiin tiivistä yhteistyötä työkykyprosessien ja sairauspoissaolojen hallinnan osalta.

Henkilöstöhallinnossa käyttötalouden toteuma osoittaa pientä ylitystä verrattuna talousarvioon.

Talous- ja tietohallinnon tulosityksikössä huolehdittiin talousasioiden neuvonnasta ja ohjauksesta. Uusi vakuutus sopimus oli voimassa vuoden 2016 alusta alkaen. Vuoden aikana tarkistettiin tulosityksikön henkilöstön tehtäväkokonaisuuksia.

Kontiolahden kunnan tietotekniikkapalvelut ovat vuodesta 2009 alkaen olleet Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy:n vastuulla. Maakunnallinen tietotekniikkayhtiö on osoittautunut kustannustehokkaaksi tavaksi hankkia kunnan tarvitsemat tietotekniikkapalvelut. Vuoden 2016 aikana kehitettiin sähköistä asiointia yhteistyössä PTTK:n lisäksi. Keväällä 2016 otettiin käyttöön uusi versio luottamushenkilöiden sähköisestä kokousjärjestelmästä. Talous- ja tietohallinnossa käyttötalouden toteuma osoittaa alitusta verrattuna talousarvioon.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Vastuiden ja ratkaisuvallan selkeä määrittely	Hallintosääntö ja konserniohje päivitetty	12/2016	Hallintosääntöpäivitys KV 25.4.2016. Uuden hallintosäännön 1.6.2017 päivitys aloitettu. Konserniohjeen päivitys siirtynyt vuodelle 2017. Kuntaliiton ohjeet eivät valmistuneet 2016.
Tiedottamisen oikea-aikaisuus	Tiedotusohjeet päivitetty	12/2016	Luonnos päivityksestä valmistunut 12/2016. Hyväksyminen kevät 2017.
2. Talous			
Keskushallinnon toiminta järjestetään taloudellisesti	Toimintakate € / vuosi	< -948 811 €	-962 284,80
3. Prosessit ja rakenteet			
Kunnan toimintojen järjestäminen tehokkaasti ja taloudellisesti	Suunnitelma johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen muutoksista	12/2016	Uusi organisaatio- ja johtamisjärjestelmä hyväksytty KV 6.6.2016.
Oikein mitoitettut tehtäväkokonaisuudet	Tehtäväkuvaukset päivitetty hallinto-osaston muuttuvissa tehtävissä	12/2016	Tehtäväkuvat päivitetty.
4. Henkilöstö			
Työhyvinvoinnista huolehtiminen, hyvä työilmapiiri ja työolosuhteet	Työhyvinvointikysely	12/2016	Työhyvinvointi kysely toteutettu 4/2016.

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	14	14
Määräaikaiset	-	2
Työllistetyt	-	-
Oppisopimussuhteiset	-	1
Yhteensä	14	17

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	1 689 190		1 689 190	1 633 658,07	-55 531,93
Toimintamenot	-2 638 001		-2 638 001	-2 595 942,87	-42 058,13
Toimintakate	-948 811		-948 811	-962 284,80	13 473,80
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-63		-63	-65,01	
Poistot	-19 360		-19 360	-19 359,42	-0,58
Laskennalliset erät					
Netto	-968 171		-968 171	-981 644,22	13 473,22

2.1.2 ELINKEINO JA TYÖLLISYYS (TEHTÄVÄ 150)

Tilivelvolliset

- Kunnanjohtaja Jere Penttilä

Tulosityksiköt

- elinkeino
- työllisyys

Toiminta-ajatus

Kunnan keskeinen tehtävä on elinvoiman edistäminen ja siinä merkittävässä roolissa ovat elinkeinojen kehittäminen sekä työllisyyden parantaminen. Elinvoiman edistäminen on kunnan verotulopohjan kasvattamista ja uusien työtilaisuuksien luomista kuntalaisille. Uusien työpaikkojen luomista autetaan antamalla monipuolista yritysneuvontaa Josek Oy:n toimesta, järjestämällä ja rakentamalla toimitiloja yrityksille sekä varaamalla riittävästi kunnallistekniikalla varustettuja yritystoiminnan alueita. Hankintojen avulla vahvistetaan paikallistaloutta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunta myi loppuvuodesta 2016 omistamansa yritystilat kunnan tytäryhtiö Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle tasearvolla. Kunnan omistamien toimitilojen ja Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n teollisuustilojen käyttöaste oli lähes 100.

Kontiorannan varuskunta lakkautui 31.12.2013 ja se siirtyi kunnan hallintaan 1.4.2014. Kunta jatkoi vuoden 2016 aikana Kontiorannan varuskunta-alueen kehittämistä.

Kontiorannan kehittämisen ensisijaisena tavoitteena on saada korvattua varuskunnan lakkauttamisen takia menetetyt työpaikat. Teollisuus- ja varikkoalueen rakennuksia myytiin ja vuokrattiin odotettua paremmin.

Alueelle suunnitellaan vapaa-ajankeskusta, joka tukeutuu olemassa oleviin vahvuuksiin: mm. ampumahiihtostadion, Jaamankangas, golf-kenttä, Höytiäinen, Joensuu, Koli. Kehittämistä varten on perustettu Kontionloikka Oy ja loppuvuodesta sovittiin, että kunta osataa kaikki yhtiön osakkeet. Osakekaupat toteutuivat alkuvuodesta 2017.

Kunnan ja yrittäjien yhteisen elinvoimaryhmän tehtävänä on edistää kunnan ja yrittäjien välistä yhteistyötä, vierailta alueen yrityksissä ja ideoida elinkeinoelämän toimintaedellytyksien parantamista. Kontiolahden Yrittäjillä ja Josekilla on myös edustus ryhmässä. Ryhmä kokoontui v. 2016 yhteensä 4 kertaa toiminta lisäsi kunnan ja yrittäjien yhteistyötä entisestään.

Elinkeinot

Josek Oy:n palveluja käytti Kontiolahdessa vuoden aikana 125 asiakasta (edellisenä vuotena 141), joiden kanssa on ollut tapaamisia, yhteydenottoja ja taustatyötä yhteensä 383 (450) kappaletta.

Näistä alkavia yrittäjäksi aikovia oli 36 kappaletta. Uusia yrityksiä perustettiin 60 kappaletta ja 31 lopetti toimintansa. Suurin osa lopettaneista yrityksistä on toiminimiä, jotka ovat lopettaneet toimintansa. Uusien yritysten perustanta oli hieman parempi kuin edellisinä vuosina.

Kysytyimmät palvelut olivat yleisneuvonta, yrityksen kehittäminen ja hankinta-asiamiehen tarjoama neuvonta

Teollisuustyöpaikkoja oli Joensuun seudulla 8736. Se on 201 enemmän kuin edellisenä vuotena. Kontiolahdella teollisten työpaikkojen määrä on 855. Kasvua edelliseen vuoteen on 6.

Josek Oy:n yritysneuvojat ja palvelut ovat kontiolahtelaisten yritysten käytettävissä.

Kunta teki loppuvuodesta 2016 päätöksen palkata Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle toimitusjohtajan, jonka työpanoksesta osa on myös kunnan elinkeinotoiminnan ja elinvoiman edistämistä.

Suurin Kontiolahdella toimiva yritys on osittain kunnan tiloissa toimiva Phillips Medisize Oy. Yhtiö on laajentanut vahvasti toimintaansa mm. entisissä Perloksen tiloissa Lehmonharjulla.

Hankkeet

Kunta hallinnoi Kontiorannan alueella viime vuoden aikana 158 hehtaaria mahdollisuuksia –hanketta. Hanke päättyi 31.12.2016. Hankkeen tehtävänä on ollut matkailutoimijoiden liiketoiminnan käynnistäminen ja yhteistyöverkoston luominen, alueen investointien sekä ympärivuotisten teema- ja tapahtumamatkailun kehittäminen, ampumahiihtokeskuksen käyttöasteen ja monikäyttöisyyden lisääminen sekä aluemarkkinointi. Hankkeen projektipäällikön lopetti työt maaliskuussa 2016 ja sen jälkeen hanketta hallinnoitiin ostopalveluilla. Hankkeen tavoitteet toteutuivat melko hyvin.

Uutena EU-projektina käynnistettiin Matkailun asiakaskunnan, automatisoinnin ja digitalisoinnin kehittäjä -yritysryhmähanke. Hankkeessa on mukana seitsemän yritystä, joista suurin osa Kontioniemen alueelta. Hanketta rahoittaa ELY-keskus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Leader - tyyppistä rahoitusta toteutettiin erilaisiin kehittämishankkeisiin ja yritystukiin.

Työllisyys

Vuonna 2016 työllistämisen painopisteenä olivat nuoret sekä pitkäaikaistyöttömät. Kunta työllisti kunnan eri toimipisteissä työvoimahallinnon palkkatuella keskimäärin 41 henkilöä kuukaudessa, yhteensä 88 eri henkilöä. Kansallisen palkkatukirahan loputtua kesken vuoden, erityisesti nuoria kyettiin palkkaamaan nuorten Ohjaamo-rinnakkaishankkeen palkkatukirahan avulla.

Kuntouttavassa työtoiminnassa oli vuoden aikana keskimäärin 49 henkilöä kuukaudessa, vuoden aikana yhteensä 87 eri henkilöä, joista alle 25-vuotiaita 19. Kuntouttavaan työtoimintaan ohjautuvien määrä nousi erityisesti loppuvuotta kohti. Toiminnan kasvattaminen on tavoitteena myös tulevina vuosina. Kuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt työllistyivät kunnan eri työpisteisiin, järjestöihin sekä toimintakeskus Laiturille.

Kunta työllisti 128 koululaista ja opiskelijaa kunnan omiin työpisteisiin. Yritykset, kotitaloudet ja yhteisöt hakivat kunnan kesätyöllistämistukea 50 koululaisesta/opiskelijasta.

Kunnan työllisyyspalveluja vahvistettiin työllisyyskoordinaattorilla, jonka toimesta aloitettiin työttömien työnhakijoiden aktiivinen kontaktointi ja palveluohjaus työllistämistoimien piiriin. Yhtä aikaa tiivistettiin yhteistyötä työllisyshanketoimijoiden kanssa ja aloitettiin järjestö- ja yritys yhteistyö työllisyyden edistämiseksi. Kunnalle kohdistuva työmarkkinatuen maksuosuus ylitti edellisen vuoden tason. Ylitys kompensoitui palkkatukityöllistämiseen käyttämättä jääneistä ja toteutumattomista palkkamenoista.

Käyttötalouden toteuma osoittaa elinkeinotoiminnan koko yksikön toteutuneen alle arvioidun.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Yritysten neuvonta	Neuvontatapahtumien kokonaismäärä/vuosi	400	218
Asiakkaiden neuvonta	Neuvottujen asiakkaiden määrä /vuosi	180	125
Palkkatuella työllistäminen	Nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä työllistettynä, henkilöä/kk	40	41
Työmarkkinatuen alentaminen	Henkilöitä kuntouttavassa työtoiminnassa / kk	45	49
2. Talous			
Elinvoima- ja työllisyystoiminta järjestetään taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -1 967 171	-1 830 160,42
3. Prosessit ja rakenteet			
Uusien yritysten hankkiminen	Yritysten lukumäärä / netto-lisäys/vuosi	20	60
Uusien työpaikkojen saaminen	Työpaikkojen lukumäärä/vuosi	40	Teollisia työpaikkoja v. 2016 lopussa 855kpl. Luku on 6työpaikkaa enemmän kun edellisenä vuonna
4. Henkilöstö			
Ei omaa henkilökuntaa			

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	-	-
Määräaikaiset	1	-
Työllistetyt	5	2
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	6	2

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	554 410		554 410	500 038,96	-54 371,04
Toimintamenot	-2 521 581		-2 521 581	-2 330 199,38	-191 381,62
Toimintakate	-1 967 171		-1 967 171	-1 830 160,42	-137 010,58
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-132		-132	-123,65	
Poistot	-7 570		-7 570	-6 211,83	-1 358,17
Laskennalliset erät					
Netto	-1 974 741		-1 974 741	-1 836 372,25	-138 368,75

2.1.3 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TILAUS (TEHTÄVÄ 160)

Tulosityksiköt	Sosiaali- ja terveystoimen tilaus
Tilivelvolliset	Tilajajohtaja Katriina Päivinen
Toiminta-ajatus	Sosiaali- ja terveystoimen tilauksen toiminta-ajatuksena on turvata asukkaille, Kontiolahden kunnan järjestämisvastuulle säädetyt terveydenhuollon ja sosiaalihuollon tehtävät erikoissairaanhoidon mukaan lukien, hyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelut taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisella palvelurakenteella Kontiolahden kunnan, Joensuun ja Outokummun kaupungin yhteistoiminta-alueella.
Toimintaympäristö	<p>Joensuun kaupungin sosiaali- ja terveystoimen lautakunta on tuottanut sosiaali- ja terveystoimen palvelut Kontiolahden kunnan asukkaille vuosina 2013 - 2016. Toimintaympäristöön tuli muutos jo vuoden 2016 aikana, jolloin uusi Siun -Soten kuntayhtymä aloitteli toimintaansa. Varsinaisen palvelutuotannon uusi kuntayhtymä aloitti 1.1.2017 vastaten koko maakunnan sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta.</p> <p>Vuoden 2016 tilaus toteutui alkuperäisen talousarvion mukaisena, mutta ylitti tarkistetun talousarvion. Kontiolahden kunnan talousarvioon tarkistusta ei kuitenkaan tehty, joten kunnan näkökulmasta tilaus toteutui arvioidusti. Kasvua vuoteen 2016 kertyi yhteensä poikkeuksellisen alhainen 0,1 prosenttia, mutta tilauksen sisällä eri osa-alueiden kasvuprosenteissa oli kuitenkin suuriakin eroja.</p> <p>Vastaanottopalveluissa toiminnan kehittämistä jatkettiin ja henkilöstörakennetta muutettiin eläköitymisten myötä niin, että sairaanhoitajien määrää saatiin lisättyä. Joensuun terveyskeskuksen diabeteksen hoitopolku –toimintaa jalkautettiin Kontiolahden ja Lehmon vastaanotolle. Fysioterapeuttien vastaanotto Kontiolahden terveysasemalla on koettu hyväksi niin lääkäreiden, hoitajien kuin potilaidenkin näkökulmasta ja toiminta on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa. Lehmossa oli käytössä sähköinen ajanvaraus kiireettömissä lääkärin ajanvarausasioissa, joka on koettu toimivaksi. Lastenneuvolassa järjestettiin syksyllä "Vahvuutta vanhemmuuteen" -ryhmä.</p> <p>Suun terveydenhuollon palveluita käytti 28 prosenttia Kontiolahden aikuisväestöstä. Kutsujärjestelmän piirissä olevista alle 18 vuotiaista 64 prosenttia käytti palveluita. Suun terveydenhuollon kaikista asiakkaista 70 prosenttia oli maksavaa aikuisväestöstä. Vuoden 2015 lopussa Kontiolahden kiireettömän hoidon jonossa oli n. 300 asiakasta, joista reilu 50 oli odottanut hoitoon pääsyä yli kuusi kuukautta. Hoitoon pääsy toteutui lain edellyttämässä aikarajoissa kesään 2016 mennessä. Vuoteen 2017 Kontiolahdella siirrytään tilanteeseen, jossa kaikki hammaslääkärin virat on täytetty vakinaisella henkilöstöllä. Hoitohenkilöstön toimet kaikki on aina onnistuttu täyttämään pätevällä henkilöstöllä.</p> <p>Hoito- ja hoivapalvelujen toimintaa saatiin kehitettyä kustannustehokkaaseen suuntaan. Kotihoidon toiminnanohjauspilotin avulla saatiin kotihoidon resurssit kohdentumaan oikein, jolla oli vaikutusta henkilöstökulujen laskuun. Palvelurakennemuutokset tehtiin, vähentämällä laitoshoitopaikkoja ja akuuttihoitoa kehittämällä.</p> <p>Omaishoidon tuki myönnettiin vuonna 2016 kaikille kriteerit täyttävälle.</p>

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastuksia jatkettiin yhteistyössä muistihoitajan kanssa.

Kotihoidon toiminta tehostui toiminnanohjauspilotin ansiosta. Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä kasvoi 16 prosenttia (34 asiakasta) vuoteen 2015 verrattuna. Kotihoidon asiakkaiden kotikuntoutukseen panostettiin kouluttamalla henkilöstöä. Tukipalveluissa turvapuhelinasiakkaita oli 77 ja ateriapalveluasiakkaita 39. Päiväkuntoutuksen toimintakyvyn arvioinnin toiminnanmalli oli käytössä ja asiakkaat ohjattiin arvioinnin kautta oikeiden palvelujen piiriin.

Omissa tehostetun asumispalvelun hoivakodeissa oli vuoden lopussa asukaspaikkoja 74 ja yksityisessä asumispalvelussa 4 asiakasta, joista 2 palvelusetelillä. Tehostetun asumispalvelun paikkaa odotti vuoden lopussa 4 asiakasta. Hoivakodeissa toimintaa kehitettiin niin, että asukkaat pystytään hoitamaan elämän loppuun saakka, jos ei ole lääketieteellisen hoidon tarvetta. Hoivakodeissa toteutettiin monipuolista virkistys- ja aktivoivaa toimintaa asukkaille.

Terveyskeskussairaalassa laitospaikkojen vähenemisen vuoksi toimintatuottoja- ja kuluja siirrettiin asumispalveluihin sekä vähennettiin pitkäaikaishoitopäiviä. Joensuulaisia hoidettiin 2058 hoitopäivää. Erikoissairaanhoidon jonopäiviä ei muodostunut. Osaston toiminta oli akuuttia ja potilaiden vaihtuvuus suurta (60 - 90 potilasta/kk). Osaston käyttöaste oli 96,3 prosenttia. Laitoshoidoa vähennettiin tavoitteiden mukaisesti 1.4.2016 alkaen 38 paikkaan ja pitkäaikaishoidon peittävyys laski 0,8 prosenttiin. Sairaalan toimintaa kehitettiin tavoitteiden mukaisesti. Kotiutusprosessin hyvä toiminta paransi kotiutuksia.

Aikuissosiaalityö on suunnitelmallista työtä, jossa painopisteenä on toisaalta huollollinen näkökulma ja toisaalta aktivointi ja asiakkaan työllistymisen edellytysten parantaminen. Sosiaalihuoltolain uudistuksen jälkeen myös perheiden varhaisen tuen näkökulma on ollut aiempaa enemmän osana työtä.

Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien määrä oli edellisvuoden tasolla. Asiakkuuksien lisääminen oli tavoitteena, mutta koska asiakkuudet ovat olleet pitkiä, ei uusia ole juuri pystytty ottamaan. Kuntouttava työtoiminta toimi kuitenkin hyvin ja asiakkaat saivat tarvitsemaansa palvelua. Uusimuotoinen työttömien monialainen yhteispalvelu (TYP) aloitti toimintansa vuoden 2016 alusta. Kuntouttava työtoiminta parantaa siihen osallistuvien elämänlaatua ja osalla myös työllistymisedellytyksiä.

Sosiaalisen asumisen asiakasmäärä on suurin piirtein ennallaan. Asiakkaita pyritään sijoittamaan mahdollisimman kevyeen palveluun, jotta kuntoutuminen pois asumispalveluista mahdollistuisi osalle.

Vammaispalvelujen asiakasmäärät ovat kasvaneet vaikeavammaisten palveluissa. Henkilökohtaisen avun asiakasmäärä kasvoi vuoden aikana yli arvion 15:lla asiakkaalla. Oman asumispalvelun ja ostopalvelun osalta hoitopäivät vähenivät, palvelusetelillä järjestetty asumispalvelu. Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan asiakasmäärä väheni arvioidusta asiakkaiden palvelutarpeiden muutoksen myötä. Laitoshoidon hoitopäivät koostuvat pääosin tilapäisestä hoidosta, mikä on vähentynyt. Kehitysvammaisten tilapäisen hoidon järjestämistavoissa tehtiin asiakaskohtaisia muutoksia, jotka toivat kustannussäästöjä.

Sosiaalityön ja palveluohjauksen asiakasmäärät kasvoivat tasaisesti vuoden aikana yli arvioidun (69), joista uusia asiakkaita yhteensä 27. Vammaispalvelun sähköinen hakemus kehitettiin yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Perhepalveluissa lakimuutosten jälkeen ja jo ennenkin toimintaa on kehitetty siihen suuntaan, että eri asiakasryhmiä pyritään palvelemaan aikaisempaa oikea-aikaisemmin asiakkaan tarpeet huomioiden. Vuonna 2015 voimaan tulleen sosiaalihuoltolain vaikutus näkyy varhaisen tuen työssä. Ehkäisevän lapsiperhetyön asiakasmäärä kasvoi reilusti. Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut ovat ensisijaisia perheille annettavia palveluja ja niillä on tavoitettu myös uusia asiakkaita. Oikea-aikaisilla palveluilla, kuten kotipalvelu, perhetyö tai tukihenkilötoiminta voidaan estää perheiden ongelmien syvenemistä ja raskaampia palveluita.

Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö ovat kriteerit täyttävälle subjektiivinen oikeus. Varhaiseen tukeen on tullut asiakkaiksi myös paljon haastavissa tilanteissa olevia perheitä. Lastensuojelussa kausittaiset vaihtelut ovat yleisiä ja lastensuojelun tarve oli vuonna 2016 edellisvuotta suurempi. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä kasvoi erityisen paljon. Yhä pienemmät lapset tarvitsevat jopa laitossijoituksia joko oman oireilunsa vuoksi tai vanhempien yhteistyökyvyttömyydestä johtuen.

Kasvatus- ja perheneuvolassa asiakasmäärä kasvoi edellisvuoden jälkeen. Kasvatus- ja perheneuvolassa työparin työ on verkostoitunutta ja kasperin palvelua osataan entistä enemmän käyttää. Nuorisoasema on siirtynyt osaksi Joensuun Nuorten Palvelukeskusta.

Kontiolahden kunnan 100-prosenttisesti omistava tytäryhtiö Lukkarila kodit Oy vastaa yksin maahan muuttavien ala-ikäisten lasten hoidon ja hoivan järjestämisestä sekä perheryhmäkodin että ryhmäkodin tuottamalla palveluilla. Kontiolahden kunta ostaa Lukkarila Kodit Oy:ltä perheryhmäkotipalvelut ja hakee kustannusten korvaukset ELY-keskukselta. Kontiolahden kunta on myös tehnyt sopimuksen Lukkarila Oy:n kanssa maahanmuuttajanuorten jälkihuollosta.

Ympäristöterveydenhuolto järjestetään yhteistoimintasopimuksella, palvelujen tuottamisesta vastaa Joensuun kaupunki.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kehittämiskohteiden seuranta	Tuottajalta saadut raportit osavuosikatsauksien yhteydessä	3	3
2. Talous			
Tilaus tehdään taloudellisesti ja kustannustehokkaasti.	Toimintakate €/vuosi	<-36 492 455	-36 373 076,61
Tilauksen toteuman seuranta	Kuntamaiseman raportit / kk	10	10
	Osavuosisiraportit kpl/vuosi	3	3
3. Prosessit ja rakenteet			
Palvelujen saatavuus, laatu ja arviointi.	Tilaaaja / tuottaja neuvottelujen lukumäärä / vuosi	6	5
4. Henkilöstö			
Ei omaa henkilökuntaa			

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	1	1
Määräaikaiset	-	2
Työllistetyt	4	1
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	5	4

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	1 452 060	0	1 452 060	1 256 119,25	-195 940,75
Toimintamenot	-37 943 485	-1 030	-37 944 515	-37 629 195,86	-315 319,14
Toimintakate	-36 491 425	-1 030	-36 492 455	-36 373 076,61	-119 378,39
Asukasluvu	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-2 439	0	-2 439	-2 457,47	
Poistot	-96 090	0	-96 090	-95 953,70	-136,30
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Netto	-36 587 515	-1 030	-36 588 545	-36 469 030,31	-119 514,69

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ (TEHTÄVÄT 100 – 160)

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	3 695 660		3 695 660	3 389 816,28	-305 843,72
Toimintamenot	-43 103 067	-1 030	-43 104 097	-42 555 338,11	-548 758,89
Toimintakate	-39 407 407	-1 030	-39 408 437	-39 165 521,83	-242 915,17
Asukasluvu	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-2 634	0	-2 634	-2 646,14	
Poistot	-123 020		-123 020	-121 524,95	-1 495,05
Laskennalliset erät					
Netto	-39 530 427	-1 030	-39 531 457	-39 287 046,78	-244 410,22

SIVISTYSOSASTO

2.2 KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 1.1. - 31.12.2016

pj. Satu Seppäläinen
 vpj. Seppo Kukkonen
 jäsenet:
 Riitta Karkulehto
 Aimo Kettunen
 Esko Kiiala
 Minna Koskimies
 Anu Laakkonen
 Simo Lappalainen
 Pasi Raassina
 Sanna Niiranen
 Nina Utriainen

Aulikki Sihvonen, khall edustaja

Tilivelvolliset

- sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen
- vs. koulutussuunnittelija Teemu Piirainen
- Kontiolahden koulun rehtori Auli Pulkki
- varhaiskasvatuksen päällikkö Tarja Tormulainen
- lukion rehtori Ilpo Saarelainen 1.1. - 19.9.2016
- lukion vs. rehtori Jari Ikonen 20.9. - 31.12.2016

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tehtävänä on tuottaa ja kehittää lasten ja nuorten kasvatus- ja koulutuspalveluja.

2.2.1 KASVATUS- JA KOULUTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 300)

Tulosityksiköt

- Kasvatus- ja koulutoimen hallinto

Tilivelvollinen

- Sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja koulutoimen yleissuunnittelu ja johtaminen sekä kasvatuksen ja oppimisen kehittämisen ohjaus ja organisointi

Toimintaympäristö

Varhaiskasvatuksen palvelujen piirissä olevien lasten ja perheiden määrä kasvoi hieman, sillä lapsia oli varhaiskasvatuspalveluissa yhteensä 948 (+9 lasta, kunnallinen ja yksityinen päivähoito, leikkikerhot ja vain esiopetuksessa olevat). Esiopetuspalveluissa oli syksyn tilastointipäivänä 20.9. poikkeuksellisen suuri ikäluokka, yhteensä 252 lasta. Perusopetuksen oppilasmäärä oli syksyn laskentapäivänä 1 984 ja oppilasmäärä laski neljällä lapsella. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilasmäärä oli 21 ja se kasvoi edellisestä vuodesta 15 oppilaalla. Lukion opiskelijamäärä oli opetushallituksen tilaston mukaan 252 ja määrä laski yhdeksällä opiskelijalla edellissyksyyn verrattuna. Maakunnallisten sosiaali- ja terveystieteiden valmistelu yhteistyössä työstettiin koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluiden siirtymistä Siun soten hoidettavaksi. Tavoitteena on ollut, että tutut työntekijät jatkavat

kouluyhteisöissä opiskeluhuollon lähipalveluissa. Muutoksen myötä tavoitellaan erityispalvelujen jalkauttamista tiiviimpään yhteistyöhön varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökunnan kanssa lasten ja nuorten asioissa. Siun soten järjestämään osaan opiskeluhuollon kokonaisuudesta kuuluvat kouluterveydenhoitajat, kuraattorit, koulupsykologit, koululääkärit ja tarvittavat lasten sekä nuorten perheiden sote-palvelut.

Kontiolahden perusopetuksen oppilaiden huoltajakysely järjestettiin tammikuussa. Huoltajat saivat antaa yleisarvosanan lapsen koulun toiminnasta asteikolla 4 - 10. Kyselyyn vastanneiden huoltajien antamien arvosanojen keskiarvoksi tuli 8,6. Kontiolahden perusopetuksen 10 koulun oppilaiden huoltajien arvion mukaan koulupalvelujen laatu on erittäin hyvää tasoa. Vuoden 2015 säästötoimet ja lomautukset eivät heikentäneet olennaisesti huoltajien antamaa arviota perusopetuksen toiminnasta. Huoltajakyselyssä kysyttiin myös näkemystä lomakäytännöistä ja lomien ajankohdasta. Valtaosa (56 %) vastanneista kannatti koulujen työ- ja lomakojojen pysyttämistä nykyisellään.

Yksityisiin varhaiskasvatuspalveluihin otettiin käyttöön palveluseteli 1.8.2016 alkaen.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja. Yksityistä päivähoitoa varten Kontiolahdessa on tähän saakka ollut käytössä Kelalta haettava yksityisen hoidon tuki ja kunnasta haettava yksityisen hoidon tuen kuntalisä. Palveluseteli korvaa tämän käytännön ja perheiden ja palveluntuottajien asiointi yksinkertaistuu ja nopeutuu. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjalla kunta sääntelee palvelusetelin saaneen asiakkaan ja palveluntuottajan sopimussuhdetta ja varmistaa, että palvelusetelijärjestelmä toimii ja että palvelun laatu on sopimuksen mukainen. Kontiolahdessa oli vuoden lopussa neljä yksityistä päiväkotia.

Toimitilasuunnittelussa hankesuunnitelmia työstettiin Onttolan koulun oppimistilojen uudistamiseksi ja Kontioniemen uuden koulun rakentamiseksi. Kirkonkylän uuden päiväkodin rakentamishanke eteni toteutukseen kaavallisten esteiden poistuttua loppuvuodesta.

Esi- ja perusopetuksen tilausajosopimuksen viimeinen optiovuosi on ollut käytössä ja sopimuskausi päättyy 31.7.2017. Uusi koulukuljetusten kilpailutus tehdään kevään 2017 aikana. Kontiolahden kunnan koulujen koulukyytioppilaita on ollut lukuvuodella 2016 - 2017 noin tuhat, esiopetuksessa kyytioppilaita on 86. Hieman yli puolet kyytioppilaita kulkee tilausajoissa, loput reittivuoroissa. Waltti-korttijärjestelmän kuljetukset maksettiin toteutuneiden matkojen mukaan, mikä toi säästöjä kuljetuskustannuksiin. Aikaisempi laskutus perustui arvioon matkojen määrästä.

Vuonna 2016 päivitettiin kunnan esi- ja perusopetuksen kuljetussääntö vastaamaan nykytilannetta. Päivityksessä otettiin huomioon päätöksentekoprosessin selkeyttäminen ja yhdenvertaisuuden varmistaminen, esiopetuksen kyytioikeutta koskevat muuttuneet velvoitteet sekä petokyydit. Koulumatkojen ja -kyytien turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota osallistumalla liikenneturvallisuustyöryhmän työskentelyyn säännöllisesti. Liikenneturvallisuustyöryhmä jalkautui vuoden aikana tutustumaan kunnan koulujen ja esiopetuksen yksiköiden liikennejärjestelyihin. Kunta osallistui myös liikenneturvallisuuskampanjaan toteuttamiseen syksyllä 2016 yhdessä sidosryhmien kanssa.

Uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön alakouluissa elokuussa uuden lukuvuoden käynnistyessä. Seudullisena yhteistyönä laadittua perusopetuksen opetussuunnitelmaa täydentävät kunta- ja koulukohtaiset osiot. Tavoitteena on koulukulttuurin uudistaminen vastaamaan yhteiskunnan muutoksiin. Keskeistä on, että lasten ja nuorten osaaminen ja taidot pysyvät tulevaisuudessakin hyvällä tasolla sekä kansallisesti että kansainvälisesti tarkasteltuna. Lisäksi perusteissa on määritelty pedagogisia linjauksia, joiden avulla koulut voivat kehittää toimintatapojaan niin, että oppilaiden mielenkiinto ja motivaatio oppimiseen lisääntyy.

Joensuun seudun seitsemän kunnan yhteistyötä perusopetuksessa linjaava kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelma 2016 - 2020 hyväksyttiin keväällä ja toimintaohjelma päivitettiin loppuvuodesta. Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelman tarkoituksena on toteuttaa uuden opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman vaatimat uudistukset seudullisena yhteistyönä yhdistämällä kehittämisen resursseja. Tavoitteena on jatkaa ja syventää seudullista yhteistyötä yhteisesti sovittavista asioista, pyrkimyksenä taata seudullisesti yhtenäinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus. Seudullisena yhteistyönä jatkettiin perusopetuksen uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa, opetushenkilökunnan täydennyskoulutusta, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittämistä ja seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan palvelujen tuottamisessa tavoitteena oli mahdollisimman hyvä palvelujen laatu käytössä olevat resurssit huomioiden. Kasvatus- ja koulutoimen hallinto -tehtävän toimintakateen toteuma oli 96,7 % ja toimintakate oli 17 000 € talousarviota parempi. Kokonaisuudessaan vuosi 2016 oli kasvatus- ja koulutustoimessa erittäin onnistunut, sillä lähes kaikki toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Uusien opetussuunnitelmien valmistelu ja käyttöönotto syyslukukauden alussa esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa sujui laadukkaasti. Lautakunnan toimintojen toimintakate oli noin 805 000 € budjetoitua parempi. Laadukkaat palvelut on järjestetty Kontiolahden kunnan strategisen tavoitteen mukaisesti tehokkaasti ja taloudellisesti huomioiden eri järjestämisvaihtoehdot.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Palvelut ja niiden vaikuttavuus			
Laadukas kasvatus ja opetus	Opettajien virat täytetty Pätevän henkilöstön ja opettajien osuus, %	5/2016 >99	toteutunut
Seutuopiston kurssitarjonta toteutuu taloussuunnitelman mukaisesti	Opetustunnit/v	6 100	6 194
2. Taloudelliset resurssit			
Palvelutarjonnan toteuttaminen taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -495.611	-479 949,25
Talouden seuranta	Seurantatietojen lukumäärä/kk	1	1
3. Prosessit ja rakenteet			
Tuntikehyksen jako tapahtuu oikea-aikaisesti	Koulujen tuntikehysehdotukset	15.3. mennessä	toteutunut
	Alustava tuntikehys kouluille	30.4. mennessä	toteutunut
	Lopullinen tuntikehys kouluille	20.8. mennessä	toteutunut
4. Uudistuminen ja henkilöstön työkyky			
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	6	7
Määräaikaiset		
Sijaiset		
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset	1	
Yhteensä	7	7

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot				522,93	522,93
Toimintamenot	-495 211	-1 340	-496 551	-480 472,18	-16 078,82
Toimintakate	-495 211	-1 340	-496 551	-479 949,25	-16 601,75
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-33	0	-33	-32,43	
Poistot					
Laskennalliset erät					
Netto	-495 211	-1 340	-496 551	-479 949,25	-16 601,75

2.2.2 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA (TEHTÄVÄ 310)

Tulosityksiköt	- Aamu- ja iltapäivätoiminta
Tilivelvollinen	Vs. koulutussuunnittelija Teemu Piirainen
Toiminta-ajatus	Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea koulun ja kodin kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa, sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.
Toimintaympäristö	<p>Aamu- ja iltapäivätoiminta (APIP) on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosi-luokan oppilaille sekä niille muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja se sijoittuu vapaa-aikaan; koulupäivän päättymisen ja klo 17.15 väliseen aikaan. Iltapäivätoiminnassa oppilaalle tarjotaan välipala.</p> <p>Iltapäivätoiminta hankitaan Kontiolahden 4H-yhdistykseltä lukuun ottamatta Lehmon koulun aamukerhoa sekä Lehmon koulun erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden iltapäivätoimintaa, jotka kunta järjestää itse. Ostopalvelusopimus käsittää vuodet 2012 - 2015 sekä mahdolliset optiovuodet 1 + 1. Marraskuussa 2015 tehtiin päätös toisen ja samalla sopimuskauden viimeisen optiovuoden käytöstä. Iltapäivätoiminnan järjestämisen ostopalvelusopimuksen kilpailutus seuraavalle sopimuskaudelle tehdään alkuvuonna 2017.</p> <p>Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi 30.3.2016 aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman lukuvuodelle 2016 - 2017.</p> <p>Toimintaa järjestettiin Ahokkalan, Varparannan, Kirkonkylän, Kylmäojan, Lehmon, Onttolan ja Kulhon kouluilla. Ahokkalan ja Jakokosken koulujen iltapäivätoiminta järjestettiin yhteisenä kerhona Ahokkalan koululla.</p> <p>Toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä vaihtelee kuukausittain. Iltapäiväkerhotoiminnassa oli mukana keskimäärin 191 oppilasta kuukaudessa ja heistä 174 oppilasta osallistui 4H-yhdistykseltä ostettuun palveluun. Oppilasmäärä vaihteli iltapäivätoiminnassa kuukausittain välillä 160 - 204. Ostopalveluina toteutetuissa 4H-yhdistyksen kerhoissa oppilasmäärä vaihteli kuukausittain välillä 148 - 187.</p> <p>Opetushallituksen järjestämää iltapäivätoiminnan valtakunnallista palautekyselyä ei toistaiseksi järjestetä. Kontiolahdella toteutettiin tästä syystä oman laadunhallintajärjestelmän mukainen palautekysely, joka suunnattiin APIP-toiminnassa mukana olevien lasten huoltajille. Palautekysely järjestettiin keväällä 2016 osana Kontiolahden kunnan perusopetuksen palautejärjestelmää. Kohderyhmänä olivat oppilaiden huoltajat. Kysely lähetettiin sähköisesti kaikille niille huoltajille, joiden lapsi oli osallistunut lukuvuoden 2015 - 2016 aikana toimintaan. Vastauksia saatiin kaikkiaan 104 kappaletta, joka oli 32 kpl enemmän kuin edellisellä kerralla. Väittämiä arvioitiin viisiportaisesti, mukana oli myös 0-kohta, jos vastaaja ei pystynyt vastaamaan väittämään. Huoltajat antoivat järjestetyille toiminnalle hyvät arviot. Kaikkien kysymysten keskiarvo oli 4,25 ja kouluarvosanaksi muodostui 8,81 = 9-.</p>

APIP -Pohjois-Karjalan verkoston avustusrahoitteinen toiminta päättyi vuoden 2016 alussa. Verkoston toiminta jatkuu kuntien omana toimintana. Verkostoyhteistyönä järjestettiin koulunkäynninohjaajille ja kerho-ohjaajille syksyllä 2016 täydennyskoulutuspäivä Outokummussa. Kontiolahden kunnasta osallistui iltapäiväkerhonohjaajia sekä koulunkäynninohjaajia tähän päivään. Verkostotapaamisia APIP-yhteistyöverkostolla oli vuoden 2016 aikana yhteensä neljä.

Talousarvion toteutuma oli kokonaisuudessaan 96,3 %. Talousarvio toteutui lopulta 12 000 euroa ennakoitua parempana. Henkilöstökulujen osalta summa on 7 000 € ja ostopalvelujen osalta 5 000 € parempi kuin talousarviossa. Edellisvuoteen verrattuna hieman pienempi osallistuvien oppilaiden määrä ja yhden koulun kerhon toteutumatta jääminen vähensivät menoja. Tulotavoite täyttyi ja hieman ylittyikin johtuen palvelumaksujen korotuksista. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2016.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kaikki halukkaat pääsevät mukaan toimintaan, mikäli ryhmä syntyy, palvelujen käyttöaste	Toiminnan piiriin otettujen oppilaiden lukumäärä	175	ka. 174 (4H) + 17 (Kuukkeli)
Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminta	Oppilasmäärä/ryhmä	min 10	toteutunut (ka 22,2 opp/ryhmä)
Asiakkaat ovat tyytyväisiä aamu- ja iltapäivätoimintaan	Asiakastyytyväisyyskysely, asteikko 1-5	>4,0	toteutunut (ka 4,25)
2. Talous			
Toimintamaksujen tulojen seuranta	Päätösten tarkistaminen	6/2016, 12/2016	tarkistettu 6/2016 ja 12/2016
Tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet toteutuvat	Verojen ja vakuutusmaksun tarkistus	9/2016	tarkistettu, dokumentit toimitettu 8/2016
3. Prosessit ja rakenteet			
Toimintasuunnitelman hyväksyminen	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan hyväksymispäätös	5/2016	toteutunut 3/2016
4. Henkilöstö			
Palvelu hankittu ostopalveluna 4H-yhdistykseltä. Kunnan omat kerhonohjaajat ks. tehtävä 320			toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Aikup TA 2016	TA-muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä					
- Iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat	175		175	191	16
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/opp.	-1957		-1957	-1728	229

Talous

eurot	Aikup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	12 000		12 000	12 119,00	119,00
Toimintamenot	-354 557		-354 557	-342 142,78	-12 414,22
Toimintakate	-342 557		-342 557	-330 023,78	-12 533,22
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-23		-23	-22,30	
Poistot Laskennalliset erät					
Netto	-342 557		-342 557	-330 023,78	-12 533,22

2.2.3 PERUSOPETUS 1 -6 LUOKAT (TEHTÄVÄ 320)

Tulosityksiköt	- Perusopetus 1.-6. lk (Ahokkala, Jakokoski, Kirkonkylä, Kulho, Kylmäoja, Lehmo, Onttola, Selkie, Varparanta, koulujen yhteiset menot) - Lehmon koulu esiopetus -9 lk (esikoulu 11 v.-oppivelvollisten osalta, 7-9 lk toiminta-alueittainen opetus).
Tilivelvollinen	Vs. koulutussuunnittelija Teemu Piirainen
Toiminta-ajatus	Kontiolahden koulutoimi antaa korkeatasoista, koulun sijaintipaikasta riippumatonta, tasa-arvoista, yksilölliset tarpeet huomioivaa kasvatusta sekä opetusta avoimessa ja laadukkaassa oppimisympäristössä yhteistyössä kotien ja sidosryhmien kanssa.
Toimintaympäristö	<p>Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö saatiin valmistelun osalta päätökseen 6/2016, jolloin kasvatustieteiden ja koulutuslautakunta hyväksyi kunnan perusopetuksen alakoulujen uuden opetussuunnitelman. Kontiolahden kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma on seudullisen yhteistyön tuloksena syntyneen seudullisen opetussuunnitelman mukainen. Opetussuunnitelma painottaa koulupäivän toiminnallisuutta, oppilaiden osallisuutta sekä positiivisen kasvatuksen ja opetuksen näkökulmaa.</p> <p>Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2016. Joensuun seudun yhteisen ops-koordinaattorin tehtävää jatkettiin lukuvuodelle 2016 - 2017. Hänen tehtävänä on edesauttaa opetussuunnitelman jalkauttamista koulujen toimintaan käytännössä.</p> <p>Syyslukukaudella alakouluissa alkoi uuden opetussuunnitelman myötä kokonaan uutena oppiaineena ruotsin kieli. Lisäksi alakouluille tuli uuden opetussuunnitelman mukana valinnaisaineiden opiskelu. Kunnan laajan kouluverkon yksiköissä valinnaisaineiden opetus on nähty erinomaisena mahdollisuutena käyttää yksiköiden omaleimaisuutta, henkilökunnan osaamista, ympäristöä ja yhteistyöverkostoja tukena opetuksen toteuttamisessa.</p> <p>Arvioinnin periaatteiden mukaisesti oppilasarviointi kohdistetaan uudessa opetussuunnitelmassa tavoitteisiin ja oppiainekohtaisiin kriteereihin. Lukuvuositolentodistus annetaan oppilaalle keväällä, väliarvioinnin korvaavat oppimiskeskustelut pidetään vuosiluokilla 1 - 6. Oppimiskeskusteluihin osallistuvat opettaja, oppilas sekä huoltaja. Arvioinnin dokumentoinnin yhteisistä käytänteistä on sovittu.</p> <p>Oppilaskuntatoiminta on ollut aktiivista läpi vuoden. Oppilaskunnat ovat olleet mukana myös koulun kehittämistyössä ja kerhotoiminnan järjestämisessä. Yhteistyö huoltajien kanssa on ollut aktiivista. Vanhempainyhdistykset ja -toimikunnat ovat toiminnassa jokaisella koululla.</p> <p>Kiusaamisen vastaisen toimintaohjelman (KiVa) mukainen työ on jatkunut kaikissa kouluissa. Kiusaamisen määrä kouluissa on pienempi kuin valtakunnan keskiarvo. Kaikilla kouluilla on käytössä järjestelmällinen toimintamalli, jolla puututaan havaittuihin kiusaamistapauksiin ja ennaltaehkäistään kiusaamista. Maksuton KiVa-hanke päättyi vuoden 2016 aikana. Kontiolahden kunnan perusopetuksessa päätettiin pysyä toistaiseksi toimintamallin käyttäjinä, jotta kunnassa säilyy selkeä, dokumentoitava ja seurannan mahdollistava malli koulukiusaamisen vastaisessa työssä.</p> <p>ProKoulu (Positiivisesti Ryhmässä Oppien) on nelivuotinen tutkimus- ja</p>

kehittämishanke, joka vahvistaa koulun yleistä tukea ja inklusiivisen kouluympäristön kehittämistä. Positiivisen vuorovaikutusilmapiirin luomisessa ovat mukana koko koulun henkilökunta, oppilaat ja heidän huoltajansa. Hanketta hallinnoivat ja ohjaavat Itä-Suomen yliopisto ja Niilo Mäki Instituutti.

ProKoulu-hankkeessa koulut ovat edenneet kahdessa aallossa, osa aloitti jo syksyllä 2014 ja loput pääsivät mukaan syksyllä 2015. Toisessa aallossa mukaan päässeille kouluille on vielä järjestetty ohjausta hankkeen toimesta vuoden 2016 syksyllä. Ensimmäisen aallon koulujen henkilökunta jatkaa Pro-koulutoiminnan toteuttamista kunnan itse järjestämän ohjauksen ja yhteistyöverkoston avulla. Kunnan omaa ohjausta jatketaan myös tulevana vuosina. Pro-koulutoiminnan toimintaohjeiden opettamisen myötä vahvistetaan henkilöstön kasvatusosaamisen kehittymistä. Kehittämistyön tavoitteena on ollut luoda pysyvä muutos koulun toimintakulttuurissa: oppilaiden kasvua ja käyttäytymistä tuetaan opettamisen ja positiivisen tuen avulla.

Alakoulut ovat olleet mukana aluehallintoviraston tukemassa "Liikkuva koulu -hankkeessa" usean vuoden ajan. Rahoituksen avustamana koulujen toimintakulttuuria, välituntiliikuntaa ja koulupäivän liikunnallistamista on pystytty kehittämään hallitusohjelman tavoitteiden sekä uudistuneen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Matalan kynnyksen toiminnan kautta motivoidaan ja aktivoidaan vähän liikkuvia lapsia löytämään motivaatio ja oma tapansa päivittäiseen liikuntaan. Hankeavusteinen työskentely loppuu lukuvuoden 2016 - 2017 päättyessä alakoulujen osalta, yläkoulu jatkaa vielä hankkeessa mukana. Liikkuva koulu -toimintamalli on jo osa koulujen arkityötä ja sitä jatketaan hankerahoituksen päättyttyäkin.

Alakoulujen kerhotoiminta on ollut vilkasta ja monipuolista Opetushallituksen hankeavustuksen ansiosta. Kerhotoiminnan avustusmäärärahat ovat kuitenkin vähentyneet selkeästi. Vuonna 2016 kerhotoimintaa pystyttiin edelleen järjestämään monipuolisesti jokaisella alakoululla. Jatkorahoitusta saatiin vuodelle 2017 yhteensä 20 000 euroa, jolla toimintaa jatketaan. Käytettävää kerhoresurssia lisää hanketyöskentelyssä edellytetty kunnan omarahoitusosuus.

Opetusryhmien pienentämiseen kohdennettuja hankeavustuksia ei ole enää ollut haettavana. Viimeisin kunnan saama hankeavustus käytettiin toimintaan kevätlukukauden 2016 aikana. Uuden hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2016 oli haettavana indikaattorien mukaan (työttömyys, koulutustaso, vieraskielisyys) myönnettävää avustusta esi- ja perusopetuksen toimintaan, jolla tuetaan tasa-arvoisten oppimisedellytysten toteutumista kouluissa, erityisopetuksen laadun kehittämistä ja tukitoimien toteuttamista. Tätä avustusta saatiin kunnan kriteerit täyttäviin kouluihin käyttöön ja toiminta on kouluilla sekä näiden esiopetuksen yksiköissä käynnissä.

Vaativan erityisopetuksen henkilökunnan koulutukseen ja ohjaajapalvelujen hankkimiseen saadun hankeavustuksen käyttö päättyi vuoden 2016 lopussa. Hanke toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti, henkilökunnan koulutustarjonta keskitettiin Lehmon kouluun.

Perusopetuksen alakouluilla on systemaattisesti viety opetuksen digitalisaatiota eteenpäin. Laitekantaa lisättiin vuoden 2016 aikana yhteisillä hankinnoilla noin 190 kappaletta, pääosin tablet-laitteita. Näiden lisäksi yksiköt ovat tehneet laitehankintoja omin varoin. Kunta on mukana "Koko Suomi koodaa" -hankkeessa, joka jatkuu kuluvan lukuvuoden

loppuun. Syksyllä 2016 kunta haki hallitusohjelman "Uusi peruskoulu"-hankkeen rahoitusta digitutor-opettajien koulutukseen ja toimintaan. Hankeavustusta saatiin ja toiminta aloitetaan vuonna 2017.

Toimintatulot ylittyivät ennakoidusta kotikuntalaskutuksen ja myönteisten hankeavustuspäätösten johdosta 90 000 €. Toimintamenot olivat 202 000 € budjetoitua pienemmät. Menot alittuivat budjetoidusta toimitila- ja laitevuokrissa (33 000 €), palvelujen ostoissa (yht. 61 000 € koulukuljetukset ja sairaalaopetus), aine- ja tarvikeostot (15 000 €) ja henkilöstömenoissa (120 000 €). Henkilöstömenojen osalta budjetin alituksen suurimpana tekijänä olivat vuoden 2016 päättyessä tehdyt Kiky-sopimuksen aiheuttamat lomapalkkamuutokset (50 000 €) ja henkilösivukulujen toteutuminen arvioitua pienempänä. Talousarvion toteuma oli 97,1 % ja toimintakate oli 292 000 € ennakoitua parempi.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Turvallinen ja terveellinen oppimisympäristö	Turvallisuussuunnitelma päivitetty ja harjoitus pidetty	12/2016	toteutunut
Oppilaiden hyvinvointi	Hyvinvointiprofiili 5. luokilla	vähintään kansallinen taso	ei toteutunut
Kiusaamisen väheneminen ja KiVa-kouluohjelman toteuttaminen	Kiusaamisen määrä valtakunnallisessa KiVa-kyselyssä	< valtakunnan verrokkiarvo 8/2016	toteutunut
2. Talous			
Opetuksen järjestäminen taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	<-10 040 165	-9 748 756,14
3. Prosessit ja rakenteet			
Joustavat, pedagogisesti perustellut opetusryhmät	Keskimääräinen yleisopetusryhmäkoko	< 21	20,46 opp/ryhmä
Huoltaja-/oppilaspalautekysely	Asteikko 1 - 5	> 4,0 (ka)	ka 4,14
4. Henkilöstö			
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Opettajien täydennyskoulutuspäivät keskimäärin/vuosi	>4	toteutunut
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2016	TA- muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppilasmäärä 1 - 6 luokat	1360		1360	1365	5
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/oppilas	-7350		-7382	-7142	240

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	110	109
Määräaikaiset	16	17
Sijaiset	5	5
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	131	131

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	264 500	45 340	309 840	399 437,86	89 597,86
Toimintamenot	-10 259 905	-90 100	-10 350 005	-10 148 223,93	-201 781,07
Toimintakate	-9 995 405	-44 760	-10 040 165	-9 748 786,07	-291 378,93
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-668	-3	-671	-658,66	
Poistot	-25 030		-25 030	-25 033,04	3,04
Laskennalliset erät					
Netto	-10 020 435	-44 760	-10 065 195	-9 773 819,11	-291 375,89

2.2.4 PERUSOPETUS 7-9 LUOKAT (TEHTÄVÄ 330)

Tulosityksiköt	- Kontiolahden koulu (perusopetus 7 - 9, osa-aikainen erityisopetus, luokkamuotoinen erityisopetus, joustava perusopetus, maahanmuuttajien valmistava opetus ja maahanmuuttajien jatko-opetus)
Tilivelvollinen	- Rehtori Auli Pulkki
Toiminta-ajatus	Kontiolahden koulu tarjoaa turvallisen, laadukkaan ja tasa-arvoisen oppimisympäristön, jossa opitaan jatko-opinnoissa tarvittavat tiedot ja taidot. Jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen ja onnistumiseen koulutyössä. Koulun toimintakulttuuri tukee hyvinvointia ja kannustaa osallisuuteen.
Toimintaympäristö	<p>Toiminta Kontiolahden koulussa sujui taloussuunnitelmassa asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Kehittämistyössä kiinnitettiin erityistä huomiota uuden opetussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen edistämiseen sekä kouluhyvinvointiin. Tavoitteeksi asetettu jatko-opintokelpoisuuden saavuttaminen toteutui kaikkien oppilaiden osalta. Jatko-opintoihin ohjauksessa on myös onnistuttu hyvin: kaikki perusopetuksen keväällä 2016 päättäneet saivat koulutuspaikan.</p> <p>Henkilöstön työskentelyn tehostamiseksi tiimiorganisaatiota uudistettiin. Koulun toimintaa johtavat rehtorit ja suunnitteluryhmä. Kehittämissryhmät (9 kpl) muokkaavat koulun toimintakulttuuria suunnitteluryhmän asettamien tavoitteiden mukaisesti. Toimintaryhmät (13 kpl) organisoivat ja toteuttavat koulun yhteistä toimintaa. Pedagogisissa ryhmissä (8 kpl) työskentään ajankohtaisia pedagogisia aiheita.</p> <p>Kehittämistyössä on edetty pienin kokeiluina, esimerkkeinä monialaiset oppimiskokonaisuudet, oppilaiden vahvuuksien tunnistaminen, työskentelyn arvioinnin kehittäminen, pedagogiset kokeilut ja välituntiliikunnan eri muotojen kokeilut. Täydennyskoulutuksen mahdollisuuksia on hyödynnetty monipuolisesti järjestämällä koulutusta sekä koululla että mahdollistamalla osallistuminen uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa tukeviin koulutuksiin.</p> <p>Kontiolahden koulu osallistui seudulliseen opetussuunnitelmatyöhön aktiivisesti: vieraiden kielten, fysiikan/kemian, historian/yhteiskuntaopin ja käsityön aineryhmissä sekä opetussuunnitelmatyötä ohjaavassa pedagogisessa ryhmässä oli jäsen koululta.</p> <p>Koulukeskuksen luokkien tieto- ja viestintätekniikan (tvt) varustelu on ajantasainen. Oppilaskäyttöön on saatu kohtuullinen määrä lisää sekä pc-koneita että mobiililaitteita. Toisen atk-luokan koneet uusittiin. Henkilöstön tvt-osaamisen kehittymistä on tuettu sekä laitehankinnoin (käytössä henkilökohtainen mobiililaitte) että täydennyskoulutuksen ja henkilökohtaisen ohjauksen keinoin.</p> <p>Yhteisöllisyyden kehittämiseksi ja työrauhan ylläpitämiseksi tehdyt toimet onnistuivat: keväällä 7. luokille tehdyn Koulun hyvinvointiprofiili -kyselyn mukaan oppilaat pitävät koulun sosiaalisia suhteita sekä itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia parempana kuin suomalaiset oppilaat keskimäärin.</p>

Kontiolahden koulussa on kehitetty liikuntapainotteisuutta lisäämällä oppilaiden mahdollisuuksia valita liikuntaa valinnaisaineina (7.vuosiluokalla 1 vvt ja 8. - 9. vuosiluokilla 2 - 4 vvt) liikunnan perusopetustuntien lisäksi. Taisto-kampanjan avulla aktivoitiin oppilaita kehittämään lihaskuntoaan. Koulun edustusjoukkue sijoittui valtakunnallisessa finaalissa seitsemänneksi. Liikkuva Koulu -hankkeen avustuksella koululle saatiin välituntiliikuntaan aktivoivat pingis- ja biljardipöydät. Oppilaille tarjottiin mahdollisuus osallistua vertaisohjaajien ohjaamaan välituntiliikuntaan kahdesti viikossa. Koulun joukkueet osallistuivat aktiivisesti eri lajien Koululiikuntaliiton kilpailutoimintaan ja menestyivät jalkapallossa ja salibandyssä alueellisella tasolla sekä lentopallossa ja suunnistuksessa valtakunnallisella tasolla.

Koulun kaksi 9. luokan oppilasta saavutti matematiikkakilpailussa valtakunnallisen finaali paikan joulukuussa. Taitaja9-kisan valtakunnalliseen finaaliin osallistuu Kontiolahden koulun edustusjoukkue keväällä 2017.

Kansainvälisyyskasvatusta toteutettiin monella tavoin sekä opetuksessa että vierailujen yhteydessä. Saksan Osnabruckin Ratsgymnasiumin kanssa jatkettiin oppilas- ja opettajavaihtoa ja kumpaankin suuntaan kävi vieraillessa noin 15 hengen ryhmä viikon ajan. Yhteistyötä Petroskoin suomalais-ugrilaisen koulun kanssa jatkettiin. Oppilas- ja opettajaryhmät vierailivat vastavuoroisesti: petroskoilaiset Kontiolahdella keväällä ja syyskuussa petroskoilaiset Kontiolahdella.

Kontiolahden koulussa kiusaamista ehkäistiin koulun ohjauksellisin ja oppilashuollollisin keinoin, kodin ja koulun yhteistyöllä (mm. 7. luokkalaisten oppimiskeskustelut) sekä KiVa-koulu ohjelman toteuttamisen ja aktiivisen tukioppilastoiminnan avulla. Esiin tulleet yksittäiset kiusaamistapaukset on käsitelty yhteistyössä koulun henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden kanssa.

Yläkouluikäisten maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetus järjestettiin keväällä 2016 kahdessa ja syksyllä kolmessa ryhmässä. Maahanmuuttaja-taustaiset oppilaat integroidaan yleisopetuksen ryhmiin osa-aikaisesti mahdollisimman pian kouluun tulon jälkeen.

Taloudellinen tulos oli hyvä, sillä toimintakatteen toteuma oli 97,5 % ja toimintakate oli 165 000 € budjetoitua parempi. Verrattuna talousarvioon tulot ylittyivät 45 000 € kotikuntalaskutusten ansiosta ja taloussuunnitelman mukaiset menot alittuivat 119 000 €. Menot toteutuivat ennakoitua alhaisempina eniten koulumatkakuljetusmenoissa (66 000 €), sairaalakoulumenoissa (39 000 €) ja koneiden sekä laitteiden vuokrissa (26 000 €).

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Palvelut ja niiden vaikuttavuus			
Oppilaiden hyvinvointi	Hyvinvointiprofiili 7. luokilla	vähintään kansallinen taso	toteutunut
Hyvät oppimistulokset	Valtakunnallisten ja kansainvälisten arviointien tulokset	vähintään valtakunnallinen keskiarvo	toteutunut PISA/ ei toteutunut EN
Kiusaamisen vähentäminen ja KiVa-kouluohjelman toteuttaminen	Kiusaamisen määrä valtakunnallisessa KiVa-kyselyssä	< valtakunnallisen KiVa-kyselyn keskiarvo 8/2016	toteutunut
2. Taloudelliset resurssit			
Opetuksen järjestäminen taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -6 524 451	-6 359 114,50
3. Prosessit ja rakenteet			
Joustavat, pedagogisesti perustellut opetusryhmät	Keskimääräinen yleisopetusryhmäkoko	< 21	toteutunut
Tuen kolmiportaisuuden toteuttaminen	Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden määrä	< vuoden 2015 taso	ei toteutunut
Huoltajapalautekysely	Asteikko 1 - 5	> 4 (ka)	toteutunut (ka 4,1)
4. Uudistuminen ja henkilöstön työkyky			
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Opettajien täydennyskoulutuspäivät keskimäärin/vuosi	> 4 pv	toteutunut
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työvire-mallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Aikup TA 2016	TA-muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppilasmäärä	630		630	642	12
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/oppilas	-10 279		-10 356	-9905	451

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	68	69
Määräaikaiset	9	10
Sijaiset	9	7
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	86	86

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	242 000	-15 800	226 200	271 917,60	45 717,60
Toimintamenot	-6 717 861	-32 790	-6 750 651	-6 631 032,10	-119 618,90
Toimintakate	-6 475 861	-48 590	-6 524 451	-6 359 114,50	-165 336,50
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-433	-3	-436	-429,64	
Poistot	-78 050		-78 050	-77 469,68	-580,32
Laskennalliset erät					
Netto	-6 553 911	-48 590	-6 602 501	-6 436 584,18	-165 916,82

2.2.5 VARHAISKASVATUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 360)

Tulosyksiköt

- päiväkodit
- perhepäivähoito
- muu varhaiskasvatus: kotihoidon tuki, yksityinen päivähoito, avoin varhaiskasvatus
- esiopetus
- varhaiskasvatuksen erityinen tuki

Tilivelvollinen - Varhaiskasvatuksen päällikkö Tarja Tormulainen

Toiminta-ajatus Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuvat varhaislapsuuden pedagogiikka ja lasten ja vanhempien osallisuus. Tavoitteena on hyvinvoiva lapsi.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2016 lopussa kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa, avoimen varhaiskasvatuksen kerhoissa ja esiopetuksessa oli yhteensä 1 115 lasta. Kotihoidon tukea maksettiin 337 lapsesta, mutta kotihoidon tuen kuntalisää enää vain 19 lapsesta. Varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.8.2016 ja siinä rajattiin subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden käyttöä osa-aikaiseksi. Tämä ja esiopetuksessa olevien lasten aikaisempaa suurempi määrä ovat lisänneet osapäiväisen varhaiskasvatuksen käyttöä. Osa-aikainen varhaiskasvatuspalvelujen lisääntynyt käyttö on pienentänyt päiväkotien käyttöastetta loppuvuoden aikana. Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen kysyntään on vastattu käynnistämällä syyskuussa avoimen varhaiskasvatuksen kerho- ja toimintaryhmät myös kirkonkylän alueella. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintoihin Lehmossa ja kirkonkylällä on osallistunut 198 eri perhettä.

Aikaisemmin vuorohoitoa on kunnassa järjestetty vain iltaisin ja viikonloppuisin ja vähäinen yöhoito on järjestetty ostopalveluna Joensuun kaupungilta. Lisääntyneen kysynnän vuoksi yöhoitoa on järjestetty vuoden 2016 alusta kunnan omana palveluna vuoropäiväkodissa. Vanhempien epätyypilliset työajat ovat lisääntyneet ja siten myös lasten vuorohoidon tarve. Elokuun alusta vuorohoidon järjestäminen siirrettiin Heramon päiväkodista Lehmon päiväkodin suurempiin tiloihin ja vuoden lopussa vuoropäiväkodissa oli 62 lasta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on päättänyt, että vuorohoidon laskutus toteutetaan tuntiperusteisena toistaiseksi.

Lehmon alueella käytössä olevien varhaiskasvatuspaikkojen määrää lisättiin helmikuun 2016 alusta käynnistämällä Peltosirkun päiväkodin alaisuuteen määräaikainen ryhmäperhepäivähoidon yksikkö.

Kulhossa koulun ja esiopetuksen tilat ovat käyneet ahtaiksi. Osa esiopetukseen osallistuvista kulholaisista lapsista kuljetetaan lukuvuoden 2016 - 2017 ajan Selkien koululle esiopetusryhmään. Vuoden 2017 alussa Kulhon koulun piha-alueelle saadaan esiopetusta varten siirrettävät tilat, joissa kevään ajan toimii pienten lasten ryhmäperhepäivähoitoyksikkö.

Taloussuunnitelman mukaisesti yksityisen päivähoito kuntalisää korotettiin viidellä prosentilla vuoden 2016 alusta. 1.8.2016 alkaen siirryttiin varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöön. Kelan kautta

maksettavaa yksityisen varhaiskasvatuksen tukea ja kuntalisää voivat käyttää ne perheet, jotka palkkaavat itse lastenhoitajan kotiinsa.

Kirkonkylän alueen varhaiskasvatuspaikkojen lisäys toteutuu yksityisen Touhula-ketjun päiväkodin avautuessa vuoden 2017 helmikuussa. Myös uuden kunnallisen päiväkodin, Karhunpesän, rakentaminen käynnistyi vuoden 2016 lopussa.

Varhaiskasvatuksen asiakaspalvelua perheille on nopeutettu ja tehostettu lisäämällä edelleen sähköistä asiointia. Vuoden 2016 aikana myös perhepäivähoidossa on käytössä sähköinen hoitoaikojen ilmoittamisjärjestelmä ja jokaisella hoitajalla on suojatut sähköpostiosoitteet. Tämä parantaa mm. perhepäivähoidossa olevien lasten varahoidon järjestämistä.

Esiopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016, samalla on pyritty lisäämään henkilökunnan ICT-osaamista ja tehostettu erityisesti Peda.netin käyttöä.

Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet valmistuivat lokakuussa 2016. Varhaiskasvatussuunnitelman uudistus käynnistettiin Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelman mukaisesti yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa (Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi ja Heinävesi) jo huhtikuussa. Opetushallitus myönsi seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman valmisteluun hankeavustusta ja Kontiolahti hallinnoi hanketta.

Toiminnan painopistealueet

Uuden esiopetussuunnitelman valmistuminen ja käytäntöön vieminen: Esiopetuksen henkilöstön säännöllisissä työkokouksissa opetussuunnitelman toteuttamista on konkretisoitu vertaisoppimisen ja hyvien käytänteiden välittämisen avulla. Opetussuunnitelman toteuttamisessa on keskitytty varmistamaan esiopetuksen tasalaatuisuus kaikissa ryhmissä ja kehittämään arviointia.

Valmistautuminen ja toiminnan sopeuttaminen varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutoksiin: Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 25.5. subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajoittamisesta osa-aikaiseksi ja osa-aikaisuuden toteuttamistavoista. Päiväkotien yli 3-vuotiaiden lasten ryhmäkokomuutos päätettiin toteuttaa vuoropäiväkodin ryhmissä.

Varhaiskasvatuksen taloudellinen tulos oli hyvä, sillä toimintakate oli 266 000 € ennakoitua parempi. Toimintatulot ylittyivät arvioidusta 29 000 € muille kunnille myytyjen päivähoitopalvelujen ansiosta. Perheiltä perittävien maksujen tuotot jäivät alle arvion osa-aikaisen varhaiskasvatuksen lisääntymisen vuoksi ja osittain elokuussa toteutetun maksujen indeksikorotuksen yhteydessä korotettujen tulorajojen vuoksi. Toimintamenot alittuivat yhteensä 237 000 € arvioidusta. Henkilöstömenot olivat 159 000 € budjetoitua pienemmät. Suuri vaikutus henkilöstömenosäästöissä oli Kiky-sopimuksen mukaisella muutoksella jakotettuihin lomapalkkoihin (79 000 €). Kirjanpidossa avustuksiin kuuluvissa lasten hoidon- ja kotihoidontuissa sekä päivähoidon palvelusetelissä menot jäivät 75 000 € alle talousarviossa arvioidusta.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Avoin varhaiskasvatus tukee yhdessä neuvolan kanssa perheiden hyvinvointia	Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmien lukumäärä Taaperoryhmien lukumäärä	2/vuosi 1/vuosi	2 1
2. Talous			
Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti	Toimintakate €	< -9 500 553	-9 234 842,23
3. Prosessit ja rakenteet			
Esiopetus tukee lapsen kasvua ja oppimista	Asiakaskysely esiopetuksessa oleville lapsille. Asteikko 1-5	Toteutetaan 3/2016 > 3,5	2,69 (asteikko 1 - 3)
Sähköinen asiointi tehostaa varhaiskasvatuksen toimintaa ja taloutta	Sähköinen hoitoaikojen ilmoittaminen on käytössä kaikissa päivähoitoyksiköissä, %	100	100
4. Henkilöstö			
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2016	TA- muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä Lapsia päiväkotihoidossa					
-kokopv-hoito	382			389	7
-osapv-hoito	95			110	15
-hoitopäiviä	78 000			80 233	2 233
-Käyttöaste % (pk:t)	89			89	
Suoritemäärä Lapsia perhepäivähoidossa					
-kokopv-hoito	190			191	1
-osapv-hoito	25			56	31
-hoitopäiviä	40 000			36 022	-3 978
Lapsia					
*kotihoitontuen piirissä	340			337	-3
*kotihoitontuen kuntalisän piirissä	75			19	-56
* yksityisen hoitontuen piirissä	85			3	-82
*yksityisen hoitontuen kuntalisän piirissä	75			3	-72
*palvelusetelin piirissä 1.8.2016 alkaen	95			88	-7
*esiopetuksessa	235			243	8
Tehokkuus/taloudellisuus					
Netto €/hoitopv pk+pph	55			54	-1
Kotihoitontuki					
Menot/lapsi	3093			3 075	-21
Kotihoitontuen kuntalisä					
Menot/lapsi	828			1 957	1 129
Yksityisen hoidon tuki					
Menot/lapsi	1095			35 736	34 641
Yks.hoitontuen kuntalisä					
Menot/lapsi	2247			55 502	53 255
Päivähoidon palvelusetelit					
Menot/lapsi	3013			20	-2 993
Esiopetus					
Menot/lapsi	5321			5190	-131

Tilinpäätös 2016

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	149	147
Määräaikaiset	22	33
Sijaiset	15	8
Työllistetyt	15	15
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	201	203

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	1 412 880	37 170	1 450 050	1 479 157,00	29 107,00
Toimintamenot	-10 894 703	-55 900	-10 950 603	-10 713 999,30	-236 603,70
Toimintakate	-9 481 823	-18 730	-9 500 553	-9 234 842,30	-265 710,70
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-634	-1	-635	-623,93	
Poistot	-51 060		-51 060	-51 060,85	0,85
Laskennalliset erät					
Netto	-9 532 883	-18 730	-9 551 613	-9 285 903,15	-265 709,85

2.2.6 LUKIOKOULUTUS (TEHTÄVÄ 370)

Tulosityksiköt	- Kontiolahden lukio
Tilivelvollinen	- Rehtori Ilpo Saarelainen 1.1. - 19.9.2016 -Vs. rehtori Jari Ikonen 20.9. - 31.12.2016
Toiminta-ajatus	<p>Kontiolahden lukion tehtävänä on taata mahdollisuus yleissivistävään, opiskelijoiden elämänhallintataitoja vahvistavaan ja ylioppilastutkintoon johtavaan opetukseen. Lukiokoulutus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmentaa nuoria yhteiskunnan aktiivisiksi kansalaisiksi.</p> <p>Kontiolahden lukion opiskeluympäristö on modernia tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä ja verkko-oppimista hyödyntävä pedagogisesti avoin oppimisympäristö. Se on oppijakeskeinen tarjoamalla ohjausta, kannustusta ja opiskelutaitojen tukea oppimistaidoiltaan sekä taustoiltaan erilaisille opiskelijoille. Lukion opiskeluympäristöä on kehitetty turvalliseksi, viihtyisäksi ja yhteisöllisyyttä vahvistavaksi.</p> <p>Kontiolahden lukio pyrkii vahvasti toiminnassaan kansainvälisten kontaktien ja vierailujen luomiseen. Lukio hakeutuu erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin ja luo aktiivisesti mahdollisuuksia opiskelijoiden kansainvälisiin yhteyksiin.</p> <p>Lukio toimii pääosin kolmesarjaisena 9 - 10 opetusryhmän oppilaitoksena.</p>
Toimintaympäristö	<p>Kontiolahden lukio on kehittänyt toimintaansa opiskelijoita kiinnostavaksi ja opiskelijamyönteiseksi oppilaitokseksi. Lukio on onnistunut markkinoinnissaan ja toimintansa kehittämässä niin, että ensisijaisten hakijoiden määrä on ollut usean vuoden ajan nousujohteinen. Lukuvuoden 2016 - 2017 alkaessa opiskelijoita Kontiolahden lukiossa oli yhteensä 251, joista aloittavaa ikäluokkaa 81. Vuoden 2016 lopussa opiskelijoita oli 246. Syksyn 2016 lakkiaisissa valmistui 6 opiskelijaa. Lukion opiskelijamäärässä on ollut tasaista nousua vuodesta 2008 lähtien, mutta viime vuosina opiskelijoiden määrä on vakiintunut noin 250 tienoille. Tuolla opiskelijamäärällä nykyiset lukion tilat ovat täyskäytössä.</p> <p>Lukion kehittämisessä on erityisenä painopistealueena ollut jo vuodesta 2011 lähtien tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttö. Kaikilla opiskelijoilla ja opettajilla on käytettävissään henkilökohtaiset kannettavat päätelaitteet, joko iPad-tabletit tai kannettavat tietokoneet. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille hankittiin syksyllä 2016 kannettavat tietokoneet. Verkon käyttöä oppimisessa kehitetään mm. käyttämällä pilvipalvelimia tehtävien ja sähköisten oppimateriaalien jakamisessa. Tietotekniikan opetuskäytön kehittämiseen saatiin aiempina vuosina Opetushallituksen avustusta, mutta kuluneena vuonna ja jatkossa kunta rahoittaa toiminnan. Merkittävänä tekijänä kehittämisessä on ollut ylioppilaskirjoitusten vaiheittainen sähköistyminen syksyn 2016 ylioppilaskirjoituksista alkaen. Sähköiset ylioppilaskokeet pidettiin lukiossa syksyllä 2016 maantieteessä ja filosofiassa. Kokeiden järjestäminen sujui ongelmitta. Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen, ylläpitäminen, tietokoneiden hankinta ja sähköisten yo-kirjoitusten tekninen toteuttaminen edellyttävät lukiolle merkittävää atk-laiteinvestointia vuosittain (n. 45 000 euroa).</p>

Kansainvälisyyskasvatusta on edistetty järjestämällä saksan valinnaiskielen opiskelijoiden opintomatka Berliiniin sekä kulttuurien leirikoulu (Iv 2015 - 2016 kohteena Pariisi). Syksyllä 2016 on haettu mukaan Erasmus+ -hankkeeseen. Tämä poikinee lähivuosille yhteistyötä muutaman koulun kanssa eri puolilta Eurooppaa.

Ainerajat ylittävää historia-, ympäristö- ja kulttuuriteemaa on edistetty toteuttamalla toisen vuosikurssin Lapin leirikoulu jo usean vuoden ajan. Leirikoulu on myös merkittävä lukion vetovoimatekijä ja yhteisöllisyyden vahvistaja.

Lukiokoulutusta on järjestetty taloudellisesti ja lukiossa on pysytty talousarvion määrärahoissa. Kurssitarjonta on pystytty toteuttamaan valtakunnallisten ohjeiden mukaisena. Talouden tasapainon säilyttäminen edellyttää kuitenkin koko ajan suuria opetusryhmiä ja tiukkaa menokuria. Opiskelijoilta perittävät materiaalmaksut ja matkojen omakustannusosuudet ovat osa lukion taloustasapainoa. Lukion toimintakate oli noin 58 000 € ennakoitua parempi. Toimintamenot alittuivat palvelujen ostoissa (41 000 €) ja muissa toimintakuluissa (18 000 €).

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Laadukas opetus ja oppiminen	Lukion opinnot johtavat yo-tutkintoon, tutkintojen määrä 2016	> 60	83
	Opiskelijakyselyjen lukumäärä/v.	1	2
	Päätoimisia opiskelijoita	260	246
	Ensisijaisten hakijoiden määrä	> 60	68
	Kansainväliset projektit	1	1
	Muut projektit ja hankkeet	1	1
2. Talous			
Opetus järjestetään taloudellisesti	Toimintakate €/vuosi	< -1 504 385	-1 446 342,94
3. Prosessit ja rakenteet			
Pedagogisesti avoin oppimisympäristö	Koulusta eronneet/osuus, %	< 5	1,6
	Ohjeajassa tutkinnon suorittaneet (3 v.), %	> 80	90,5
Ennaltaehkäisevä opiskelijahuolto (LUKI-testaus)	Testattujen lukumäärä, %	100	100
4. Henkilöstö			
Osaamisen kehittäminen	Henkilöstön pätevyysaste, %	100	100
Kehityskeskustelujen toteutuminen	Kehityskeskustelut, % Henkilökunnan kehitystavoitteiden määrittely ja toteutuman tarkastelu	100	100
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2016	TA- muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppilaat	260		260	255	-5
Tehokkuus/taloudellisuus					
-nettomenot/opp.	-5786		-5786	-5672	114

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	12	13
Määräaikaiset	1	1
Sijaiset	1	
Työllistetyt		
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	14	14

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	34 000		34 000	42 010,46	8 010,46
Toimintamenot	-1 538 385		-1 538 385	-1 488 353,40	-50 031,60
Toimintakate	-1 504 385		-1 504 385	-1 446 342,94	-58 042,06
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-101		-101	-97,72	
Poistot	-62 620		-62 620	-58 705,40	-3 914,60
Laskennalliset erät					
Netto	-1 567 005		-1 567 005	-1 505 048,34	-61 956,66

2.2.7 VAPAA SIVISTYSTYÖ (TEHTÄVÄ 380)

Tulosyksiköt	-Aikuis- ja nuorisokoulutus - Joensuun seudun kansalaisopisto - Joensuun konservatorion sivutoimipiste
Tilivelvollinen	Vs. koulutussuunnittelija Teemu Piirainen
Toiminta-ajatus	Vapaan sivistystyön tehtävänä on luoda kuntalaisille mahdollisuus yleissivistävään ja ammatilliseen oppimiseen, tukea inhimillistä kasvua ja luovuutta tarjoamalla eri ikäkausien elämäntilanteisiin sopivia oppimistilaisuuksia ja mahdollisuuksia kokonaispersoonallisuutta kehittävään toimintaan.
Toimintaympäristö	<p>Kontiolahden tuntitilaus seutuopistolta vuodelle 2016 oli yhteensä 6 100 tuntia. Opetuksen toteutunut tuntimäärä oli 6 194 tuntia. Sopimuksen mukaisesti toteutunut tuntimäärä voi vaihdella viisi prosenttia tilatusta tuntimäärästä. Osallistujia seutuopiston kursseilla oli yhteensä 2 514. Kurssien toteutuma oli edelliseen vuoteen nähden lähes samalla tasolla. Toteutunut tuntimäärä oli 178 tuntia vähemmän kuin vuonna 2015, mutta opiskelijamäärä lisääntyi 14 opiskelijalla. Suunnitellun opetustarjonnan tavoitetuntimäärä toteutui.</p> <p>Konservatoriossa valtionosuuteen oikeuttavaa opetusta annettiin kevät- ja syyslukukaudella 55 viikkotuntia (yht. 1 925 h) sekä valtionosuuden ulkopuolisena opetuksena kevätlukukaudella 525 tuntia, syyslukukaudella 478 tuntia. Musiikkileikkikoulussa opetusta annettiin kevätlukukaudella 653 tuntia ja syyslukukaudella 572 tuntia.</p> <p>Toimintakatteen toteutuma oli 101,1 % ja toimintakate oli 5 000 € budjetoitua heikompi. Ylitys koostui henkilöstön palkkoihin liittyvistä sivukuluista (4 000 €) sekä toimitilojen vuokratulujen ylityksestä (4 000 €). Vastaavasti ostopalveluissa saatiin palautusta konservatorion palveluissa (4 000 €), koska konservatorion opiskelijoista muutama siirtyi opinnoissa eteenpäin eikä paikkoja syksyllä täytetty.</p>

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Talousarvio turvaa kansalaisopistopalvelut kunnassa	Opetuksen tuntimäärä, h/vuosi	6 100	6 194
Opiskelijoiden määrä pysyy edellisvuoden tasolla	Opiskelijoiden määrä kevät/syky - Opisto - Konservatorio - Muskari	2 200 60 120	2 514 70 132
2. Talous			
Opetustarjonta pysyy Joensuun seudun kansalaisopistolta tilatun tuntimäärän rajoissa	Tilatun tuntimäärä, vaihteluväli %	+ - 5	6 194 h (+1,5 %)
3. Prosessit ja rakenteet			
Kurssitarjonta toteutuu opetusohjelman mukaisesti	Kurssien toteutuma, %	> 90	ei toteutunut (85,1 %)
4. Henkilöstö			
Ei omaa henkilökuntaa			

Informatiiviset tunnusluvut/kansalaisopisto

Tunnusluvut	Alkup TA 2016	TA- muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä					
-oppitunnit	6 100		6 100	6 194	94
Tehokkuus/taloudellisuus					
-€/oppitunti/netto	-67		-67	-67	

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	2 500		2 500	230,32	-2 269,68
Toimintamenot	-410 330		-410 330	-412 611,59	2 281,59
Toimintakate	-407 830		-407 830	-412 381,27	4 551,27
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-27		-27	-27,86	
Poistot Laskennalliset erät					
Netto	-407 830		-407 830	-412 381,27	4 551,27

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ (TEHTÄVÄT 300 – 380)

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	1 967 880	66 710	2 034 590	2 205 395,17	170 805,17
Toimintamenot	-30 670 952	-180 130	-30 851 082	-30 216 835,28	-634 246,72
Toimintakate	-28 703 072	-113 420	-28 816 492	-28 011 440,11	-805 051,89
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-1 919	-8	-1 926	-1 892,54	
Poistot Laskennalliset erät	-216 760		-216 760	-212 268,97	-4 491,03
Netto	-28 919 832	-113 420	-29 033 252	-28 223 709,08	-809 542,92

2.3 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

2.3.1 VAPAA-AIKAPALVELUT (TEHTÄVÄ 390)

Vapaa-aikalautakunta 1.1.-31.12.2016

Romppanen Kimmo pj.
Tukiainen Markku varapj.
Jäsenet:
Arveli Eila
Hyttinen Pasi
Pykäläinen Sari
Tiittanen Tero
Turunen Pirjo
Vallius Lea
Varis Matti
Sivonen Miitri kh:n edustaja

Tilivelvolliset

-vapaa-aikapääällikkö Veijo Sallinen 1.1.-5.6.2016
-sivistysjohtaja Jyrki Rautiainen 6.6.-4.8.2016
-vs. vapaa-aikapääällikkö Pekka Huovinen 5.8.-30.9.2016
-vapaa-aikapääällikkö Pekka Huovinen 1.10.-31.12.2016

Tulosityksiköt

- hallintopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kirjastopalvelut
- liikuntapalvelut
- nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on rakentaa ja vahvistaa kontiolahtelaista kulttuuri-identiteettiä sekä luoda kaikenikäisille kuntalaisille ja järjestöille tasapuoliset ja hyvät mahdollisuudet aktiiviseen, omaehtoiseen ja monipuoliseen fyysisesti, henkisesti ja sosiaalisesti kehittävään toimintaan suunnittelemalla, tukemalla ja järjestämällä ko. palveluja.

Toimintaympäristö

Vapaa-aikapalveluilla on merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjänä.

Vapaa-aikapalveluissa tehtiin vuoden aikana kohdennetut asiakastytyväisyyskyselyt, kulttuuripalveluissa ikäihmisten elokuvakerhossa, liikunnassa Työtanhuan päivätoiminta-asiakkaille ja nuorisopalveluissa kerhotoimintaan osallistuneille. Kaikista kyselyistä saatiin hyvät tulokset.

Avustuksia vapaa-aikalautakunta jakoi vuoden aikana yhteensä 110 120 €, josta yhteisöille 3 520 €, kulttuuriin 22 300 €, liikuntaan 64 300 € ja nuorisotyöhön 20 000 €.

Tilinpäätös 2016

Kirjastopalveluissa Joensuun seutukirjaston palvelut kehittyi Kontiolahdella asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Syyskuussa siirryttiin käyttämään avoimeen lähdekoodiin perustuvaa Koha-kirjastojärjestelmää. Kontiolahdella kirjastojen (Kontiolahti, Lehmo ja kirjastoauto) lainoissa (n. 240 400) ja kävijöissä (99 600) oli pientä laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Kulttuuripalvelut vastasivat elokuussa järjestetyistä Kontiolahti-päivistä. Kävijätavoite 1600 henkilöä ylittyi, sillä kaikkiaan eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa osallistujia oli lähes 3500 henkilöä. Elävä Kontiolahti! – tapahtumatorilla oli mukana yli 70 eri toimijaa esittelemässä omaa toimintaansa tai myymässä tuotteitaan. Palautteen mukaan vastaavia päiviä laajalla järjestöyhteistyöpohjalla halutaan jatkaa. Tapahtumaa varten palkattiin tapahtumatuottaja 85% työajalla 6 kuukauden ajaksi. Kontiolahti-päivien kustannukset olivat 63 000 €.

Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkoston tavoitteena on edistää lasten ja nuorten kulttuurin tasa-arvoista saavutettavuutta. Verkosto toteuttaa Kulttuurin virta –ohjelmaa jäsenkunnissa ja tuottaa kulttuuripalveluja kouluille ja varhaiskasvatuksen yksiköihin. Vuonna 2016 tarjottiin 4494 kontiolahtelaiselle lapselle ja nuorelle korkealaatuisia kulttuuri- ja taidekokemuksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus mahdollistaa oppilaiden kuljetukset maakunnan taidelaitoksiin ja lisää kulttuurista tasa-arvoa kunnassa ja koko maakunnassa.

Kulttuuripalvelut olivat mukana myös Joensuun kaupungin hallinnoimassa Kulttuurikunnat –hankkeessa. Hankkeen tavoitteena oli hankkia vapaan kentän ammattilaisten tuottamia kulttuurisisältöjä yhteistoiminta-alueen vanhustenhoidon ja asumispalveluiden yksiköihin. Syksyn 2016 aikana kaikkiaan 79 esitystä jalkautui Joensuun, Outokummun ja Kontiolahden vanhustenhoidon ja asumispalveluiden yksiköihin ja terveyskeskuksiin. Ohjelma käsitti muun muassa sanataidetta, osallistavia teatteriesityksiä, naurujoogaa, hoivamusiikillisia hetkiä ja jongleeraustyöpajoja.

Kulttuuripalveluissa järjestettiin iltamia, teatteria, konsertteja ja musiikkituokioita. Senioriteatteri toiminta jatkoi toimintaansa. Näyttelytoimintaa järjestettiin Lehmon kirjaston lukusalissa. Elokuva- ja elokuvakerhotoimintaa järjestettiin kuukausittain kulttuuri- ja nuorisopalveluiden yhteistyönä auditorio Ohtossa ja Lehmon Monarilla. Kanavateatterin jatkoi näytäntöjään.

Pohjois-Karjalan 70. maakuntaviesti hiihdettiin tammikuussa Kontiolahdella AH-keskuksessa. Mukana oli 17 joukkuetta 8 eri kunnasta sekä yksi joukkue kilpailun ulkopuolella, Karjalan tasavallasta. Kontiolahti I-joukkue voitti B-sarjan ja nousi näin A-sarjaan. Pohjois-Karjalan Liikunta ry (Pokali) ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto valitsi Kontiolahden kunnan vuoden 2016 vuoden liikunta- ja urheilukunnaksi.

Liikuntapalveluissa oli kasvua ohjattuihin ryhmiin osallistumisessa (soveltava- ja terveystuokunta). Soveltavan liikunnan ryhmistä 17 oli vertaisohjattuja, neljä omatoimista ryhmää, kaksi erityisryhmien sovellettu liikunta-ryhmää, yhdeksän erityisliikunnanohjaajan ohjaamaa ryhmää sekä yksi erityisliikunnanohjaajan ohjaama vesivoimisteluryhmä. Nämä ryhmätoiminnot olivat osallistujille maksuttomia lukuun ottamatta vesivoimisteluryhmää, jossa kukin maksoi itse uimahallimaksun. Vertaisohjaajatoiminta on kunnan liikuntapalvelujen järjestämää,

suunnittelemaa ja toteuttamaa toimintaa yhdessä aktiivisesti toimivien vertaisohjaajien kanssa. Kunta kouluttaa vertaisohjaajat.

Kaikki lasten ja nuorten alle 18 v. liikuntasalivuorot ovat maksuttomia. Syksystä 2016 alkaen kuntosaleilla otettiin käyttöön sähköiset maksutavat. Kuntosaleilla voi maksaa eri maksusovelluksilla mobiilisti tai tekstiviesteillä palvelunumeron kautta tai maksamalla verkkomaksuna etukäteen.

Ampumahiihtokeskus palveli monipuolisesti hiihdon harjoitus- ja kilpailupaikkana ympäri vuoden. Urheiluseuratoiminnassa salibandyseurasta LeBa-96 ry:stä erkani tyttöporukat omaksi seurakseen FC Factory:ksi. LeBa:n edustusjoukkue nousi divariin. Lehmon Pallo-77 ry:n toiminta kasvaa voimakkaasti. Suomen palloliiton Itä-Suomen piiri valitsi LehPa:n vuoden 2016 jalkapalloseuraksi Itä-Suomessa. Lisenssillisiä pelaajia on jo yli 330 ja lisenssittömiä yli 100. Seura on Itä-Suomen viidenneksi suurin jalkapalloseura. Liikuntapaikkojen kunnossapidon tavoitteet niin määrällisesti kuin laadullisesti täyttyivät suunnitelman mukaisesti. Yhteistyö kylien perusliikuntapaikkojen kunnossapidossa ja käytön järjestelyissä toimi hyvin.

Liikuntapaikkarakentamisessa Kontiorannan frisbeegolfrata ja Jaamankankaan maastopyöräilyreitistö "Kontionpolut" saatiin lähes valmiiksi. Loppuvuodesta hankittiin myös ulkokuntoiluvälineitä (Lehmo, kirkonkylä ja Ah-keskus). Laitteiden asennus jää keväeseen 2017.

Nuorisopalveluissa painopisteenä oli edelleen palveluiden suuntaaminen yläkoululle, opetusta tukevaksi työksi pienryhmätoimintaa ja ryhmäytyksiä. Lisäksi nuorisopalvelut oli toteuttamassa yläkoululla välituntiliikuntaa ohjatusti kahtena päivänä viikossa. Näihin Sporttivälkkäreihin osallistui syksyn aikana yhteensä 408 yläkoululaista. Liikuntahallilla järjestettiin liikuntakerho sekä yläkoululla bändikerho. Kävijöitä kerhoissa oli kaikkiaan 302. Nuorisotilatoimintoja kehitettiin kirkonkylällä, Lehmossa ja Selkiellä. Tilojen kävijämäärätavoitteet ylitettiin. Varsinkin Lehmossa 5.- 6. luokkalaisille tarkoitettu nuorisotilatoiminta vilkastui huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna.

Etsivään nuorisotyöhön saatiin avustusta kahdelle työntekijälle. Uuden etsivän toimenkuva kehitettiin vahvasti yksilövalmennuspainotteiseksi, 2015 vuoden loppuun lopetetun TANE-toiminnan korvaamiseksi. Etsivien nuorisotyöntekijöiden asiakaskohderyhmät selkeytettiin niin, että toisella pääpaino on 13-17-vuotiaissa ja toisella 18-25(29)-vuotiaissa. Nuotta-valmennus oli yksi etsivän nuorisotyön merkittävimpiä toimintamuotoja. Nuotta-valmennus toteutettiin parityöskentelynä nuoriso-ohjaajan kanssa. Tavoitettujen nuorten määrässä jäätiin jonkun verran asetetuista tavoitteista. Tähän yhtenä merkittävämpänä tekijänä oli toisen etsivän nuorisotyöntekijän aloittaminen vasta elokuussa 2016. Vuodelle 2017 haettiin valtionavustusta edelleen kahdelle etsivälle.

TANE-toiminta lopetettiin vuoden 2015 loppuun. Joensuun nuorisoverstaan kanssa tehtiin uusi yhteistyösopimus, jolla ostettiin 10 valmennusjaksoa, a'3 kk. Sopimusta jatketaan saman sisältöisenä vuonna 2017.

Medianuorisotyötä ja tiedottamista jatkettiin. Tiedotuspisteet toimivat nuorisotiloilla. Nuorisotyötä on tehty näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Tapatumista tiedotetaan aktiivisesti mediassa.

Nuorisovaltuuston toiminta oli aktiivista. Nuorisovaltuusto oli toteuttamassa lapsille ja nuorille suunnattuja tapahtumia keväällä sekä Kontiolahti-päivien yhteyteen. Loppuvuodesta 2017 aloitetaan uuden nuorisovaltuuston valintaa varten vaalityö.

Retkiä ja leirejä kohdennettiin pääosin erityis- ja pienryhmille sekä ikivihreille liikkujille. Osallistujatavoitteet ylitettiin retkien osalta, mutta jäätiin jonkun verran leiritoiminnoissa. Tähän syynä oli yhden leirin peruminen. Vuodelle 2017 tavoitteena on edelleen kehittää leiritoimintoja. Retkien järjestäminen oli monipuolista myös järjestöjen toimesta.

Poikkihallinnollista yhteistyötä tehtiin etenkin koulutoimen kanssa. Sitä oli paljon myös SOTE:n, PKKY:n, seurakunnan, TE-hallinnon sekä Pohjois-Karjalan ammattiopisto Niittylahden kanssa. 2016 perustettiin uusi nuorisotyön monialainen työryhmä, joka on nuorisopalvelut vetoinen. Puheenjohtajana työryhmässä toimii nuoriso-ohjaaja ja sihteerinä etsivä nuorisotyöntekijä.

Kontiolahden kunta on ollut mukana Joensuun ja Liperin kanssa Valtionvarainministeriön kuntakokeiluhankkeessa nuorisotakuun osalta vv. 2015-16. ja PKKY:n hallinnoimassa Ohjaamo 2 –hankkeessa vv. 2015-17. Lehmoon ja Kontiolahden kirkonkylälle avattiin Ohjaamo-toimipisteet. Ohjaamo-toiminta on moniammatillinen nuorten palvelu, jossa on mukana nuorisopalvelut, sosiaali- ja terveystoimi, TE-palvelut sekä kunnan työllisyysyksikkö. Ohjaamo-toiminta on vapaa-aikalautakunnan hallinnoima, jonka ohjausryhmänä toimii kunnan johtoryhmä. Ohjaamo-toimintaa jatkokehitetään edelleen vuonna 2017 monipuolisemmaksi.

Talouden osalta vapaa-aikapalveluiden vuoden 2016 tilinpäätöksessä toimintatulot ylittyi 53 551 € (35 %) ja toimintakulut ylittyi 74 020 € (2,7 %). Tulojen ylitys syntyi pääosin ennakoitua suuremmista maksutuotoista (kunto- ja liikuntasalimaksut) sekä etsivän nuorisotyön valtion avustuksesta. Toimintakulujen ylitys johtui Kontiolahti-päivien kuluista, kirjastoissa investoinnit toteutuivat ennakoitua suurempina ja myöhästymismaksutuloja kertyi ennakoitua vähemmän sekä investointiosan irtaimen omaisuuden ulkokuntoiluvälineiden siirtyminen käyttötalouteen (asennustyöt päätettiin tehdä kunnan omana työnä ja näin kustannukset jäivät juuri ja juuri alle 10 000 euron). Toimintakate ylittyi 20 469 € (0,8%).

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Vapaa-aikapalvelujen järjestämään toimintaan osallistutaan aktiivisesti	Tilastot osallistumisaktiivisuus hlöä / v		
	Kulttuuripalvelut		
	- kulttuuritapahtumat, elokuvat	> 6 000	10 925
	- leirit	> 40	30
	- retket	> 50	-
	- lyhytkurssit ja kerhot	> 700	1 356
	Liikuntapalvelut		
	- soveltava liikunta	> 10 000	12 477
	- uimakoulut ja leirit	> 150	180
	- ohjattu terveystoiminta	> 3 000	6 936
	Nuorisopalvelut		
	- retket	> 80	94
	- leirit	> 50	42
	- nuorten tapahtumat, elokuvat	> 800	1 042
Kuntalaiset ovat tyytyväisiä vapaa-aikapalveluiden järjestämään toimintaan	- kerhotoiminta	> 250	302
	Asiakastyytyväisyyskyselyt / asteikko 1-5		
	- kulttuuripalvelut, ikäihmisten elokuvakerho	> 3,5	3,5
	- liikuntapalvelut, soveltavaliikunta	> 3,5	4,5
	- nuorisopalvelut, kerhotoiminta	> 3,5	4,5
2. Talous			
Vapaa-aikapalvelujen toiminta järjestetään taloudellisesti	Käyttömenot, netto € / asukas		
	- kulttuuripalvelut	< 12,18	13,28
	- liikuntapalvelut	< 85,95	88,74
	- nuorisopalvelut (1-29v. 5300)	< 20,12 (57,67)	18,30 (51,10)
Vapaa-aikatilojen käyttömenot	Tilojen käyttömenot € / asukas		
	- kulttuuritilat	< 1,43	1,52
	- liikuntapaikat	< 75,71	78,39
	- nuorisotilat	< 2,69	3,36
3. Prosessit ja rakenteet			
Vapaa-aikapalvelujen tilojen käyttö on tehokasta	Käyntikerrat /v		
	- kulttuuritilat	> 6 000	3 360
	- liikuntapalvelut (sisäliikuntatilat)	> 130 000	148 886
	- nuorisotilat	> 5 500	5 980
Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen	Nuorisovaltuuston kokousten määrä / v	> 8	8
Paikallisen ja seudullisen yhteistyön kehittäminen ja lisääminen	Järjestöjen ja eri tahojen tapaamiset / v		
	-kulttuuri	> 4	30
	-liikunta	> 4	4
	-nuorisio	> 15	22

Erityisnuorisotyön palveluiden kehittäminen	Nuoria toimenpiteessä / v	> 60	53
4. Henkilöstö			
Työntekijät ovat motivoituneita työn kehittämiseen	Kehityskeskustelujen käynti % /v	100	100
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Koulutuspäivät hlö / v.(sis. ja ulk.)	> 3	3
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	10	9
Määräaikaiset	1	4
Työllistetyt	3	0
Oppisopimussuhteiset	2	1
Yhteensä	16	14

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	122 400	29 420	151 820	205 370,84	53 550,84
Toimintamenot	-2 727 875	-14 390	-2 742 265	-2 816 304,97	74 039,97
Toimintakate	-2 605 475	15 030	-2 590 445	-2 610 934,13	20 489,13
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-174	1	-173	-176,40	
Poistot	-10 020		-10 020	-6 501,02	-3 518,98
Laskennalliset erät					
Netto	-2 615 495	15 030	-2 600 465	-2 617 435,15	16 970,15

TEKNINEN OSASTO

2.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus	<p>Tekninen osasto huolehtii teknisen lautakunnan tehtävien</p> <ul style="list-style-type: none"> – tekniset palvelut – kiinteistöpalvelut – liiketoiminta – vesihuolto – ravintohuolto <p>sekä ympäristölautakunnan tehtävän</p> <ul style="list-style-type: none"> – ympäristöpalvelut <p>hallinnosta ja toiminnoista sekä yhteen sovittaa toimintansa kunnan muiden osastojen kanssa siten, että kunnanvaltuuston asettamat tavoitteet saavutetaan.</p>
Tehtävä	<p>Teknisen osaston tehtävänä on kunnallisten ydinpalveluiden tuottaminen suunnitteleamalla, rakentamalla ja ylläpitämällä kunnallista infrastruktuuria, jolla luodaan edellytykset asumiselle ja elinkeinoelämälle sekä muiden kunnallisten palveluiden tuottamiselle. Tehtävänä on myös aikaansaada teknisen toimialan henkilöstölle edellytykset tulokselliseen toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.</p>

Tekninen lautakunta 1.1.-31.12.2016

Pj.	Sari Pottonen
Vpj.	Jertta Harinen
Jäsen	Samuli Simonen
Jäsen	Sakari Mustonen
Jäsen	Pirita Lassila
Jäsen	Vesa Kuronen
Jäsen	Sami Strandman
Jäsen	Heidi Hakola
Jäsen	Kim Wrangle
Khall:n ed.	Pertti Haukka

2.4.1 HALLINTO JA MUUT TEKNISET PALVELUT (TEHTÄVÄ 400)

Tilivelvolliset	<ul style="list-style-type: none"> – tekninen johtaja Eero Pölönen, aj. 1.1.-24.04.2016 – vs. tekninen johtaja Antti Asikainen, aj. 25.04.-30.06.2016 – tekninen johtaja Antti Asikainen, aj. 01.07.-31.12.2016 – kuntatekniikan päällikkö Sauli Hyttinen
Tulosityksiköt	<ul style="list-style-type: none"> – hallinto- ja toimistopalvelut – kuntatekniikka – liikunta- ja yleisalueet

Toiminta-ajatus

Huolehditaan hallinto- ja toimistopalveluista kaikkia yhteistyötahoja mahdollisimman nopeasti ja joustavasti palvelleen. Vastataan liikenneväylien, ulkoliikuntapaikkojen, puistojen, leikkikenttien, satamien ja muiden yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Yksityisteiden tiekuntien neuvontaa jatketaan. Peruskorjausavustukset suunnataan pääosin niihin hankkeisiin, joita valtio avustaa. Kunnossapitoa avustetaan tiestön kunnan säilyttämiseksi.

Pelastustoimi järjestetään kunnanvaltuuston hyväksymän Pohjois-Karjalan pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen ja Pohjois-Karjalan pelastustoimen johtosäännön mukaisesti. Pelastustoimi hankitaan yhteistoimintasopimuksen mukaisena ostopalveluna Pohjois-Karjalan pelastuslaitokselta.

Toiminta

Teknisen lautakunnan toiminnan keskeisimpiä tehtäviä on teknisten palveluiden tuottamisesta ja hankkeitten priorisoinnista päättäminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.

Kunnallistekniikan tulosityksikössä keskeisintä olivat Lehmossa hulevesiviemärin runkolinjojen aloitus ja aiemmilta vuosilta jääneiden pienten katukohteiden tekeminen valmiiksi. Kirkonkylään suunnitellut katujen saneeraukset jouduttiin siirtämään asemakaavan uudistamisesta tehtyjen valitusten takia.

Kaisanet Oy suoritti valokuitukaapelin asennusta Lehmossa. Kunnan tilauksesta valokuidun asentaja rakensi samalla katuvalaistuksen maakaapelointia. Katuvalaisimien uusimistyötä jatkettiin Kirkonkylän ja Lehmon liikenneväylillä.

Ulkoliikuntapaikkojen, sataman ja muiden yleisten alueiden osalta pidettiin vakiintunut hoitotaso ennallaan. Vuoden lopulla saatiin uudelleen käyttöön Kontioniemen kärjen kautta kulkeva hiihtoreitti. Leikkikenttien kunnostustöitä toteutettiin suunniteltua laajemmin. Lisäksi uusittiin kalusteita. Hirvijahdintien läheisyyteen tehtiin uusi leikkikenttä. Ampumahiihtokeskuksen lumetusjärjestelmään toteutettiin paineilman kuivain. Kontiorannan 20 väyläinen frisbeerata saatiin lähes valmiiksi.

Osittain Leader-rahoitteisen Jaamankankaan monikäyttöreitistön perustaminen oli merkittävin projekti kuntatekniikassa. Tämä työ jatkuu vielä vuoden 2017 keväällä.

Tekninen osasto jatkoi puistometsien hoitohakkuita Lehmossa ja Kontioniemessä. Käsiteltävien metsäalueiden lähiasukkaille suunnattua tiedotusta ja mielipiteiden huomioimista lisättiin. Näin toiminta sujui joustavasti ja alueiden käyttömahdollisuudet paranivat. Puistoista saatiin merkittävät puunmyyntitulot.

Bussiliikenteen toiminta vakiintui. Matkustajamäärän kasvattamiseksi tehtiin maksuvyöhykkeisiin muutoksia ja otettiin käyttöön halvat kertaliput hiljaisen liikenteen aikana. Näin saatiin ensimmäisen kerran nousua matkustajamäärään.

Jätehuollossa pakkausjätteen osalta lisääntyi tuottajavastuuseen perustuva keräys. Näin etenkin muovin osalta. Puhas Oy aloitti jätteen toimittamisen polttolaitokselle Varkauteen.

Vuonna 2016 aloitettiin pitkään valmisteilla ollut valtion jätehuoltotyö Onttolan vanhojen haulikkoratojen puhdistamiseksi. Jätehuoltotyö tehtiin yhteistyösopimukseen perustuen alueen maanomistajan (Joensuun kaupunki 30 %), Kontiolahden kunnan (30%) ja valtion (40 %) välillä. Alue pilaantuminen lyijyhauleilla on aiemman lainsäädännön aikana tapahtunutta maaperän pilaantumista ja vastuuta pilaantumisesta ei oikeusoppineiden lausuntojen perusteella ollut yksiselitteisesti kohdennettavissa pilaajaan, maanomistajaan tai asianomaiseen kuntaan. Puhdistamistyö on tarpeen maaperän ja pohjaveden lisäpilaantumisen ehkäisemiseksi. Alue on I-luokan pohjavesialuetta, jossa suojakerrosta pohjaveteen ei paikoin ollut lainkaan.

Pelastustoimen järjestämistäsi vastuu siirtyi 1.1.2017 alkaen SiunSotelle.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuma

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Ajoratojen, kevyen liikenteen väylien ja jalkakäytävien kunnossapito sekä investointien suunnittelu ja toteutus	Lumen määrä cm, jolloin auraus aloitetaan	≥ 5	Toteutunut
Lumen poisto	Polanteen korkeus/cm	≥ 6	Toteutunut
Polanteen oikea-aikainen poisto	- pääkadut - tonttikadut	≥ 7	Toteutunut
Leikkikenttien hoito - Hyvä käytettävyys ja turvallisuus	Laitteista johtuvat onnettomuudet, kpl	0	0
2. Talous			
Liikenneväylien taloudellinen kunnossapito	Kunnossapitokustannukset €/m ² /a	≤ 1,02	0,86
3. Prosessit ja rakenteet			
Katuvalaistuksen uusimisen jatkaminen	Sähkönkulutuksen säästö, %	3	9
Sähköisen säilyttämisen mahdollistaminen	Tiedonohjaussuunnitelmat	12/2016	-

4. Henkilöstö			
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Koulutuspäivät, kpl/hlö/a	4	1
Ergonomian huomioiminen	Vakavat tapaturmat, kpl	0	0
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohäilytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	15	15
Määräaikaiset	-	2
Työllistetyt	1	-
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	16	17

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	549 300		549 300	618 863,20	69 563,20
Toimintamenot	-3 421 033	-286 500	-3 707 533	-3 171 761,49	-535 771,51
Toimintakate	-2 871 733	-286 500	-3 158 233	-2 552 898,29	-605 334,71
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-192	-19	-211	-172,48	
Poistot	-970 290		-970 290	-908 509,66	-61 780,34
Laskennalliset erät					
Netto	-3 842 023	-286 500	-4 128 523	-3 461 407,95	-667 115,05

Perustelut:

Puunmyyntitulot ylittyivät 88 000 euroa.

Toimintakulujen osalta merkittävimmät poikkeamiset olivat Onttolan haulikkoradan kunnostustöiden keskeytyminen talven ajaksi 60 000 €, vesihuollon avustushakemuksia ei tullut, 105 000 € ja pelastustoimen järjestämisvastuun päättymisen myötä palautui kunnalle 165 000 €:n maksuosuus.

2.4.2 KIIINTEISTÖPALVELUT (TEHTÄVÄ 420)

Tilivelvollinen

- kiinteistöpäällikkö Ari Markkanen

Tulosityksiköt

- kiinteistöpalvelut
- puhtauspalvelut

Toiminta-ajatus

Rakennutetaan, rakennetaan ja ylläpidetään kunnan rakennuksia, joita tarvitaan kunnallisten palvelujen tuotantoon. Painopistealueena on rakennusten terveellisyys, turvallisuus ja kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Puhtauspalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa erilaisten tilojen käyttötarkoituksen mukainen puhtaustaso. Tarkoituksenmukaisella siivouksella ehkäistään tautien leviämistä, sekä pintojen ennenaikaista kulumista. Palvelut tuotetaan yhteistyössä käyttäjien kanssa tarpeet ja toiminta huomioiden mahdollisimman edullisin kustannuksin. Puhtauspalveluilla on tarvittaessa valmiuksia myös ateriapalveluiden sekä kiinteistö- ja viherpalveluiden tuottamiseen.

Toiminta

Talonrakennusinvestointeja jouduttiin siirtämään toimintavuodelta eteenpäin mm. kaavoitusvalitusten vuoksi ja myös sen vuoksi, että ns. SOTE –palvelut olivat siirtymässä uuden toimijan hallintaan ja esim. Kontiolahden terveysaseman rakentamispäätöstä ei voitu tehdä, koska ei saatu vuokrauspäätöstä tilojen tulevalta käyttäjältä.

Kirkonkylän asemakaavan tarkistuksen yhteydessä varattiin uudet alueet kahdelle päiväkodille. Päiväkoteja päästiin rakentamaan loppuvuonna 2016. Nykyinen päiväkotijoutuu toimimaan väliaikaistiloissa niin kauan kunnes uudet tilat saadaan käyttöön.

Talonrakennuksen suurin investointi v. 2016 oli leipomorakennuksen laajennustyö Lehmon teollisuusalueelle. Kiinteistö myydään heti valmistumisen jälkeen Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle. Korjaustyöinvestointeja oli mm. Lehmon aluepalvelukeskuksen A ja C -rakennusten vesikaton uusiminen. Lehmon urheilukeskuksen huoltorakennukseen uusittiin salaoja- ja sadevesijärjestelmä.

Puhtauspalvelujen toiminta toteutui suunnitellun mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kiinteistölaitteiden moitteeton toiminta	IV-kanavien puhdistus, kiinteistöjä kpl/a	4	- Kulhon koulu - Kontiolahden koulu : eritystilat, musiikkiluokat, kuvaamataidon tilat, kotitalousopetuksen tilat - Kontiolahden Yrityspalvelu Oy: Työtanhua, Vaskiportintie 7 - Kontiolahden Vuokratalot Oy: Lohiluodontie 15, Kiveläntie 2
Palvelusopimusten mukainen puhtaustaso	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1–5 vastausprosentti	>3,5 40	4,25 61,50
Tilapalvelujen tarjoamien palvelujen laatu	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1–5 vastausprosentti	>3,3 60	Keskiarvo 4,02 Vastaus% 39,2
2. Talous			
Rakennuksia ylläpidetään taloudellisesti	€/k-m ² /a	55	52
Puhtauspalvelu tuotetaan taloudellisesti	€/sm ² /a	24,80	24,80
3. Prosessit ja rakenteet			
Rakennuksia käytetään tehokkaasti	Lämmitysenergian käyttö kWh/m ³ /a (v. 2012 59 kWh/m ³ /a)	55	45
Puhtauspalvelu tuotetaan tehokkaasti	sm ² /h/hlö	199	199
4. Henkilöstö			
Työntekijät ovat tyytyväisiä työolosuhteisiin ja sitoutuneita työntekoon puhtauspalveluissa	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5 vastausprosentti	>3,5 75	3,34
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	48	46
Määräaikaiset	5	6
Työllistetyt	3	3
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	56	55

Talous

eurot	Alkup TA16	TA- muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	6 974 750		6 974 750	6 955 707,80	-19 042,20
Toimintamenot	-4 803 211		-4 803 211	-4 507 427,24	-295 783,76
Toimintakate	2 171 539		2 171 539	2 448 280,56	-276 741,56
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	145		145	165,41	
Poistot	-1 836 950		-1 836 950	-1 752 035,63	-84 914,37
Laskennalliset erät					
Netto	334 589		334 589	696 244,93	-361 655,93

Kiinteistöpalveluissa taloudellinen tulos oli n. 300 000 euroa parempi kuin talousarviossa. Rakennusten kunnossapidossa tuli jonkin verran ylitystä, mutta menot alittuivat mm. seuraavissa menoerissä:
 asiantuntijapalveluiden käyttö 71 000 €, lämmityskulut 145 000 € ja sähkön kulutus 45 000 €.

2.4.3 LIIKETOIMINTA (TEHTÄVÄ 430)

Tilivelvollinen

- tekninen johtaja Eero Pölönen, aj. 01.01.-24.04.2016
- vs. tekninen johtaja Antti Asikainen, aj. 25.04.-30.06.2016
- tekninen johtaja Antti Asikainen, aj. 01.07.-31.12.2016

Tulosyksiköt

- liiketoiminta

Toiminta-ajatus

Huolehditaan asuntojen ja muiden tilojen (teollisuushallit ja toimitilat) vuokraamisesta, maa- ja metsätiloista, satamalaitoksesta, kaukolämmön toimittamisesta keskustaajaman ydinalueelle sekä työpajan toiminnan hallinnoinnista.

Toiminta

Yrityksille vuokrattujen toimitilojen vuokrausaste pysyi hyvänä. Kontiolahden kunta teki v. 2016 periaatepäätöksen, että kaikki teollisuusrakennusten omistaminen ja vuokraaminen keskitetään Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle ja kiinteistökaupat toteutuivat v. 2016 lopulla. Kaupassa siirtyivät seuraavat kiinteistöt: Lammintie 1 (Lehmonharjun halli), Valokaarentie 3-5 (Alsiva Oy), Hirsikankaantie 2 (Fodesco Oy), Palokankaantie 9 (SSJ-Tekniikka Oy), Uurontie 1 (AMT-Veneet Oy), Ahoksentie 1 (Lehmon leipomo). Liiketoiminta ei täten enää tulevaisuudessa sisällä teollisuushallien toimintaa

Työpajan hallinnointi siirtyi vuoden 2016 alusta liiketoimintaan. Kontiorannan varuskunta-alueella rakennukset odottavat suojelupäätöksiä, jonka jälkeen osa rakennuksista voidaan purkaa. Varuskunta-alueen hallinnointi ja työpajan toiminta lisäsivät määräraikaista henkilökuntaa. Kontiorannan lämpölaitoksella vuokraaja teki investoinnin rakentamalla 1 MW:n pellettikattilan.

Metsän myynti hoidettiin yhteistyössä Metsänhoitoyhdistyksen kanssa metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Kaukolämpölaitoksen verkoston liittyminen yksityiseen lämpölaitoksen verkkoon vuonna 2015 mahdollistaa bioenergian käytön ympärivuotisesti ja öljyn kulutus pienenee vain huippukulutuksen ajaksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Lämpöenergian keskeytymätön toimittaminen asiakkaille	Keskeytysten lukumäärä, kpl/a	≤ 1	0
2. Talous			
Lämpölaitoksen toiminta on taloudellista	Toimintatulot kattavat toimintamenot, %	100	127
3. Prosessit ja rakenteet			
Rakennusten ja huoneistojen myynti	Myytävien lukumäärä, kpl	2	0
4. Henkilöstö			
Ei vakituista henkilökuntaa			-

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset		
Määräaikaiset	1	1
Työllistetyt		4
Oppisopimussuhteiset		
Yhteensä	1	5

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	4 056 400	-466 000	3 590 400	4 104 489,60	514 089,60
Toimintamenot	-2 457 354	147 000	-2 310 354	-2 663 284,52	352 930,52
Toimintakate	1 599 046	-319 000	1 280 046	1 441 205,08	-161 159,08
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	107	-21	86	97,37	
Poistot	-662 170	100 000	-562 170	-551 569,42	-10 600,58
Laskennalliset erät					
Netto	936 876	-219 000	717 876	889 635,66	-171 759,66

Perustelu:

Varuskunta-alueen nettomenot pienenevät edellisestä vuodesta n. 140 000 €, ja olivat v. 2016 noin 182 000 €

2.4.4 VESIHUOLTO (TEHTÄVÄ 450)

Tulosityksiköt

- vesihuolto

Tilivelvollinen

- vesihuoltopäällikkö Juha Pitkänen

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia kunnan alueen vesi- ja jätevesihuollosta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti vesihuoltolain määrittelemissä puitteissa. Vesihuoltolaitos vastaa vedenhankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäroinnistä sekä laitoksen tarvitsemien laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittämisestä.

Toiminta

Vesihuoltolaitos toimitti vettä vuoden 2016 alusta noin 3000 asiakkaalle, joista suurin osa kuuluu myös viemäroinnin piiriin. Vettä toimitetaan lisäksi kolmelle vesiosuuskunnalle (Varparanta, Onttola ja Kunnasniemi). Osuuskunnista jätevettä otetaan vastaan Onttolan, Kunnasniemen ja Varparannan vesiosuuskunnilta. Jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuuhun Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle.

Vettä otettiin Lehmon, Kuusojan, Jaamankankaan ja Kirkonkylän (varavedenottamo) vedenottamoilta yhteensä noin 1400 m³/vuorokausi. Jakokosken vesiosuuskunnan vedenottamo siirtyi kunnan vesihuoltolaitokselle vuoden 2016 alussa. Kuusojan Kuokkasenkankaan vedenottamokaivojen lupaprosessi on käynnissä.

Yhteistyö jatkui naapurikuntien, vesiosuuskuntien ja ELY-keskuksen kanssa. Vuoden 2016 alusta kunnan vesihuoltolaitokseen liitettiin Pyytivaaran, Jakokosken, Selkie-Mönnin ja Kilvenvirran vesiosuuskunnat. Näistä Selkie-Mönnillä on ainoastaan puhdasvesiverkosto ja sinne vesi ostetaan Joensuun Vedeltä. Muilla liitettävillä osuuskunnilla on myös viemäriverkosto.

Investoinneissa Kuusojan vedenottamon pumppausjärjestelyt alavesisäiliöineen saatiin käyntiin. Kaavavalitusten takia uusien kaava-alueiden rakentaminen ei edennyt kuin suunnittelun osalta. Uutena haja-asutusalueiden hankkeena aloitettiin Paiholan alueen vesihuollon rakentaminen.

Vesihuoltolaitos on toiminut taseyksikkönä 1.1.2011 alkaen. Vuonna 2016 vesihuoltolaitos maksoi kunnalle kunnanvaltuuston vahvistaman korvauksen kunnan vesihuoltolaitokseen sijoittamasta peruspääomasta.

Vesihuoltolaitoksen keskeisimpiä tehtäväalueita ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Toiminta-alueen sisäpuolella olevia vielä liittymättömiä kiinteistöjä pyritään liittämään kunnan vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Entistä verkostoa kunnostetaan vaihtamalla betonisia viemäriputkia ja -kaivoja muovisiin, saneeraamalla jätevesipumppaamoja ja automaatiota sekä uusimalla vanhoja epäkuntoisia puhtaan veden talo- ja pääsulkuja. Betoniset viemärit on saatu jo lähes uusittua.

Keskeisenä tavoitteena on riittävän raakaveden saannin turvaaminen (Kuusoja, Lehmo, Jaamankangas). Varmuutta pyritään lisäämään myös varmistamalla sähkönsaantia varavoimalla. Jatkossa kartoitetaan edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita.

Johtotiedon ajantasaistaminen jatkui edelleen mittaus ja kartastot - yksikön johdolla liitettävien osuuskuntien kartoittamisella. Uuden vesihuoltolain mukaan tiedot verkostojen sijainnista tuli saattaa sähköiseen muotoon viimeistään 31.12.2016.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Korkealaatuisen ja asiakkaille turvallisen veden toimittaminen (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 461/2000)	Veden laatu, asetuksen mukaiset laatuksiteerit	Ei poikkeamia	Yksi poikkeama Selkien alavesisäiliö
2. Talous			
Tilikauden ylijäämä 3 vuoden tasoittumisjaksolla peruspääomakorvauksen sekä korko- ja rahoituskulujen jälkeen	Ylijäämä %	15	-
3. Prosessit ja rakenteet			
Vesihuoltoverkoston kartoitus ja sähköiseen muotoon saattaminen	Sähköinen tiedosto, valmiusaste %, liitettävät osuuskunnat	10	10
4. Henkilöstö			
Ammatillisen osaamisen ylläpito (automaatiojärjestelmä, päivystäjien laitetietämys)	Koulutuspäivät kpl/hlö/a	2	1
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	7	7
Määräaikaiset	1	2
Työllistetyt	-	-
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	8	9

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	2 095 670		2 095 670	2 424 456,79	328 786,79
Toimintamenot	-1 026 029		-1 026 029	-1 072 220,58	46 191,58
Toimintakate	1 069 641		1 069 641	1 352 236,21	-282 595,21
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	72		72	91,36	
Poistot	-466 290		-466 290	-455 446,09	-10 843,91
Laskennalliset erät					
Netto	603 351		603 351	896 790,12	-293 439,12

Perustelu:

Toimintatuotot lisääntyivät noin 15 % johtuen suurimmalta osin liitetyistä osuuskunnista, mistä johtuva tulojen lisäys oli arvioitu varovasti liian pieneksi. Myös liittymismaksutulot lisääntyivät arvioidusta noin 47 %, mikä johtui pääosin vuodelle sattuneista suurista rakennushankkeista, kuten Lehmon S-Market ja kirkonkylän päiväkodit. Toimintakulut lisääntyivät noin 4 % talousarviossa esitetystä, mikä johtui suurimmalta osin koneiden ja laitteiden kunnossapidon lisääntyneistä kustannuksista.

2.4.5 RAVINTOHUOLTO (TEHTÄVÄ 470)

Tilivelvollinen

- ruokapalvelupäällikkö Pirjo Partanen

Tulosyksiköt

- Terveyskeskuksen keittiö
- Lehmon päiväkodin keittiö
- Kontiolahden koulun keittiö
- Kulhon koulun keittiö, muuttunut 1.8.2016 jakelukeittiöksi
- Kylmäojan koulun keittiö

Toiminta-ajatus

Ravintohuollon toiminta-ajatuksena on vastata asiakkaittemme ravitsemuksesta sekä tuottaa palvelut ravitsemussuositusten mukaisesti, kustannustehokkaasti ja ajanhengessä.

Toiminta

Ravintohuolto vastaa kunnan koulujen, päiväkotien ja henkilöstöruokailusta omissa toimipisteissä ja resurssien mukaan erilaisista kahvi- ja ruokatarjoiluista.

Ravintohuolto myi aterioita Kontiolahden ja Joensuun sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen (sote) seuraaville yksiköille; Kontiolahden sairaalaan, Tähtäpihaan, Varparannan-, Rinnetien-, Ilolan- ja Kirkonkylän hoivakodeille ja toimitti kotipalveluaterioita

Lähiruuan osuutta on lisätty vuosittain resurssien puitteissa, tavoitteemme tulevaisuudessa on saada lähiruokana kaikki tuore peruna, marjat, leipä ja juurekset. Lähiruuan osuudessa jätiin hiukan alle tavoitteen.

Ravintohuollon käyttötalouden toimintatulot ylittyivät, ateriamäärät toteutuivat arvioitua suurempana. Toimintakulut alittuivat kuljetuskustannusten pienentyessä.

Kulhon koulun ruuanvalmistus siirtyi elokuussa Terveyskeskuksen keittiölle, josta ateriat viedään Kulhon koululle, Kulhon päiväkodille, Selkien koululle sekä alueen ikäihmisille kotiin.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Riittävän palvelutason säilyttäminen ja monipuoliset ruokapalvelut eri asiakasryhmille, ruokalistojen uusiminen laatua parantamalla	Asiakastytyväisyyskysely asteikolla 1-5	>3,9	kyselyn asteikko muuttui 1-4 ja keskiarvoksi saatiin 2,8
Lähiruuan osuus elintarvikkeista	Vastausprosentti	85	87,5
	Toteumaprocentti (v. 2014 syksy 16)	18	17,5
2. Talous			
Ruokapalvelujen tuottaminen taloudellisesti	€/ateria	4,08	3,92
3. Prosessit ja rakenteet			
Keittiöiden tehokas toiminta	ateriaa/henkilö/tunti	11,5	11,65
4. Henkilöstö			
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Koulutuspäivä/kpl/hlö	2	2
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolokeskustelujen toteuttaminen työviremallin mukaisesti	Reagointiprosentti poissaolohälytyksiin	100	100

Ateria on lounas, joka sisältää lämpimän ruuan, salaatin/ raasteen tai tuorepalan, leivän, ravintorasvan sekä ruokajuoman.

Informatiiviset tunnusluvut

Tunnusluvut	Alkup TA 2016	TA-muutos	Muutettu TA16	Toteuma16	poikkeama
Suoritemäärä					
- Ateriamäärät	691700			701580	

Henkilökunnan määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	26	26
Määräaikaiset	9	13
Työllistetyt	6	6
Oppisopimussuhteiset	-	-
Yhteensä	41	44

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	2 780 782		2 780 782	2 810 686,90	29 904,90
Toimintamenot	-2 822 275		-2 822 275	-2 740 011,05	-82 263,95
Toimintakate	-41 493		-41 493	70 675,85	-112 168,85
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-3		-3	4,78	
Poistot	-54 520		-54 520	-67 923,85	13 403,85
Laskennalliset erät					
Netto	-96 013		-96 013	2 752,00	-98 765,00

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ (TEHTÄVÄT 400 – 470)

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	16 456 902	-466 000	15 990 902	16 914 204,29	923 302,29
Toimintamenot	-14 529 902	-139 500	-14 669 402	-14 154 704,88	-514 697,12
Toimintakate	1 927 000	-605 500	1 321 500	2 759 499,41	-1 437 999,41
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	129	-40	88	186,44	
Poistot	-3 990 220	100 000	-3 890 220	-3 735 484,65	-154 735,35
Laskennalliset erät					
Netto	-2 063 220	-505 500	-2 568 720	-975 985,24	-1 592 734,76

2.5 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

2.5.1 YMPÄRISTÖPALVELUT (TEHTÄVÄ 500)

Ympäristölautakunta 1.1.-31.12.2016

Pj Pekka Ahlholm
 Vpj Mika Kontkanen
 J Minna Kuusela
 J Minna Pakarinen
 J Juha Pakarinen
 J Marja-Leena Pihlatie
 J Markku Nykänen
 J Satu Huttunen
 J Kirsi Piiparinen
 Khall edust. Jukka Puumalainen

Tilivelvolliset Matti Moisala, kaavoitusjohtaja

Tulosyksiköt

- maankäyttö
- mittaus ja kartastot
 - asuminen
 - maaseutu
 - rakennusvalvonta
 - ympäristöpalvelut

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunnan toimialaan kuuluvat kaavoitus-, mittaus-, tontti-, ympäristönsuojelu-, rakennusvalvonta-, asunto- ja maaseutuasiat. Toiminnan tavoitteena on edistää terveellisen, turvallisen, viihtyisän ja virikkeisen elinympäristön säilymistä ja kehittämistä sekä maaseudulla että taajamissa.

Talous

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin kohtuullisen hyvin. Toiminnallisista tavoitteista jäi hieman kesken paikkatietojärjestelmän kehittämissuunnitelma, joka on luonnosvaiheessa ja valmistunee vuoden 2017 puolella. Muilta osin kaikki toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

Normaalien kuukausikokousten lisäksi järjestettiin ympäristökatselmus ja lukuisia neuvotteluja asukkaiden ja muiden asianosaisten kanssa.

Pohjois-Karjalan ELY -keskuksen kanssa pidettiin vuosittainen kehityskeskustelu 24.11.2016. Tällöin käsiteltiin kaavoituksen, rakennusvalvonnan, maakuntakaavoituksen, liikennekysymyksiä ja muita ajankohtaisia asioita. Vuorovaikutus Pohjois-Karjalan ELY -keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa on jatkuvaa.

Toimintatuotot olivat koko lautakunnan osalta 1.019.966 €, mikä on 103,4 % tarkistettuun talousarvioon varatusta. Toisessa osavuosisraportissa talousarvion toimintatuloja vähennettiin 180.000 €. Tulokertymän vajuus talousarvioon varatusta muodostui lähinnä pysyvien vastaavien myyntivoittotulojen alituksesta. Tonttien myynti ei toteutunut yhtä suuressa määrin kuin aikaisempina vuosina ja suurin osa tonteista luovutettiin vuokraamalla. Maankäytön kokonaistulot olivat 97,4 %

tarkistettuun talousarvioon varatusta. Mittaus- ja kartastot -yksikön tulokertymä oli 119,4 %. Rakennusvalvonnan tarkastus ja valvontamaksutuloista toteutui 107,6 %. Ympäristöpalvelujen yhdyskuntapalvelumaksut taas toteutuivat 138,7 % talousarvioon varatusta. Lautakunnan menot olivat -905.469 € mikä on 93,7 % talousarvioon varatusta. Toimintamenot alittuivat yhteensä 60.601 €. Lautakunnan kokonaistulos oli tarkistetun talousarvion jälkeen ylijäämäinen 114.498 €.

Maankäyttö

Kontiolahden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 17.12.2007 maapoliittisen ohjelman. Maapoliitiikalla ohjataan maanhankintaa ja -luovutusta ja koko kunnan suunnitelmallista kehittämistä. Maapoliitiikalla edistetään myös kunnan asunto-, elinkeino- ja ympäristöpolitiikan toteutumista.

Kontiolahden kunnan suunnitelmat perustuvat 1–2 prosentin vuotuisen väestönkasvuun. Kontiolahden kunnan väestö ei kasvanut odotusten mukaisesti vuonna 2016. Taajamien tonttitarjontaa on pystytty pitämään viime vuoden tasolla vain Lehmosssa, koska kirkonkylän asemakaavan valitus esti tonttien luovutuksen. Rakentaminen oli samalla tasolla kuin edellisellä vuonna. Taloudellinen tilanne näkyi tonttien kysynnässä. Kunnan teollisuustonttien kysyntä on ollut jonkun verran parempi.

Tontteja luovutettiin Lehmosta Hirvijahdintien toisesta osasta sekä Mustolan alueelta. Omakotitalojen luovutus painottui vuokraukseen. Lehmosta myytiin 3 omakotitalotonttia, 1 pientalotontti ja 1 teollisuustontti.

Lehmosta vuokrattiin 15 omakotitalotonttia ja 4 pientalotonttia. haja-asutusalueelta myytiin 9 eri kiinteistöä ja vuokrattiin 1 muu omakotitalotontti.

Varuskunta-alueelta vuokrattiin 2 tonttia. Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:lle vuokrattiin 6 tonttia.

Kirkonkylältä vuokrattiin tontti päiväkodille ja uusittiin 1 taloyhtiön vuokrasopimus.

Raakamaata ostettiin yhteensä noin 1,7 hehtaaria. Neuvottelun alla on useita eri alueita ja niiden valmistelua jatketaan. Raakamaatilanne on nyt suhteellisen hyvä, ainoastaan Lehmon eteläpäässä tarvitaan lisää raakamaata, jolla voidaan turvata alueen tulevaisuuden rakentaminen.

Lisäksi Kulhosta ostettiin n 1,22 hehtaarin uimaranta-alue.

Tämän vuoden aikana on ollut valmistelussa poikkeuksellisen paljon kaavoja. Kaavat ovat olleet myös poikkeuksellisen mittavia ja osa on ollut myös varsin haasteellisia asukkaiden kannalta.

Maakuntakaavan 4. vaihekaava vahvistettiin ympäristöministeriössä 18.8.2016. Tämän myötä tuli mahdolliseksi hyväksyä Kontioniemen osayleiskaava ja Kontiorannan entisen varuskunnan asuntoalueen asemakaavan muutos ja laajennus. Kunnanvaltuusto hyväksyi kaavat 31.10.2016, mutta molemmista kaavoista tehtiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen kaksi valitusta.

Vanhan varuskunta-alueen kaavoitusta jatkettiin kasarmialueelle. Kontiorannan ydinalueen asemakaavan luonnos pidettiin nähtävillä 29.9. - 31.10.2016.

Itä-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi kirkonkylän asemakaavasta tehdyt valitukset. Yksi valittaja haki valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta valituslupaa ei myönnetty ja kaava sai lainvoiman 2.10.2016. Kirkonkylän asemakaavoitusta jatkettiin vuonna 2016 ns. Kärjen alueelle. Ympäristölautakunta käynnisti asemakaavalaajennuksen 26.10.2016. Kaavaluonnos pidettiin nähtävillä 16.11. - 16.12.2016.

Lehmon alueelle jatkettiin osayleiskaavan laadintaa. Osayleiskaavaan ja vanhan Lehmon asemakaavaan liittyvät yleisötilaisuudet pidettiin huhtikuussa. Niissä oli runsaasti kiinnostuneita paikalla. Osayleiskaava oli tarkoitus saada nähtäville loppuvuodesta 2016, mutta viranomaisneuvotteluissa esille tullut tarve tehdä rakennetun kulttuuriympäristön inventointi ja toisaalta Lehmon eteläpään tiejärjestelyjen selvittäminen ja muut liikenteelliset selvitykset viivästyttivät aikataulua.

Lehmon alueella vuonna 2016 saatiin valmiiksi kolme asemakaavaa, jotka kaikki hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.12.2016 eikä niistä tullut valituksia. Metoksen asemakaavalla rakennetaan Kylmäojan pohjoispää loppuun. Lehmonsuon asemakaava mahdollistaa asuin- ja liikerakentamista Lehmon eteläosaan. Soralan asemakaava tuo asuin- ja päiväkotirakentamista niin ikään Lehmon eteläpäähän.

Ympäristölautakunta käynnisti 16.11.2016 kaavamuutoksen Lehmon keskustan alueelle liikekeskuksen eteläpuolelle Eskolan tilan alueelle. Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kerros-, rivi- ja omakotitalorakentaminen alueelle ja mahdollistaa palvelujen lisärakentaminen.

Näiden lisäksi valmistelussa on koko Lehmoa koskeva asemakaavan uudistushanke, jota viedään eteenpäin muiden töiden ohessa. Hanke liittyy kaavojen numeeristamiseen.

Itä-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi UPM Oyj:n maita koskevasta Jaamankankaan ranta-asemakaavasta tehdyn valituksen 27.5.2016 ja kaava tuli voimaan 25.7.2016 annetulla kuulutuksella.

Puson ranta-asemakaavan 26.10.2015 hyväksytystä muutoksesta ja laajennuksesta tehtyyn valitukseen annettiin vastine Itä-Suomen hallinto-oikeudelle 25.1.2016. Myös tämä kaava on tehty UPM Oyj:n maille.

Lisäksi maanomistajan aloitteesta käynnistettiin Puntarikoskella yhden tilan ja sen lohkotilojen alueella Marjala-Onttola-Pilkko-Puntarikoski-osayleiskaavan muutos. Muutoksella kaavaan merkittyjen rakennuspaikkojen sijaintia muutetaan maaperäolosuhteista johtuen. Kaavamuutos pidettiin luonnoksena nähtävillä 3.8. - 2.9.2016 ja ehdotuksena 16.11. - 16.12.2016. Kaava on menossa hyväksyntään.

Maankäytön -yksikköä ovat työllistäneet runsaasti myös eri maankäyttö-sopimuksiin liittyvät asiat.

Mittaus ja kartastot

Mittaus- ja kartastot -yksikkö ylläpitää ja tuottaa asemakaavan pohjakarttaa voimassa olevien määräysten ja ohjeistuksen mukaisesti. Yksikkö suorittaa kunnan rakennusvalvontamittaukset ja kiinteistömuodostukseen liittyvät mittaus- sekä rekisterin ylläpitotehtävät. Perustehtäviin kuuluvat myös osoiterekisterin ylläpito ja opaskartan ylläpito sekä kunnallistekniset mittaukset. Yksikön vastuulla ovat myös kartta- ja rekisteriohjelmien toiminta, ajantasaisuus ja kehittäminen.

Vuosi 2016 oli mittaus- ja kartastot yksikön kannalta edellisvuotta vilkkaampi. Rakennuslupamittausten määrä on laskenut muutaman vuoden takaisin huippuvuosiin verrattuna, mutta on edelleen kohtuullisella tasolla. Maastoon merkitsemisiä sekä katselmuksia mitattiin 100 kpl. Lukumäärä on täsmälleen sama kuin edellisvuonna. Kaikki tilatut mittaukset on suoritettu ajallaan. Uusia osoitteita sekä osoitteiden korjauksia tehtiin yli 200 kpl ja uusia teitä nimettiin haja-asutusalueille kuusi kappaletta. Osoitteissa lukumäärää kasvattavat Höytiäisen saarissa olevien rakennusten osoitteiden tarkastaminen. Osoitetietojen perusparannusta jatkettiin alueella neljä (Mönni).

Yhdyskuntatekniikan tilaamat mittaustyöt työllistivät edellisvuotta enemmän. Mittauksia suoritettiin pääosin Lehmon alueella liittyen mm. Soralan ja Lehmonsuon kaavoitukseen sekä yhdyskuntatekniseen suunnitteluun sekä Lehmon alueen katujen perusparannustyöhön.

Maastomallimittauksia suoritettiin myös Kontioniemen alueella.

Geodeettista laskentaa sekä kaavan maastoon merkintää tehtiin Lehmon Metoksen alueella sekä kirkonkylän Rantatöyräntiellä.

Vesi- ja viemärikartoitushanke jatkui suunnitelmien mukaan. Kunnan hallintaan siirtyneet yksityisten vesiosuukuntien linjat on pääosin kartoitettu.

Paikkatiedon kehittämistyö jatkui. Kartta- ja rekisteriohjelmat päivitettiin alkuvuodesta sekä käyttöön otettiin pysyvä rakennustunnus. Kunnan Internet -karttapalvelua täydennettiin ajantasa- asemakaavatasolla sekä vesihuollon intranet -palvelulla. Myös 3DWin -ohjelmistoa täydennettiin maastomalliosiolle ja toinen mittauskalusto uusittiin.

Mittaus- ja kartastot -yksikön toimintakäsikirjan päivittäminen on tarkastamista vaille valmis sekä paikkatiedon kehittämis- ja hallinnointisuunnitelmasta tehtiin luonnos vuosille 2017 - 2020.

Asuminen

Asuntotoimen tehtävänä on kunnan suorassa omistuksessa olevien asuntojen vuokraaminen, Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalojen toiminnan hoitaminen sekä omakotitalojen rakentamiseen tarkoitettujen valtion korkotukilainojen myöntäminen. Lisäksi asuntotoimisto hoitaa Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n asuntojen vuokrauksen ja kunnossapidon.

Vuonna 2016 ei myönnetty yhtään omakotitalon rakentamiseen tarkoitettua valtion korkotukilainaa. Laina on loppunut.

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokrataloilla on 295 aravalainoitettua vuokra-asuntoa. Kertomusvuoden aikana ei valmistunut uusia asuntoja.

Vuokra-asuntojen käyttöaste on edelleen hyvä, joskin yksityisillä markkinoilla on ollut vuokra-asuntoja tarjolla. Vuokrataloyhtiön asuntoja vapautui 75 kpl ja vapaarahoitteisia asuntoja alle kymmenen. Palveluasunnot ovat kovin kysytyjä, ja tyhjiä asuntoja niissä ei ole. Vuoden lopussa asunnon hakijoita oli n. 130, joista lähes puolet yhden hengen hakijatalouskuntia.

Maaseutu

Maaseututoimen keskeiset tehtävät on määrätty maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetuissa säädöksissä. Toiminta kattaa perinteisen maatalouden, erikoismaatalouden ja muun maaseudulla harjoitettavan pienyrittäjyyden.

Työajasta on valtaosan vienyt EU- ja kansallisen maataloustuen haku-, käsittely- ja myöntämismenettelyyn kuuluvat tehtävät sekä eri rekisterien ylläpito.

Tämän ohessa on mm. tehty hukkakauratarkastuksia, satovahinkoarvioita ja petovahinkotarkastuksia, sekä annettu alustavaa neuvontaa viljelijän suunnitellessa maatilaa isännöidyn vaihdosta ja siihen liittyvää rahoitusta.

EU- ja kansallista tukea hakeneita tiloja vuonna 2016 oli 81 kpl, joista 73 maatilaa (90,1 %) jätti hakemukset sähköisesti. Tiloilta jätettiin yhteensä 402 eri tukihakemusta, joista sähköisesti jätettyjä oli 371 kpl. Erilaisia lomakkeita jätettiin yhteensä 99 kpl. Tukea kertomusvuoden aikana maksettiin yhteensä 1 647 806,62 euroa. Tukea hakeneiden tilojen määrä väheni viidellä edellisestä vuodesta.

Hukkakaurarekisterin mukaan Kontiolahdessa on 16 maatilalla yhteensä 422,75 hehtaaria hukkakauran saastuttamaa alaa. Valvontatarkastus tehtiin 11 tilalla.

Joensuun seudun maaseutupalveluiden yhteistoiminta-alueella järjestettyihin maaseutuhankkeisiin, joissa on ollut mukana kontiolahtelaisia viljelijöitä, osallistuttiin maksamalla kuntaosuus Liperin kunnalle.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta valvoo rakentamista yleisen edun näkökulmasta. Tehtävien painopistealueet ovat rakennusten turvallisuus, terveellisyys ja viihtyisä ympäristö.

Vuoden loppuun mennessä uusia rakennuslupia myönnettiin 154 kpl,

toimenpidelupia 29 kpl sekä ilmoitusmenettelyllä käsiteltiin 55 kpl. Erillispäätöksiä tehtiin neljä. Muutos- ja jatkoaikapäätöksiä tehtiin yhteensä 81 kpl.

Myönnettyistä luvista uusia erillispientaloja on 40 kappaletta; rivitaloille ja kerrostaloille ei haettu lupia lainkaan. Rakennusluvan saaneista 54 asuinhuoneistosta kuusi liittyy kerrostalojen laajentamiseen ja neljä rakennuksen käyttötarkoituksen muutokseen. Kuluneena vuotena on myönnetty rakennuslupa esimerkiksi kirkonkylän kahdelle uudelle päiväkodille, leipomon laajennukselle Lehmoon sekä hoivakodille Kontiorantaan (käyttötarkoituksen muutos). Myönnettyjen lupien sekä suoritettujen katselmusten määrässä on vuonna 2016 pysytty lähestulkoon vuoden 2015 tasolla.

Määräaikojen valvontaa on suoritettu aktiivisesti. Toimenpidelupa on voimassa 3 vuotta ja rakennuslupa 5 vuotta. Vuoden 2016 lopussa ei ollut rakennus- tai toimenpidelupia, joiden voimassaolo olisi päättynyt kesken hankkeen.

Luvaton rakentaminen on työllistänyt rakennusvalvontaa myös kuluneena vuonna. Luvattomaan rakentamiseen liittyviä katselmuksia sekä purkumääräyksiä ja selvityspyyntöjä on tehty useita.

Korjausmäärärahoja saatiin kuntaan yhteensä 38 151 €. Määrärahoista osoitettiin 6 700 € energia-avustuksiin sekä 31 451 € vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausavustuksiin. Korjausavustuksina myönnettiin kaikki käytettävissä olleet määrärahat 12 hakijalle. Kielteisiä avustuspäätöksiä tehtiin yksi.

Rakennusvalvonnassa on työskennelty osan vuotta vajaalla miehityksellä rakennustarkastajan ollessa kesä-joulukuussa virkavapaalla, mikä on väkisinkin näkynyt työn kuormittavuutena ja tehtävien ruuhkautumisena. Lupien käsittelyajat on saatu pidettyä tavoitteessa (kaksi viikkoa), mutta vähemmän kiireelliset tehtävät ovat joutuneet odottamaan toisinaan kohtuuttomankin kauan. Myös kunnan siirtyminen rakennusrekisterin ylläpitäjäksi on tuonut merkittävästi lisätyötä rakennusvalvonnalle.

Lupakäsittelijä oli vuoden 2016 vuorotteluvapaalla ja erosi tehtävästään vuoden 2016 lopussa. Lautakunta valitsi sijaisena toimineen henkilön uudeksi lupakäsittelijäksi.

Rakennusvalvonnan talous on ollut vuonna 2016 tasapainossa ja yksikön menot on saatu katettua tuloilla. Hyvä tulos selittyy pitkälti henkilöstökustannusten väliaikaisella pienentymisellä.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojeluyksikön tehtävänä on ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ja turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Ympäristönsuojeluyksikössä valmisteltiin vuoden aikana ympäristönsuojelulain mukainen valvontasuunnitelma, joka hyväksyttiin ympäristölautakunnassa 26.10.2016. Suunnitelman liitteeksi laadittiin valvontaohjelma, johon kirjattiin kaikki valvottavat toiminnot eri valvontaväleineen.

Valvontasuunnitelman ja ohjelman mukaiset valvonnat aloitettiin suunnitelman hyväksymisen jälkeen loppuvuodesta 2016, jolloin suunnitelman mukaisista valvonnoista voitiin periä ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu. Ympäristönsuojeluyksikön tavoitteena oli valvoa vuonna 2016 vähintään 20 % olemassa olevista kohteista vuonna 2016. Tavoite hieman ylitettiin.

Valvonnat tulevat vaikuttamaan ympäristöluvan saaneiden toimintojen lupavelvollisuuksiin ja aiheuttavat toiminnanharjoittajille lisäraportointien toimittamista valvontaviranomaiselle. Vuoden 2016 ympäristölupavalvonnoista ei paljastunut merkittäviä luparikkomuksia tai laiminlyöntejä.

Ympäristönsuojeluyksikkö avusti jätehuoltoviranomaista jätelain mukaisten lajittelu- ja jätehuoltoon liittymisvelvollisuuden valvontatehtävissä.

Vieraslajien torjunnan tarpeellisuudesta ja uusista keinoista torjuntaan tiedotettiin kuntalaisille.

Jätevesien käsittelyn vaatimuksista haja-asutusalueella ja viemäriverkoston alueella jaettiin tietoa kuntalaisille muuttuneessa tilanteessa. Järjestelmien korjausaktiivisuus on kuitenkin hiipunut uuden siirtymäaikapäätöksen myötä ja ns. haja-asutuksen jätevesiasetuksen muutostilanteessa. Lakimuutos hyväksyttiin loppuvuodesta 2016, jonka nojalla annetaan uusi asetus keväällä 2017.

Ympäristönsuojelusihterin työpanosta käytettiin teknisellä osastolla puistometsien hoitotoissa, joissa tehtiin laajahkoja puistoalueiden harvennushakkuita koneellisesti ja miestyönä hakkuun jälkien siistimistä ja taimikoiden ja puistoalueiden hoitoa. Kesäaikana oli työssä apuna metsäharjoittelija ja 13 opiskelijaa kahden viikon kesätyöjaksolla.

Maa-aineslupia myönnettiin vuonna 2016 yhteensä 8 kpl ja ympäristölupia 2 kpl. Maa-aineslupia oli kaikkiaan voimassa vuoden 2016 lopussa 58 kpl. Useimmille aktiivisille soranottoalueille, joissa harjoitetaan kiviaineksen murskausta, on jo myönnetty ympäristöluvat. Vuonna 2016 ratkaistiin ja oli vireillä lisääntyvästi maa-kiviaineksen käsittelyalueiden ja maankaatopaikkojen ympäristölupia.

Ympäristönsuojelusihteri ratkaisi 14 ympäristönsuojelulain mukaista hakemusta ja myönsi 2 poikkeusta ympäristönsuojelumääräysten jätevesien käsittelyä koskevista määräyksistä.

Toiminnalliset tavoitteet 2016 ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	toteutuma 31.12.2016
1. Asiakkaat ja palvelut			
Kunnalla on riittävä tonttitarjonta	Asemakaavoitettujen tonttien varanto	2 vuoden tarve	on
Lehmon pohjois-osan asemakaavan laajennus (Metoksen alue)	Asemakaavan luonnos valmis	12/2016	on
Kirkonkylän asemakaavan laajentaminen osalle Kären aluetta	Asemakaavan luonnos valmis	12/2016	on
Haja-asutusalueiden osoitetietojen ajantasaistaminen	Aluerajauksen neljäs lohko (Mönni) valmis	12/2016	12/2016
Internet karttapalvelun kehittäminen	Uusia aineistokokonaisuuksia lisätään karttapalveluu 2 kpl	12/2016	12/2016
Maanviljelijöiden kannustaminen sähköiseen asiointiin ja tukien hakuun ja opastuksen antaminen	Sähköisiä tukihakemuksia, %	90	90,1 %
Viihtyisä asuinympäristö	Ympäristökatselmus kertaa / vuosi	1	1
Ympäristölupien valvonta	Valvontaa suoritetaan vuoden 2016 loppuun mennessä voimassa olevista ympäristöluvista, %	20	20
2. Talous			
Lautakunnan talous taloussuunnitelman mukainen	Menoista katetaan tuloilla, %	≥ 70	on
3. Prosessit ja rakenteet			
Vesi- ja viemärikartoitusprojektin jatkaminen kuntaan liitettävien vesiosuuskuntien alueelle	Hankkeen valmiusaste vuoden 2016 loppuun mennessä, %	10	10
Rakennus- ja toimenpidelupien määräaikojen valvonta -jatkoaikaa ei ole haettu	Rakennustyöt -aloittamatta 3 v / kpl -keskeneräiset 5 v / kpl	< 50 < 100	0 0
Ympäristölupien valvonta-ohjelman laatiminen	Ohjelma valmis vuoden 2016 loppuun mennessä, %	100	100
Mittaus ja kartastot -yksikön toimintakäsikirjan päivittäminen	Toimintakäsikirja päivitetty	12/2016	90 %
Paikkatietojärjestelmän kehittämissuunnitelma	Kehittämissuunnitelma valmis ja hyväksytty	12/2016	-luonnos valmis

4. Henkilöstö			
Tiimityön ja työhyvinvoinnin kehittäminen / ylläpitäminen	Henkilöstön kokoontuminen kpl / vuosi	4	4
	Tiimityön ja työhyvinvoinnin kehittämistapahtuma kpl /vuosi	1	1
Ammattiosaamisen syventäminen	Koulutukseen osallistuminen pv/ työntekijä / vuosi	2	2

Henkilöstön määrä

	31.12.2015	31.12.2016
Vakituiset	14	14
Määräaikaiset	0	1
Työllistetyt	1	1
Oppisopimussuhteiset	0	0
Yhteensä	15	16

Talous

eurot	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	1 166 230	-180 000	986 230	1 019 966,16	33 736,16
Toimintamenot	-966 070		-966 070	-903 517,73	-62 552,27
Toimintakate	200 160	-180 000	20 160	116 448,43	-96 288,43
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	13	-12	1	7,87	
Poistot	-8 980		-8 980	-8 980,38	0,38
Laskennalliset erät					
Netto	191 180	-180 000	11 180	107 468,05	-96 288,05

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	Alkup TA16	TA-muut.	Muutettu TA16	Toteuma16	Poikkeama
Toimintatulot	23 409 072	-549 870	22 859 202	23 734 752,74	875 550,74
Toimintamenot	-91 997 866	-335 050	-92 332 916	-90 646 700,97	-1 686 215,03
Toimintakate	-68 588 794	-884 920	-69 473 714	-66 911 948,23	-2 561 765,77
Asukasluku	14 959	14 959	14 959	14 801	-158
Toimintakate €/asukas	-4 585	-59	-4 644	-4 521	
Poistot	-4 349 000	100 000	-4 249 000	-4 084 759,97	-164 240,03
Laskennalliset erät					
Netto	-72 937 794	-784 920	-73 722 714	-70 996 708,20	-2 726 005,80

Tilinpäätös 2016

2.6 Käyttötalouden numero-osan yhteenveto

	TILINPÄÄTÖS 2015	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO 2016	TALOUSARVION MUUTOKSET 2016	TALOUSARVIO 2016 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2016	POIKKAMA ALITUS- YLITYS+	TOTEUMA%	MUUTOS 2015/2016
KUNNANHALLITUS								
100 Keskushallinto								
Tuotot	787 777	1 689 190	0	1 689 190	1 633 658,07	-55 531,93	96,7	107,4 %
Kulut	-2 428 428	-2 638 001	0	-2 638 001	-2 595 942,87	-42 058,13	98,4	6,9 %
Netto	-1 640 650	-948 811	0	-948 811	-962 284,80	13 473,80	101,4	-41,3 %
150 Elinkeino ja työliisyys								
Tuotot	381 118	554 410	0	554 410	500 038,96	-54 371,04	90,2	31,2 %
Kulut	-2 259 764	-2 521 581	0	-2 521 581	-2 330 199,38	-191 381,62	92,4	3,1 %
Netto	-1 878 646	-1 967 171	0	-1 967 171	-1 830 160,42	-137 010,58	93	-2,6 %
160 Sosiaali ja terveystoimen til								
Tuotot	1 133 224	1 452 060	0	1 452 060	1 256 119,25	-195 940,75	86,5	10,8 %
Kulut	-37 156 522	-37 943 485	-1 030	-37 944 515	-37 629 195,86	-315 319,14	99,2	1,3 %
Netto	-36 023 298	-36 491 425	-1 030	-36 492 455	-36 373 076,61	-119 378,39	99,7	1,0 %
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA								
300 Kasvatus ja koulutoimen halli								
Tuotot	815	0	0	0	522,93	522,93	*****	-35,8 %
Kulut	-451 001	-495 211	-1 340	-496 551	-480 472,18	-16 078,82	96,8	6,5 %
Netto	-450 186	-495 211	-1 340	-496 551	-479 949,25	-16 601,75	96,7	6,6 %
310 Aamu ja iltapäivätoiminta								
Tuotot	11 440	12 000	0	12 000	12 119,00	119,00	101	5,9 %
Kulut	-348 862	-354 557	0	-354 557	-342 142,78	-12 414,22	96,5	-1,9 %
Netto	-337 422	-342 557	0	-342 557	-330 023,78	-12 533,22	96,3	-2,2 %
320 Perusopetus 1 6 luokat								
Tuotot	326 261	264 500	45 340	309 840	399 437,86	89 597,86	128,9	22,4 %
Kulut	-9 833 875	-10 259 905	-90 100	-10 350 005	-10 148 223,93	-201 781,07	98,1	3,2 %
Netto	-9 507 614	-9 995 405	-44 760	-10 040 165	-9 748 786,07	-291 378,93	97,1	2,5 %
330 Perusopetus 7 9 luokat								
Tuotot	345 802	242 000	-15 800	226 200	271 917,60	45 717,60	120,2	-21,4 %
Kulut	-6 530 416	-6 717 861	-32 790	-6 750 651	-6 631 032,10	-119 618,90	98,2	1,5 %
Netto	-6 184 614	-6 475 861	-48 590	-6 524 451	-6 359 114,50	-165 336,50	97,5	2,8 %
360 Varhaiskasvatuspalvelut								
Tuotot	1 418 860	1 412 880	37 170	1 450 050	1 479 157,00	45 717,60	102	4,2 %
Kulut	-10 108 701	-10 894 703	-55 900	-10 950 603	-10 713 999,30	-119 618,90	97,8	6,0 %
Netto	-8 689 842	-9 481 823	-18 730	-9 500 553	-9 234 842,30	-165 336,50	97,2	6,3 %
370 Lukiokoulutus								
Tuotot	32 020	34 000	0	34 000	42 010,46	8 010,46	123,6	31,2 %
Kulut	-1 409 150	-1 538 385	0	-1 538 385	-1 488 353,40	-50 031,60	96,7	5,6 %
Netto	-1 377 131	-1 504 385	0	-1 504 385	-1 446 342,94	-58 042,06	96,1	5,0 %
380 Vapaa sivistystyö								
Tuotot	180	2 500	0	2 500	230,32	-2 269,68	9,2	28,0 %
Kulut	-425 920	-410 330	0	-410 330	-412 611,59	2 281,59	100,6	-3,1 %
Netto	-425 740	-407 830	0	-407 830	-412 381,27	4 551,27	101,1	-3,1 %
VAPAA-AIKA LAUTAKUNTA								
390 Vapaa aikapalvelut								
Tuotot	166 082	122 400	29 420	151 820	205 370,84	53 550,84	135,3	23,7 %
Kulut	-2 650 490	-2 727 875	-14 390	-2 742 265	-2 816 304,97	74 039,97	102,7	6,3 %
Netto	-2 484 408	-2 605 475	15 030	-2 590 445	-2 610 934,13	20 489,13	100,8	5,1 %

	TILINPÄÄTÖS 2015	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO 2016	TALOUSARVION MUUTOKSET 2016	TALOUSARVIO 2016 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2016	POIKKAMA ALITUS- YLITYS+	TOTEUMA%	MUUTOS% 2015/2016
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
400 Tekniset palvelut								
Tuotot	675 433	549 300	0	549 300	618 863,20	69 563,20	112,7	-8,4 %
Kulut	-3 111 443	-3 421 033	-286 500	-3 707 533	-3 171 761,49	-535 771,51	85,5	1,9 %
Netto	-2 436 010	-2 871 733	-286 500	-3 158 233	-2 552 898,29	-605 334,71	80,8	4,8 %
420 Kiinteistöpalvelut								
Tuotot	6 912 668	6 974 750	0	6 974 750	6 955 707,80	-19 042,20	99,7	0,6 %
Kulut	-4 217 363	-4 803 211	0	-4 803 211	-4 507 427,24	-295 783,76	93,8	6,9 %
Netto	2 695 305	2 171 539	0	2 171 539	2 448 280,56	276 741,56	112,7	-9,2 %
430 Liiketoiminta								
Tuotot	4 104 996	4 056 400	-466 000	3 590 400	4 104 489,60	514 089,60	114,3	0,0 %
Kulut	-2 412 635	-2 457 354	147 000	-2 310 354	-2 663 284,52	352 930,52	115,3	10,4 %
Netto	1 692 361	1 599 046	-319 000	1 280 046	1 441 205,08	161 159,08	112,6	-14,8 %
450 Vesihuolto								
Tuotot	2 235 773	2 095 670	0	2 095 670	2 424 456,79	328 786,79	115,7	8,4 %
Kulut	-1 007 141	-1 026 029	0	-1 026 029	-1 072 220,58	46 191,58	104,5	6,5 %
Netto	1 228 632	1 069 641	0	1 069 641	1 352 236,21	282 595,21	126,4	10,1 %
470 Ravintohoolto								
Tuotot	2 787 466	2 780 782	0	2 780 782	2 810 686,90	29 904,90	101,1	0,8 %
Kulut	-2 750 246	-2 822 275	0	-2 822 275	-2 740 011,05	-82 263,95	97,1	-0,4 %
Netto	37 220	-41 493	0	-41 493	70 675,85	112 168,85	-170,3	89,9 %
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA								
500 Ympäristöpalvelut								
Tuotot	1 421 393	1 166 230	-180 000	986 230	1 019 966,16	33 736,16	103,4	-28,2 %
Kulut	-877 017	-966 070	0	-966 070	-903 517,73	-62 552,27	93,5	3,0 %
Netto	544 376	200 160	-180 000	20 160	116 448,43	96 288,43	577,6	-78,6 %
YHTEENSÄ								
Tuotot	22 741 306	23 409 072	-549 870	22 859 202	23 734 752,74	875 550,74	103,8	4,4 %
Kulut	-87 978 973	-91 997 866	-335 050	-92 332 916	-90 646 700,97	-1 686 215,03	98,2	3,0 %
Netto	-65 237 668	-68 588 794	-884 920	-69 473 714	-66 911 948,23	-2 561 765,77	96,3	2,6 %

2.7 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2015	TA 2016	Ta- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Totetutuma	Poikkeama (tot-ta) - alitus + ylitys	Poikk kasvu	
Toimintatuotot	22 741 305,61	23 409 072	-549 870	22 859 202	23 734 752,74	875 550,74	4 %	4,37
Myyntituotot	8 461 121,32	8 843 652	2 710	8 846 362	9 463 113,33	616 751,33	7 %	11,84
Maksutuotot	1 784 158,22	1 754 260	0	1 754 260	1 771 909,66	17 649,66	1 %	-0,69
Tuet ja avustukset	1 821 131,64	2 303 470	93 420	2 396 890	2 205 613,02	-191 276,98	-8 %	21,11
Muut toimintatuotot	10 674 894,43	10 507 690	-646 000	9 861 690	10 294 116,73	432 426,73	4 %	-3,57
Toimintakulut	-87 978 973,38	-91 997 866	-335 050	-92 332 916	-90 646 700,97	-1 686 215,03	2 %	3,03
Henkilöstökulut	-24 117 331,42	-25 505 414	-81 750	-25 587 164	-25 016 150,14	-571 013,86	2 %	3,73
Palkat ja palkkiot	-18 133 634,28	-19 284 970	-52 300	-19 337 270	-18 966 683,03	-370 586,97	2 %	4,59
Henkilösivukulut	-5 983 697,14	-6 220 444	-29 450	-6 249 894	-6 049 467,11	-200 426,89	3 %	1,10
Eläkekulut	-4 899 627,59	-5 003 218	-26 693	-5 029 911	-4 846 936,43	-182 974,57	4 %	-1,08
Muut henkilösivukulut	-1 084 069,55	-1 217 226	-2 757	-1 219 983	-1 202 530,68	-17 452,32	1 %	10,93
Palvelujen ostot	-50 005 988,56	-51 671 982	-343 500	-52 015 482	-51 207 065,10	-808 416,90	2 %	2,40
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 395 140,00	-5 019 380	86 100	-4 933 280	-4 452 301,37	-480 978,63	10 %	1,30
Avustukset	-2 697 765,14	-2 975 020	0	-2 975 020	-2 790 542,53	-184 477,47	6 %	3,44
Muut toimintakulut	-6 762 748,26	-6 826 070	4 100	-6 821 970	-7 180 641,83	358 671,83	-5 %	6,18
Toimintakate	-65 237 667,77	-68 588 794	-884 920	-69 473 714	-66 911 948,23	-2 561 765,77	4 %	2,57
Verotulot	50 282 372,96	50 472 000	240 000	50 712 000	50 878 713,74	166 713,74	0 %	1,19
Valtionosuudet	22 193 718,00	23 461 620	277 530	23 739 150	23 860 196,00	121 046,00	1 %	7,51
Rahoitustuotot ja -kulut	-562 779,81	-621 400	0	-621 400	-467 211,37	-154 188,63	25 %	-16,98
Korkotuotot	99 943,39	92 600	0	92 600	85 220,31	-7 379,69	-8 %	-14,73
Muut rahoitustuotot	313 560,32	395 000	0	395 000	405 244,36	10 244,36	3 %	29,24
Korkokulut	-928 565,88	-976 900	0	-976 900	-848 781,12	-128 118,88	13 %	-8,59
Muut rahoituskulut	-47 717,64	-132 100	0	-132 100	-108 894,92	-23 205,08	18 %	128,21
Vuosikate	6 675 643,38	4 723 426	-367 390	4 356 036	7 359 750,14	3 003 714,14	69 %	10,25
Poistot ja arvonalentumiset	-4 214 512,15	-4 349 000	100 000	-4 249 000	-4 084 759,97	-164 240,03	4 %	-3,08
Suunnitelman muk. poistot	-4 214 512,15	-4 349 000	100 000	-4 249 000	-4 084 759,97	-164 240,03	4 %	-3,08
Tilikauden tulos	2 461 131,23	374 426	-267 390	107 036	3 274 990,17	3 167 954,17	2960 %	33,07
Poistoeron muutos	80 489,69	80 490	0	80 490	80 489,69	0,31	0 %	0,00
Tilikauden ylijäämä (alij.)	2 541 620,92	454 916	-267 390	187 526	3 355 479,86	3 167 953,86	1689 %	32,02

Taulukko 11. Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

Tuloslaskelmaosan toteutumisessa tarkastelu on tehty siten, että sekä kuluissa että tuotoissa alitus on miinusmerkkinen ja ylitys plusmerkkinen. Talousarvion toteumaa seurataan säännöllisesti mm. kunnanhallituksen kuukausiraporteissa ja määrärahatarkistukset tehdään kaksi kertaa vuodessa 1. ja 2. osavuosisraportin yhteydessä. Valtuustoon nähden sitovat erät on tummennettu yllä olevassa taulukossa.

Toimintatuotot yhteensä toteutuivat lähes 0,9 miljoonaa euroa, eli 4 prosenttia, suurempina kuin tarkistettu arvio. Myyntituottoihin kuuluvat mm. veden myynti, metsän myynti sekä täyden korvauksen perusteella valtiolta saadut korvaukset. Maksutuotot ovat kuntalaisille annettujen palvelujen, kuten päivähoito ja rakennusluvut, maksutuloja. Muissa toimintatuotoissa ovat mm. myyntivoitot (tontit, kiinteistöt) sekä asuntojen ja muiden rakennusten vuokratuotot.

Toimintatuotoista muut paitsi tuet ja avustukset toteutuivat yli talousarvion. Myyntituotot ylittivät talousarvion noin 0,6 miljoonalla eurolla. Merkittävimmät ylittymiseen vaikuttavat tekijät olivat vesihuoltoon liittyvät tuotot sekä metsän myyntituotot sekä sisäiset palvelujen ja tarvikkeiden myyntitulot. Maksutuotot ylittivät hieman ja merkittävin tekijä oli ympäristöpalvelujen tuottojen ylittyminen. Tuet ja avustukset alittuivat noin 0,2 miljoonalla eurolla pienentyneiden palkkatukien ja

toteutumatta jääneiden maakunnallisten ja EU-tukien myötä. Muut toimintatuotot ylittyivät noin 0,4 miljoonaa euroa, suurin merkitys oli myyntivoittojen ylittymisellä.

Toimintakulut alittivat arvion lähes 1,7 miljoonalla eurolla eli 2 prosentilla. Euromääräisesti suurimmat toimintakulujen alitukset tulivat palveluiden ostoista sekä aineista, tarvikkeista ja tavaroista. Suurimmat yksittäiset säästöt näissä erissä syntyivät alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä lämmityksestä.

Merkittävä toimintakulujen alitus tapahtui myös palkoissa ja palkkioissa. Muut toimintakulut olivat ainoa erä, joka ylittyi. Ylitys johtui tytäryhtiölle myytyjen teollisuushallien myyntitappiosta, jota kuitattiin yhden tytäryhtiölle myydyin teollisuushallin myyntivoitolla kyseisen teollisuushallin tasearvon ollessa nolla. Teollisuushallien myynti tytäryhtiölle yhteensä oli tulosvaikutuksiltaan neutraali.

Toimintakate toteutui lähes 2,6 miljoonaa euroa arvioitua parempana, mikä johtui toimintakulujen alittumisesta ja toimintatuottojen ylittymisestä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama + ylitys, - alitus	Poikkeama %
Verotulot						
Kunnan tulovero	46 150 000	0	46 150 000	46 273 331,06	123 331,06	0,27 %
Kiinteistövero	2 582 000	0	2 582 000	2 600 537,76	18 537,76	0,71 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 740 000	240 000	1 980 000	2 004 844,92	24 844,92	1,24 %
Yhteensä	50 472 000	240 000	50 712 000	50 878 713,74	166 713,74	0,33 %

Verotulojen arvioita korotettiin yhteisöveron osalta toisen talousarviotarkistuksen yhteydessä. Verotulot toteutuivat kokonaisuutena hyvin lähelle tarkistettua arviota.

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa		Muutos %
		Yleinen kiinteistövero%	Vakituisen asunnon kiintvero%	
2012	19,25		197,2	5,0
2013	19,75		209,2	6,1
2014	19,75		217,2	3,8
2015	20,50		222,3	2,4
2016	20,50		225,2	1,3
Vuosi	Yleinen kiinteistövero%	Vakituisen asunnon kiintvero%	Vapaa-ajan asunnon kiintvero%	Voimalaitoksen kiintvero%
2012	0,75	0,32	0,90	2,85
2013	0,75	0,32	0,90	2,85
2014	0,75	0,32	0,90	2,85
2015	0,85	0,40	1,00	2,85
2016	0,85	0,40	1,00	3,10

Vuodelle 2016 pidettiin tulo- ja kiinteistöveroprosentin ennallaan. Kunnan asukkaiden verotettava tulo kasvoi maltillisesti reilulla prosentilla työttömyyden kasvusta huolimatta.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	18 957 300	136 080	19 093 380	19 092 432,00	-948,00
<i>siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	6 448 500	0	6 448 500	6 448 416,00	-84,00
Järjestelmämuutoksen tasaus (+/-)	0	0	0	0	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 944 180	141 450	-1 802 730	-1 680 652,00	122 078,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			0		
Valtionosuudet yhteensä	23 461 620	277 530	23 739 150	23 860 196,00	121 046,00

Valtionosuudet varattiin talousarvioon syksyn 2015 ennakkotietojen pohjalta. Vuoden 2016 valtionosuuksiin tehtiin tarkistuksia sekä ensimmäisessä että toisessa talousarviotarkistuksessa. Lopullinen toteuma ylitti hieman tarkistetun arvion johtuen opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2016 viimeisenä päivänä tekemästä tarkistuksesta.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettoerä oli alkuperäisessä talousarviossa miinuksella noin 0,6 miljoonaa euroa. Eriin ei tehty talousarviotarkistuksen yhteydessä muutoksia. Nettoerän toteuma oli arviota vähemmän miinuksella, johtuen korko- ja rahoituskulujen alittumisesta. Tähän vaikutti poikkeuksellisen matala korkotaso. Korkokuluihin kuuluvat mm. lainojen korot ja vesihuollon taseyksikön kunnalle maksamat korot. Korkotuotot jäivät hieman arvioidusta. Korkotuottoihin sisältyvät mm. talletusten ja antolainojen, myös vesihuollon taseyksikölle annetusta lainasta, korkotuotot.

Muut rahoitustuotot ylittivät arvion hieman. Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät mm. osinkotuotot, joista merkittävimmät erät vuonna 2016 olivat PKS:n ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n maksamat osingot. Lisäksi muihin rahoitustuottoihin kuuluvat vesihuoltolaitoksen jäännöspääoman korvauksen rahoitustuotot sekä arvopapereiden (mm. asunto-osakeyhtiöiden osakkeet) myyntivoitot. Muut rahoituskulut alittuivat. Muihin rahoituskuluihin sisältyvät vesihuoltolaitoksen jäännöspääoman korvauksen rahoituskulut sekä viivästyskorot. Muiden rahoituskulujen arvion alittumiseen vaikutti vesihuoltolaitoksen jäännöspääoman korvauksen kirjaus, jonka osalta talousarvioon tehty varaus oli arvioitu liian korkeaksi.

Vuosikate toteutui tarkistettua talousarviota 3 miljoonaa euroa parempana. Tämä johtuu arvioitua paremmasta toimintakatteesta. Myös rahoitustuotot ja -kulut olivat ennakoitua vähemmän miinuksella.

Poistot toteutuivat hieman arvioitua pienempinä. Poistojen arviointi tehdään toimintavuotta edeltävänä kesänä sillä hetkellä olevien investointisuunnitelmien pohjalta. Poistojen toteumaan vaikuttavat mm. suunniteltujen investointien toteutuminen sekä valmistumiskuukausi. Tilikauden tulos toteutui huomattavasti ennakoitua parempana, mikä johtuu arvioitua paremmasta vuosikatteesta, rahoitustuottojen ja -kulujen neton alittumisesta sekä arvioitua pienemmistä poistoista.

2.8 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + ylitys - alitus
Toiminnan rahavirta	4 125 426	-187 390	3 938 036	6 975 512,60	3 037 476,60
Vuosikate	4 723 426	-367 390	4 356 036	7 359 750,14	3 003 714,14
Tulorahoituksen korjaukset	-598 000	180 000	-418 000	-384 237,54	-33 762,46
Investointien rahavirta	-7 235 000	10 118 200	2 883 200	4 646 436,48	1 763 236,48
Investointimenot	-7 935 000	349 000	-7 586 000	-4 470 900,48	-3 115 099,52
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	27 000,00	27 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. Luovutustu	700 000	9 769 200	10 469 200	9 090 336,96	-1 378 863,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 109 574	9 930 810	6 821 236	11 621 949,08	-4 800 713,08
Rahoituksen rahavirta	2 300 000	-7 500 000	-5 200 000	-4 923 689,84	2 037 979
Antolainauksen muutokset	0	0	0	-880 834,56	880 834,56
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	-880 834,56	880 834,56
Lainakannan muutokset	2 900 000	-7 500 000	-4 600 000	-4 470 288,75	129 711,25
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	-3 000 000	7 000 000	7 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 100 000	0	-7 100 000	-6 970 288,75	-129 711,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-18 660,00	-18 660,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-600 000	0	-600 000	446 093,47	1 046 093,47
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			0	61 829,34	
Vaihto-omaisuuden muutos			0	-13 533,57	
Saamisten muutos	500 000	0	500 000	303 203,18	
Korottomien velkojen muutos				94 594,52	
Rahavarojen muutos	-809 574	2 430 810	1 621 236	6 698 259,24	5 077 023,24
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				11 113 473,58	
Rahavarat 1.1.				4 415 214,34	
				6 698 259,24	

Taulukko 12. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelman toteutumisessa tarkastelu on tehty siten, että sekä kuluissa että tuotoissa alitus on miinusmerkkinen ja ylitys plusmerkkinen. Rahoituslaskelman toteumaa seurataan säännöllisesti mm. kunnanhallituksen kuukausiraporteissa ja tarvittavat tarkistukset tehdään kaksi kertaa vuodessa 1. ja 2. osavuosisraportin yhteydessä. Valtuustoon nähden sitovat erät on tummennettu yllä olevassa taulukossa.

Toiminnan rahavirta oli noin 3 miljoonaa euroa arvioitua parempi, johtuen ennakoitua paremmasta vuosikatteesta. Investointien rahavirta oli ennakoitua enemmän positiivinen investointimenojen alituksen oltua suurempi kuin investointitulojen alitus.

Lainakanta väheni ennakoitua vähemmän, johtuen antolainasaamisten lisäyksestä. Kyseinen laina on annettu yhdessä muiden kuntien kanssa uudelle, vuonna 2016 perustetulle sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle. Kyseinen rahoitus oli varattu investointimenoihin, mutta sen luonne muuttui antolainaukseksi. Rahavarat lisääntyivät yli 5 miljoonaa euroa talousarviota enemmän, johtuen edellä mainittujen erien toteutumisesta.

2.9 Investointiosan toteutuminen

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
KUNNANHALLITUS								
1000 Arvopaperit								
Investointimenot			-890 000	0	-890 000	-53 738,25	-836 261,75	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-890 000	0	-890 000	-53 738,25	-836 261,75	
Perustelut: Koha-Suomi Oy osakehankinta, koy:iden rahoitusvastikkeet, Metsäliiton korko, lakkautuneet vesiosk poistaminen								
2000 Kiinteä omaisuus								
Investointimenot			-500 000	500 000	0	-49 583,43	49 583,43	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			700 000	-180 000	520 000	302 543,76	-217 456,24	
Netto			200 000	320 000	520 000	252 960,33	-267 039,67	
Perustelut: Jakokosken liikuntahallin lunastusmaksu ja tonttien myynti								
2020 Sos. Ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen laite- ja kalustohankinnat Kontiolahteen								
Investointimenot			-91 000	0	-91 000	-67 854,99	-23 145,01	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-91 000	0	-91 000	-67 854,99	-23 145,01	
Perustelut: Ultraäänilaitteisto pääterveysasema, hammashoitoyksikkö pääterveysasema, kuntoutuslaitteet ja apuvälineet vuodeosasto								
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ								
Investointimenot			-1 481 000	500 000	-981 000	-171 176,67	-809 823	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			700 000	-180 000	520 000	302 543,76	-217 456	
Netto			-781 000	320 000	-461 000	131 367,09	-1 126 446	
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA								
7111 Päiväkotien ensikertainen kalustaminen								
Investointimenot			-150 000	0	-150 000	0,00	-150 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-150 000	0	-150 000	0,00	-150 000,00	
Perustelut: Rakentamishanke ei käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti. Hanke siirtyi seuraavalle vuodelle.								
7209 Kontiolahteen koulukeskus								
Investointimenot			-60 000	0	-60 000	-60 480,71	480,71	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	5 594,46	5 594,46	
Netto			-60 000	0	-60 000	-54 886,25	-5 113,75	
Perustelut: Investoinnit tehty suunnitelmien mukaisesti.								
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
Investointimenot			-210 000	0	-210 000	-60 480,71	-149 519	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	5 594,46	5 594	
Netto			-210 000	0	-210 000	-54 886,25	-155 114	

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA								
7220 Vapaa-aikatoimen kalusto								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Perustelut: Hankinta tehtiin loppuvuodesta. Koska asennustyöt päätettiin tehdä kunnan omana työnä kustannukset jäivät alle investointirajan, joten kustannukset siirtyivät käyttötalouteen.								
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0	
Netto			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000	
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
TALONRAKENNUS								
3010 Terveyskeskus								
Investointimenot	0	0,00	-150 000	0	-150 000	-68 309,46	-81 690,54	-68 309,46
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-150 000	0	-150 000	-68 309,46	-81 690,54	
Toteuma: peruskorjauksen suunnittelu, jatkuu								
3062 Kylmäojan päiväkot								
Investointimenot			-20 000	-28 000	-48 000	-46 541,92	-1 458,08	-46 541,92
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	0
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	0
Netto			-20 000	-28 000	-48 000	-46 541,92	-1 458,08	-46 541,92
Toteuma: putkiston uusiminen								
3090 Kirkonkylän päiväkot								
Investointimenot	1 211,50		-1 500 000	0	-1 500 000	-28 380,36	-1 471 619,64	-27 168,86
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	0
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	0
Netto			-1 500 000	0	-1 500 000	-28 380,36	-1 471 619,64	-27 168,86
Toteuma: kilpailutus, rakentaminen v. 2017								
3130 Kontioniemen vanha koulu								
Investointimenot			-100 000	100 000	0	0,00	0,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	11 640	11 640	11 636,24	-3,76	
Netto			-100 000	111 640	11 640	11 636,24	3,76	
Perustelut: Myyty päätöksellä KH 25.1.2016 § 33								
3131 Kylmäojan koulu								
Investointimenot			-15 000	0	-15 000	-17 231,20	2 231,20	-17 231,20
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	0
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	0
Netto			-15 000	0	-15 000	-17 231,20	2 231,20	-17 231,20
Toteuma: liikuntasalin käyttövesiputkiston uusiminen								
3132 Lehmon kenttä								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	27 000,00	27 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			0	0	0	27 000,00	-27 000,00	
Perustelut:								
3135 Onttolan koulu								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	-17 664,17	-2 335,83	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	-17 664,17	-2 335,83	
Toteuma: hankesuunnitelma								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
3140 Kontioniemen uusi koulu								
Investointimenot			0	0	0	-19 034,58	19 034,58	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			0	0	0	-19 034,58	19 034,58	
Toteuma: suunnittelu								
3820 Lehmon urheilukeskus, huoltorakennus								
Investointimenot			-60 000	0	-60 000	-34 177,41	-25 822,59	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-60 000	0	-60 000	-34 177,41	-25 822,59	
Toteuma: salaojitus ja patolevyt								
3830 Kontiolahden liikuntahalli								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Perustelut:								
3990 Varuskunta-alue								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	132 560	132 560	132 562,50	2,50	
Netto			0	132 560	132 560	132 562,50	-2,50	
Perustelut: Rakennusten myyntiä alueelta								
4000 Virastotalo I								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	-16 577,93	-3 422,07	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	-16 577,93	-3 422,07	
Toteuma: piharemontti, valmis								
4250 Lehmon aluepalvelukeskus								
Investointimenot			-200 000	-23 000	-223 000	-113 860,14	-109 139,86	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-200 000	0	-223 000	-113 860,14	-109 139,86	
Toteuma: A ja C -talojen kattoremontti, valmis. Ovr_2_2016 hyväksyty kirjoitusvirheen takia lisämääräraha, vaikka lautakunta esittänyt määrärahasäästöä.								
4502 Palokankaantien leipomo								
Investointimenot	-1700000	-11 645,00	-1 500 000	-200 000	-1 700 000	-1 638 798,59	-61 201,41	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-1 500 000	-200 000	-1 700 000	-1 638 798,59	-61 201,41	
Perustelut:								
4210 Lehmon leipomo								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	350 000	350 000	350 000,00	0,00	
Netto			0	350 000	350 000	350 000,00	0,00	
Perustelut: Myynti tytäryhtiölle								
4220 Perloksen halli								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	4 120 000	4 120 000	4 120 000,00	0,00	
Netto			0	4 120 000	4 120 000	4 120 000,00	0,00	
Perustelut: Myynti tytäryhtiölle								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
4503 Alsivan halli								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	1 015 000	1 015 000	1 009 000,00	-6 000,00	
Netto			0	1 015 000	1 015 000	1 009 000,00	6 000,00	
Perustelut: Myynti tytäryhtiölle								
4507 Fodescon halli								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	2 930 000	2 930 000	1 769 000,00	-1 161 000,00	
Netto			0	2 930 000	2 930 000	1 769 000,00	1 161 000,00	
Perustelut: Myynti tytäryhtiölle								
4508 SSJ-Tekniikka halli								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	290 000	290 000	290 000,00	0,00	
Netto			0	290 000	290 000	290 000,00	0,00	
Perustelut: Myynti tytäryhtiölle								
4509 AMT-veneet halli								
Investointimenot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	1 100 000	1 100 000	1 100 000,00	0,00	
Netto			0	1 100 000	1 100 000	1 100 000,00	0,00	
Perustelut: Myynti tytäryhtiölle								
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ								
Investointimenot			-3 605 000	-151 000	-3 756 000	-2 000 575,76	-1 755 424	-159 251,44
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	27 000,00	27 000	0,00
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	9 949 200	9 949 200	8 782 198,74	-1 167 001	0,00
Netto			-3 605 000	9 821 200	6 193 200	6 808 622,98	-615 423	-90 941,98
KUNNALLISTEKNIikka								
5000 Katujen rakentaminen								
Investointimenot			-1 200 000	150 000	-1 050 000	-967 017,83	-82 982,17	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-1 200 000	150 000	-1 050 000	-967 017,83	-82 982,17	
Toteuma: Kaavavalitusten johdosta työohjelmaa piti muuttaa. Rakennettiin valmiiksi aiempina vuosina aloitettuja katukohteita ja aloitettiin Lehmon hulevesiviemäröinnin runkojohtojen rakentaminen. Toteutettiin Vt6:lle melukaide Kylmäojan kohdalle.								
5050 Tievalaistus								
Investointimenot			-200 000	-100 000	-300 000	-186 664,10	-113 335,90	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-200 000	-100 000	-300 000	-186 664,10	-113 335,90	
Toteuma: Jatkettiin katuväläistuksen uusimista kirkonkylässä ja Lehmossa, määräraha-alitus johtuu valaisinten toimitusongelmista								
5100 Leikkikentät								
Investointimenot			-40 000	0	-40 000	-44 118,69	4 118,69	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-40 000	0	-40 000	-44 118,69	4 118,69	
Toteuma: Rakennettiin uusi leikkikenttä Hirvijahdintien varrelle								

	Kustannusarvio ja Edell. vuosien sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
5110 Puistot								
Investointimenot			-15 000	-50 000	-65 000	0,00	-65 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-15 000	-50 000	-65 000	0,00	-65 000,00	
Toteuma: Kustannukset alle investointirajan, siirretty käyttötalouteen. Tehty tulevien kohteiden suunnittelua. Resurssit eivät riittäneet VL-alueiden suunnitelman mukaisen toteutuksen aloittamiseen.								
5207 Pallokentät								
Investointimenot			-12 000	0	-12 000	-16 877,56	4 877,56	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-12 000	0	-12 000	-16 877,56	4 877,56	
Toteuma: Lehmon urheilukeskuksen paikoitusalueen laajentaminen, kunnostuksia.								
5210 Jääurheilualueet								
Investointimenot			-12 000	0	-12 000	-38 063,60	26 063,60	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-12 000	0	-12 000	-38 063,60	26 063,60	
Toteuma: Ahokkalan koulun ja Lehmon koulun jääkiekkokaukalojen laitojen uusiminen, pohjarakenteiden kunnostuksia								
5220 Urheilureitit (ei AH-keskus)								
Investointimenot			-40 000	0	-40 000	-93 838,00	53 838,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-40 000	0	-40 000	-93 838,00	53 838,00	
Toteuma: Kustannukset sisältävät Jaamankankaan monikäyttöreitistön projektin kulut. Latureittien muutostöitä. Ulkoilureitien opastuksen parantamista.								
5225 AH-keskus, kehittäminen								
Investointimenot			-30 000	0	-30 000	-37 520,09	7 520,09	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-30 000	0	-30 000	-37 520,09	7 520,09	
Toteuma: Toteutettiin paineilman kuivauslaiteisto omaan rakennukseensa								
5230 Uimarannat								
Investointimenot			-12 000	0	-12 000	-13 261,03	1 261,03	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-12 000	0	-12 000	-13 261,03	1 261,03	
Toteuma: Hirviniemen uimarannan kunnostus, rantapenkereiden kunnostusta, portaita								
5253 Venesatamat								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	-10 022,54	-9 977,46	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	-10 022,54	-9 977,46	
Toteuma: Kirkonkylän venesataman laiturin paalutuksen korjaus, kunnostuksia								
5096 Kontiorannan frisbeegolfrata								
Investointimenot			-15 000	0	-15 000	-35 052,95	20 052,95	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-15 000	0	-15 000	-35 052,95	20 052,95	
Toteuma: Rakennettiin rata melkein valmiiksi, jatkuu keväällä 2017, määrärahaylitys johtuu korkeasta tasovaatimuksesta varattuun rahaan nähden.								
KUNNALLISTEKNIikka YHTEENSÄ								
Investointimenot			-1 596 000	0	-1 596 000	-1 442 436,39	-153 564	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0	
Netto			-1 596 000	0	-1 596 000	-1 442 436,39	-153 564	

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
KAUKOLÄMPÖLAITOS								
6500 Kaukolämpölaite								
Investointimenot			-30 000	0	-30 000	-20 928,61	-9 071,39	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-30 000	0	-30 000	-20 928,61	-9 071,39	
Perustelut:								
KAUKOLÄMPÖLAITOS YHTEENSÄ								
Investointimenot			-30 000	0	-30 000	-20 928,61	-9 071,39	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-30 000	0	-30 000	-20 928,61	-9 071,39	
VESIHUOLTOLAITOS								
6000 Vesilaitos								
Investointimenot			-400 000	0	-400 000	-443 735,06	43 735,06	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-400 000	0	-400 000	-443 735,06	43 735,06	
Perustelut: Kaava-alueiden rakentaminen ei edennyt valitusten takia. Kuusojan vedenottamon pumppausjärjestelyä ei saatu valmiiksi suunnittelun myöhästettyä.								
6100 Viemärlaitos								
Investointimenot			-400 000	0	-400 000	-202 019,77	-197 980,23	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-400 000	0	-400 000	-202 019,77	-197 980,23	
Perustelut: Kaava-alueiden rakentaminen ei edennyt valitusten takia.								
6200 Vesi- ja viemärlaitoksen kalusto								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Perustelut: Kalustohankinta jäi alle 10.000 €, siirretty käyttötalouden puolelle.								
VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ								
Investointimenot			-820 000	0	-820 000	-645 754,83	-174 245,17	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-820 000	0	-820 000	-645 754,83	-174 245,17	
IRTAIN OMAISUUS								
7310 Kunnossapitokalusto (liik.)								
Investointimenot			-60 000	0	-60 000	-34 708,01	-25 291,99	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-60 000	0	-60 000	-34 708,01	-25 291,99	
Toteuma: Pientraktorin hankinta urheilukenttien hoitoon, muun kaluston hankinta ei nyt ollut välttämätöntä.								
7311 Päiväkotien pihakalusteet								
Investointimenot			-12 000	0	-12 000	0,00	-12 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-12 000	0	-12 000	0,00	-12 000,00	
Perustelut:								
7320 Kunnossapitokalusto (kiinteistöt)								
Investointimenot			-35 000	0	-35 000	-37 900,00	2 900,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-35 000	0	-35 000	-37 900,00	2 900,00	
Toteuma: Kiinteistönhoitotraktori								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
7345 Koulujen pihakalusteet								
Investointimenot			-12 000	0	-12 000	0,00	-12 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-12 000	0	-12 000	0,00	-12 000,00	
Perustelut:								
7352 Ravintohuollon kalusto								
Investointimenot			-54 000	0	-54 000	-56 939,50	2 939,50	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-54 000	0	-54 000	-56 939,50	2 939,50	
Toteuma: Uusittu Kulhon koulun astiapesulinjasto, hankittu ruuankuljetusvaunuja ja uuni terveyskeskuksen keittiölle								
IRTAIMISTON HANKINNAT YHTEENSÄ								
Investointimenot			-494 000	0	-494 000	-257 883,21	-236 117	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	5 594,46	5 594	
Netto			-494 000	0	-494 000	-252 288,75	-241 711	
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
Investointimenot			-6 545 000	-151 000	-6 696 000	-4 367 578,80	-2 328 421,20	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	27 000,00	27 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	9 949 200	9 949 200	8 787 793,20	-1 161 406,80	
Netto			-6 545 000	9 821 200	3 253 200	4 447 214,40	-1 194 014,40	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
Investointimenot			-7 935 000	349 000	-7 586 000	-4 470 900,48	-3 115 100	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	27 000,00	27 000	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			700 000	9 769 200	10 469 200	9 090 336,96	-1 378 863	
Netto			-7 235 000	10 141 200	2 883 200	4 646 436,48	-2 297 316	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Kunnan tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Toimintatuotot	13 457 050,67	13 323 908,18
Myyntituotot	5 043 415,91	4 960 097,60
Maksutuotot	1 766 400,86	1 776 522,99
Tuet ja avustukset	2 205 613,02	1 821 131,64
Muut toimintatuotot	4 441 620,88	4 766 155,95
Toimintakulut	-80 368 998,90	-78 561 575,95
Henkilöstökulut	-25 016 150,14	-24 117 331,42
Palkat ja palkkiot	-18 966 683,03	-18 133 634,28
Henkilösivukulut	-6 049 467,11	-5 983 697,14
Eläkekulut	-4 846 936,43	-4 899 627,59
Muut henkilösivukulut	-1 202 530,68	-1 084 069,55
Palvelujen ostot	-47 206 967,34	-46 863 628,57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 021 360,72	-4 003 285,36
Avustukset	-2 790 542,53	-2 697 765,14
Muut toimintakulut	-1 333 978,17	-879 565,46
Toimintakate	-66 911 948,23	-65 237 667,77
Verotulot	50 878 713,74	50 282 372,96
Valtionosuudet	23 860 196,00	22 193 718,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-467 211,37	-562 779,81
Korkotuotot	2 853,75	12 085,73
Muut rahoitustuotot	297 244,36	270 101,08
Korkokulut	-766 414,56	-840 708,22
Muut rahoituskulut	-894,92	-4 258,40
Vuosikate	7 359 750,14	6 675 643,38
Poistot ja arvonalentumiset	-4 084 759,97	-4 214 512,15
Suunnitelman muk. poistot	-4 084 759,97	-4 214 512,15
Tilikauden tulos	3 274 990,17	2 461 131,23
Poistoeron muutos	80 489,69	80 489,69
Tilikauden ylijäämä (alij.)	3 355 479,86	2 541 620,92

3.2 Konsernituloslaskelma

	2016	2015
TOIMINTA TUOTOT	32 252 026,32	30 269 000,61
OSUUS OSAKKUUSYHTIÖN VOITOSTA	18 384,62	14 482,55
TOIMINTAKULUT	-98 649 565,05	-95 585 461,72
TOIMINTAKATE	-66 379 154,11	-65 301 978,56
VEROTULOT	50 878 713,74	50 282 372,96
VALTIONOSUUEDET	25 628 414,45	24 124 121,90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-815 669,09	-861 576,42
KORKOTUOTOT	26 293,65	28 824,61
MUUT RAHOITUSKULUT	-4 866,72	-25 637,32
MUUT RAHOITUSTUOTOT	280 121,91	298 116,85
KORKOKULUT	-1 117 217,93	-1 162 880,56
VUOSIKATE	9 312 304,99	8 242 939,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 631 629,00	-5 482 425,15
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 580 484,01	-5 481 972,64
ARVONALENTUMISET	-51 144,97	-452,51
SATUNNAISET ERÄT	6 641,40	-12,14
TILIKAUDEN TULOS	3 687 317,39	2 760 502,59
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	88 792,74	59 315,96
LASKENNALLISET VEROT	-3 740,87	0,00
VÄHEMMISTÖOSUUEDET	3 945,48	418,75
TILIKAUDEN YLI/ALIMÄÄMÄ	3 776 314,73	2 820 237,30

3.3 Kunnan rahoituslaskelma

	v. 2016	v. 2015
Toiminnan rahavirta	6 975 512,60	6 034 447,58
Vuosikate	7 359 750,14	6 675 643,38
Tulorahoituksen korjauserät	-384 237,54	-641 195,80
Investointien rahavirta	4 646 436,48	-3 529 866,42
Investointimenot	-4 470 900,48	-4 252 501,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	27 000,00	44 106,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	9 090 336,96	678 528,80
Toiminnan ja investointien rahavirta	11 621 949,08	2 504 581,16
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-880 834,56	0,00
Antolainasaamisten lisäys	-880 834,56	0,00
Lainakannan muutokset	-4 470 288,75	-890 900,34
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00	7 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 970 288,75	-6 890 900,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 500 000,00	-1 500 000,00
Oman pääoman muutokset	-18 660,00	57 855,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	446 093,47	1 061 934,76
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	61 829,34	12 254,23
Vaihto-omaisuuden muutos	-13 533,57	34 444,86
Saamisten muutos	303 203,18	1 413 510,19
Korottomien velkojen muutos	94 594,52	-398 274,52
Rahoituksen rahavirta	-4 923 689,84	228 889,42
Rahavarojen muutos	6 698 259,24	2 733 470,58
Rahavarojen muutos	6 698 259,24	2 733 470,58
Kassavarat 31.12.	11 113 473,58	4 415 214,34
Kassavarat 1.1.	4 415 214,34	1 681 743,76

3.4 Konsernin rahoituslaskelma

	2016	2015
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	9 312 304,99	8 242 939,88
SATUNNAISET ERÄT	6 641,40	-12,14
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-367 658,30	-594 370,09
	8 951 288,09	7 648 557,65
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-6 425 787,03	-6 708 828,96
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	41 788,67	44 381,39
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	446 749,01	679 483,76
	-5 937 249,35	-5 984 963,81
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 014 038,74	1 663 593,84
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-834 414,58	
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIK. LAINOJEN LISÄYS	16 241 526,35	10 113 639,34
PITKÄAIK. LAINOJEN VÄHENNYS	-8 012 036,04	-8 330 897,73
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-3 250 215,54	-1 501 099,46
	4 979 274,77	281 642,15
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	48 778,59	55 552,85
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANT.VAROJEN JA PO MUUTOS	62 856,08	20 267,75
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-33 306,24	40 283,08
SAAMISTEN MUUTOS	230 025,48	1 320 129,64
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-503 045,23	-513 472,89
	-243 469,91	867 207,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 950 168,87	1 204 402,58
RAHAVAROJEN MUUTOS	6 964 207,61	2 867 996,42
RAHAVARAT 31.12.	14 317 910,95	7 353 703,34
RAHAVARAT 1.1.	7 353 703,34	4 485 706,92
RAHAVAROJEN MUUTOS	6 964 207,61	2 867 996,42

3.5 Kunnan tase

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	31.12.2016	31.12.2015		31.12.2016	31.12.2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	72 756 239,53	80 222 363,88	OMA PÄÄOMA	38 237 861,85	34 901 041,99
Aineettomat hyödykkeet	105 696,81	161 616,77	Peruspääoma	20 375 667,50	20 375 667,50
Aineettomat oikeudet	0,00	2 250,00	Arvonkorotusrahassto	117 321,94	135 981,94
Muut pitkävaikutteiset menot	105 696,81	159 366,77	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14 389 392,55	11 847 771,63
			Tilikauden yli-/alijäämä	3 355 479,86	2 541 620,92
Aineelliset hyödykkeet	64 259 581,44	72 606 608,64	POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	2 228 826,72	2 309 316,41
Maa- ja vesialueet	10 629 486,01	10 719 417,75	Poistoero	2 228 826,72	2 309 316,41
Rakennukset	35 730 891,80	44 440 999,75	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 461 224,68	1 300 358,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 064 917,66	16 543 989,83	Valtion toimeksiannot	767 688,59	799 109,52
Koneet ja kalusto	434 182,83	633 760,17	Lahjoitusrahastojen pääomat	693 536,09	501 248,90
Muut aineelliset hyödykkeet	15 000,00	18 416,57			
Keskeneräiset hankinnat	385 103,14	250 024,57			
Sijoitukset	8 390 961,28	7 454 138,47	VIERAS PÄÄOMA	46 802 168,52	51 177 862,75
Osakkeet ja osuudet	7 486 950,26	7 430 962,01	Pitkäaikainen	32 592 206,30	32 677 328,99
Muut lainasaamiset	904 011,02	23 176,46	Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	31 769 537,00	31 759 727,00
			Lainat julkisyhteisöiltä	683 267,60	721 442,63
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 164 755,77	1 065 718,85	Ostovelat	139 401,70	182 830,36
Valtion toimeksiannot	769 086,80	803 960,13	Muut velat	0,00	13 329,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	395 668,97	261 758,72			
			Lyhytaikainen	14 209 962,22	18 500 533,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 809 086,47	8 400 496,84	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 640 190,00	11 083 864,00
Vaihto-omaisuus	182 021,42	168 487,85	Lainat julkisyhteisöiltä	38 175,04	36 424,76
Aineet ja tarvikkeet	182 021,42	168 487,85	Saadut ennakot	1 250 536,00	219 397,98
			Ostovelat	3 379 910,31	3 945 712,04
Saamiset	3 513 591,47	3 816 794,65	Muut velat	404 703,81	473 656,51
Pitkäaikaiset saamiset	811 007,00	1 064 562,00	Siirtovelat	2 496 447,06	2 741 478,47
Lainasaamiset	120 000,00	0,00			
Muut saamiset	691 007,00	1 064 562,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	88 730 081,77	89 688 579,57
Lyhytaikaiset saamiset	2 702 584,47	2 752 232,65			
Myyntisaamiset	2 003 989,50	1 992 105,11			
Muut saamiset	698 475,22	759 932,09			
Siirtosaamiset	119,75	195,45			
Rahoitusarvopaperit	149 342,50	168 002,50			
Muut arvopaperit	149 342,50	168 002,50			
Rahat ja pankkisaamiset	10 964 131,08	4 247 211,84			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	88 730 081,77	89 688 579,57			

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	31.12.2016	31.12.2015		31.12.2016	31.12.2015
€			€		
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 948 751,73	100 565 007,89	OMA PÄÄOMA	45 889 877,31	42 374 977,96
Aineettomat hyödykkeet	594 987,99	639 333,04	Peruspääoma	20 368 365,41	20 375 667,50
Aineettomat oikeudet	450 276,15	457 779,96	Arvonkorotusrahasto	246 544,08	341 073,66
Muut pitkävaikutteiset menot	144 711,84	180 830,26	Muut omat rahastot	1 180 443,53	1 181 444,49
Ennakkomaksut	0,00	722,82	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 318 209,56	17 656 555,01
			Tilikauden yli-/alijäämä	3 776 314,73	2 820 237,30
Aineelliset hyödykkeet	97 476 183,66	96 873 824,19	VÄHEMMISTÖOSUUDET	187 535,27	128 992,78
Maa- ja vesialueet	11 115 070,65	11 103 963,54	POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	0,00	0,00
Rakennukset	67 254 828,61	65 951 175,89	Poistoero	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 301 477,79	16 677 574,15	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	1 308 831,99	1 062 639,27	PAKOLLISET VARAUKSET	395 222,47	360 258,59
Muut aineelliset hyödykkeet	15 338,78	18 755,35	Eläkevaraukset	12 837,94	15 915,51
Ennakkomaks.,keskener. hankinnat	480 635,84	2 059 716,00	Muut pakolliset varaukset	382 384,52	344 343,08
Sijoitukset	3 877 580,08	3 051 850,66	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 772 034,31	1 415 537,06
Osakkeet ja osuudet	3 041 839,63	3 050 524,79	Valtion toimeksiannot	1 041 307,71	878 124,36
Muut lainasaamiset	834 414,58	0,00	Lahjoitusrahastojen pääomat	727 654,06	534 340,15
Muut saamiset	1 325,87	1 325,87	Muut toimeksiantojen pääomat	3 072,54	3 072,54
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 441 455,45	1 147 814,28	VIERAS PÄÄOMA	75 489 603,82	71 009 633,41
Valtion toimeksiannot	1 042 705,70	882 974,78	Pitkäaikainen	56 349 019,37	48 202 959,29
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	395 677,20	261 766,95	Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoks.	55 025 641,22	47 263 450,99
Muut toimeksiantojen varat	3 072,54	3 072,54	Lainat julkisyhteisöiltä	1 183 976,45	743 348,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 344 066,00	13 576 577,62	Muut velat	0,00	13 329,00
Vaihto-omaisuus	366 037,61	332 731,37	Ostovelat	139 401,70	182 830,36
Aineet ja tarvikkeet	346 771,57	332 472,82	Lyhytaikainen	19 140 584,45	22 806 674,12
Valmiit tuotteet	19 252,39		Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	8 899 330,27	12 124 847,42
Muu vaihto-omaisuus	13,65	258,55	Lainat julkisyhteisöiltä	39 948,29	37 974,11
Saamiset	5 660 117,43	5 890 142,92	Saadut ennakot	112 213,28	245 436,87
Pitkäaikaiset saamiset	808 575,46	1 062 140,11	Ostovelat	4 772 644,85	4 701 553,64
Myyntisaamiset	-4 031,05	-4 021,40	Muut velat	699 631,50	738 468,33
Lainasaamiset	121 599,51	1 599,51	Siirtovelat	4 613 075,38	4 958 393,75
Muut saamiset	691 007,00	1 064 562,00	Laskennalliset verovelat	3 740,87	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	4 851 541,98	4 828 002,81	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	123 734 273,17	115 289 399,79
Myyntisaamiset	3 627 820,41	3 600 010,78			
Lainasaamiset	57,13	154,24			
Muut saamiset	862 591,73	902 148,70			
Siirtosaamiset	361 072,71	325 689,08			
Rahoitusarvopaperit	835 732,12	845 579,72			
Osakkeet ja osuudet	52 743,14	52 743,14			
Sijoitukset rahamarkkinainstrument.	447 168,61	444 913,54			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	180 077,88	173 520,54			
Muut arvopaperit	155 742,50	174 402,50			
Rahat ja pankkisaamiset	13 482 178,83	6 508 123,62			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	123 734 273,17	115 289 399,79			

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoritusperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietokohdassa, suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on pysyvien vastaavien hyödykkeiden todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Julkisesti noteeratut arvopaperit on arvostettu käypään arvoon. Käypään arvoon merkittyjen arvopapereiden arvostuksessa on arvostusmenetelmänä käytetty julkisesti noteerattujen arvopapereiden käypää arvoa per 31.12.2016.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kunnan johdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa. Johdannaiset on käsitelty kirjanpitolain 5:2 §:n mukaisesti, jolloin niistä annettavat tiedot on esitetty taseen liitetietoina. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon lainakohtaisesti. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksia on useita ja viimeisin niistä on voimassa 29.3.2016 asti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hankintameno vähennykseksi.

Liitetieto 2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ole

Liitetieto 3) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut

Ei ole.

Liitetieto 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia.

Liitetieto 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ole

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistely kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteista kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:stä ja As Oy Kontiolahden Vaskiportista on laadittu alakonsernitilinpäätös, joka on yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen (22.12.2015) mukaisesti kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään. Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja ei enää ole oikaistu vuoden 2105 tilinpäätöksestä alkaen, koska yhtiö tekee vapaaehtoisesti poistoja. Aiemmillä tilikausilla on kyseisen yhtiön aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen oikaisuksi kertynyt ero aikaisemmille tilikausille on kirjattu konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Nämä edellä mainitut, aiemmillä tilikausilla tehdyt oikaisut on purettu vuoden 2015 tilinpäätöksessä. Kontiolahden Yrityspalvelu Oy ja Lukkarila Kodit Oy poistoja ei ole oikaistu millään tilikaudella, sillä poistot on näissä yhtiöissä kirjattu hyödykkeen vaikutusaikana poistoina kuluksi ennalta vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Vuodelta 2016 on yhdistelty ensimmäisen kerran Kontionloikka Oy, jonka ensimmäinen tilikausi päättyi 31.5.2016.

Vapaaehtoiset varaukset

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Poikkeavat tilikaudet:

Kaikilla (paitsi osakkuusyhteisöillä Kontiolahti Golf Oy 1.10. – 30.9. ja Kontionloikka Oy 1.6. – 31.5.) konserniin yhdisteltävillä tytäryhteisöillä ja kuntayhtymillä on tilikautena kalenterivuosi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus:

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia muilta osin, mutta PKSSK:n osalta ei ole tehty sisäisten erien eliminointeja vuoden. Tämä perustuu TEM/Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 10.12.2013 antamaan lausuntoon nro 107, jossa todetaan, että yhteistoiminta-alueen isäntäkunta tekee konsernitilinpäätöksessään eliminoinnit myös sopijakuntien ostojen osalta.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

Toimintatuotot	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto	2 173 372,24	1 950 786,85	1 897 281,61	1 670 086,80
Perusturva	15 544 841,88	14 315 633,70	0,00	0,00
Koulutoimi	4 386 293,87	2 543 424,65	2 204 144,67	2 133 553,91
Vapaa-aika	199 139,57	160 719,59	199 139,57	160 861,88
Tekninen toimi	8 749 677,46	8 032 434,11	8 189 487,46	8 009 068,23
Ympäristötoimi	2 966 919,75	3 266 001,71	966 997,36	1 350 337,36
Yhteensä	34 020 244,77	30 269 000,61	13 457 050,67	13 323 908,18

Toimintatuottojen erittely ulkoisista eristä.

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

	2016	2015
Kunnan tulovero	46 273 331,06	45 666 775,20
Kiinteistövero	2 600 537,76	2 511 079,83
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 004 844,92	2 104 517,93
Verotulot yhteensä	50 878 713,74	50 282 372,96

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	2016	2015
Laskennalliset valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	19 092 432,00	17 856 398,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	6 448 416,00	6 218 520,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 680 652,00	-1 881 200,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	23 860 196,00	22 193 718,00

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	kunta	
	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	37 359 302,11	37 212 963,11
Muiden palvelujen ostot	9 847 665,23	9 650 665,46
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	47 206 967,34	46 863 628,57

Palvelujen ostojen erittely ulkoisista eristä.

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ole annettu tukia.

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Suunnitelman mukaisten poistojen perustana on käytetty kunnanvaltuuston 13.12.2000 hyväksymää ja kunnanhallituksen 28.11.2005 täydentämää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ennen 1.1.2013 hankituille hyödykkeille ovat:

Rakennukset:

Asuinrakennukset	50 v.	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	30 v.	tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet:

Kadut, tiet, sillat	15 %	menojäännöspoisto
Verkostot	7 %	menojäännöspoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	5-15 v	tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluiksi.

Poistosuunnitelmaa on päivitetty vuoden 2013 alusta alkaen. Uusi poistosuunnitelma koskee 1.1.2013 jälkeen valmistuvia ja hankittavia kohteita. Näiden osalta poistoajat ja poistomenetelmät ovat seuraavat:

Rakennukset:

Asuinrakennukset	30 v.	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v.	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v.	tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet:

Kadut, tiet, sillat	15 v.	tasapoisto
Verkostot	30 v.	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 v.	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10 v.	tasapoisto

Kertapoiston raja on 10.000 €.

Liitetieto 12) Tuottoihin ja kuluihin sisältyvät pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muu pakollinen varaus 1.1.	3 032,43	3 032,43	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Muu pakollinen varaus 31.12.	3 032,43	3 032,43	0,00	0,00
Ympäristövastuuvaraus 1.1.			0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Ympäristövastuuvaraus 31.12.			0,00	0,00
Potilasvähinkovakuutusmaksuvastuu 1.1.	341 310,65	277 192,62	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	38 041,45	64 118,03	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvähinkovakuutusmaksuvastuu 31.12.	379 352,10	341 310,65	0,00	0,00
Eläkevastuu 1.1. *)	1 595,51	18 993,08	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	11 242,43	-3 077,57		
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12. *)	12 837,94	1 595,51	0,00	0,00

*) Sisältää ns. vanhojen eläkkeiden eläkevastuun

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot:				
Maa-alueiden myyntivoitot	266 235,03	502 423,00	266 235,02	502 423,00
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten myyntivoitot	482 562,50	135 678,26	482 562,50	135 678,26
Muut myyntivoitot	5 594,46	3 094,54	5 594,46	3 094,54
Myyntivoitot yhteensä	754 391,99	641 195,80	754 391,98	641 195,80
Muut toimintamenot:				
Osakkeiden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten myyntitappiot	370 154,44	0,00	370 154,44	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	267,80	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	370 154,44	267,80	370 154,44	0,00

Liitetieto 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot:				
Satunnaiset tuotot rakennusten myynnistä	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot kiinteistöjen myynnistä	81,40	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot osakkeista	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset tuotot	60,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset avustukset	6 500,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintamenot:				
Muut satunnaiset kulut	0,00	12,14	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot ja kulut netto	6 641,40	-12,14	0,00	0,00

Liitetieto 15) Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka saatu muista yhtiöistä

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Osinkotuotot	246 130,60	245 707,60	246 130,60	245 707,60

Liitetieto 16) Poistoeron muutokset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Erittely poistoeron muutoksista				
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos (- lisäys, + vähennys)	0,00	0,00	80 489,69	80 489,69
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	0,00	0,00	80 489,69	80 489,69

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen (22.12.2015) mukaisesti kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään. Edellisen vuoden tiedot on muutettu vertailukelpoisiksi, sillä muuttamatta jättäminen ei ole ollut perusteltua olennaisuuden näkökulmasta.

5 Tasetta koskevat liitetiedot

5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole

Liitetieto 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät

Rahoitusarvopaperit kirjattu nimellisarvosta.

Liitetieto 19) Pysyvien vastaavien tase-eräkohtaiset tiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet								
	Muut pitkävaik. menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyöd.	Ennakkomaks eskener.hank.	Yhteensä
	1005-1010	1100-1109	1110-1129	1130-1159	1160-1179	1180-1189	1195	
Poistamaton								
hankintameno 1.1.	161 616,77	10 719 417,75	44 440 999,75	16 543 989,83	633 760,17	18 416,57	250 024,57	72 606 608,64
Lisäys tilikaudella	65 604,99	47 315,00	1 841 294,26	2 125 697,76	190 028,22	-3 416,57	148 388,57	4 349 307,24
Rahoitusos.tilikaudella				-27 000,00				-27 000,00
Vähennykset tilikaudella		-137 246,74	-8 496 930,90	-71 921,78				-8 706 099,42
Siirrot erien välillä			11 645,00	1 665,00			-13 310,00	0,00
Sumupoistot tilikaudella	-121 524,95		-2 066 116,31	-1 507 513,15	-389 605,56			-3 963 235,02
Aarvonl.ja niiden pal.								0,00
Poistamaton hankintameno								0,00
31.12.	105 696,81	10 629 486,01	35 730 891,80	17 064 917,66	434 182,83	15 000,00	385 103,14	64 259 581,44

Pysyvien vastaavien sijoitukset:								
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhty- mäosuudet	Osakkeet osakkuus ja muut om.yht.	Muut osak- keet ja osuudet	Saamiset tytäryht.	Saamiset kuntayhtym.	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	2 968 892,76	1 972 844,47	1 794 489,22	694 735,56	23 176,46	0,00	7 454 138,47	
Lisäykset			54 143,81	1 844,44		880 834,56	936 822,81	
Vähennykset							0,00	
Hankintameno 31.12.	2 968 892,76	1 972 844,47	1 848 633,03	696 580,00	23 176,46	880 834,56	8 390 961,28	
Arvonlennukset ja niiden palautukset								
Arvonkorotukset								
Kirjnpitoarvo 31.12.	2 968 892,76	1 972 844,47	1 848 633,03	696 580,00	23 176,46	880 834,56	8 390 961,28	

Liitetieto 20 - 22) Omistukset muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus osuus	Konsernin omasta pääomasta osuus	Konsernin vieraasta pääomasta osuus	Konsernin tilikauden voitosta/tappiosta osuus
Tytäryhteisöosakkeet						
Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	1 815 632,70	10 314 665,08	9 466,79
Kiinteistö Oy Kontioniemen Vaskiportti	Kontiolahti	0,00	80,60	487 612,77	3 890,67	-5 685,98
Lukkarila Kodit Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	469 040,61	302 094,15	5 484,25
Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot	Kontiolahti	100,00	100,00	2 600 490,27	10 862 123,35	162 338,62
Tytäryhteisöt yhteensä				5 372 776,35	21 482 773,25	171 603,68
Kuntayhtymät						
Pk:n koulutuskuntayhtymä	Joensuu	3,2000	3,2000	2 636 710,06	466 505,73	26 819,25
Pk:n sairaanhoito- ja sos.palv. kuntayhtymä	Joensuu	5,2700	5,2700	2 229 171,22	7 548 106,42	160 046,17
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	6,0100	6,0100	125 952,37	29 250,89	1 608,32
Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	Mäntyharju	1,0807	1,0807	19 167,96	5 901,30	-794,50
PK:n sosiaali- ja terveystalujen ky	Joensuu	5,2700	5,2700	9 652,48	527 000,00	9 652,48
Kuntayhtymät yhteensä				5 011 001,61	8 049 764,33	187 679,23
Osakkuus ja muut omistusyhteisöt						
Asunto Oy Kontiolahden Mlylpuro	Kontiolahti	37,21	37,21	290 642,68	951,11	1 239,06
Asunto Oy Kontiolahden Mäntyriivit	Kontiolahti	27,31	27,31	93 132,87	2 684,27	0,58
Asunto Oy Kotikulho	Kontiolahti	25,77	25,77	131 545,50	384,80	644,25
Asunto Oy Mönninmäki	Kontiolahti	35,99	35,99	49 677,40	310,21	266,08
Asunto Oy Romppalan Hoviseutu	Kontiolahti	48,40	48,40	73 552,47	595,29	-227,75
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liike- ja palvelutalo	Kontiolahti	50,00	50,00	271 447,83	46 614,70	3 796,54
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liikekeskus	Kontiolahti	34,59	34,59	620 419,63	61 736,42	-11 617,70
Kiinteistö Oy Paiholankoski	Kontiolahti	43,00	46,00	6 735,51	198 617,16	12 455,78
Kontiolahden Jäähalli Oy	Kontiolahti	43,60	43,60	197 720,83	17 741,81	-10 143,65
Kontiolahti Golf Oy	Kontiolahti	36,25	36,25	513 171,65	29 775,42	-24 986,29
Kontionloikka Oy	Kontiolahti	24,91	24,91	-7 859,59	11 915,01	-8 755,16
Osakkuus ja muut omistusyht. yhteensä				2 248 046,38	359 411,20	-28 573,11

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2016		2015	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	148 202,25	0,00	57 668,76
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	119,75	0,00	195,45
Muut saamiset	0,00	52 698,49	0,00	74 377,30
Yhteensä	0,00	201 020,49	0,00	132 241,51
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	4 248,88	0,00	4 096,19
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	4 248,88	0,00	4 096,19
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	205 269,37	0,00	136 337,70

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	1 749,37	0,00	119,75	195,45
Kelan korvaus työterveyshuollosta	35 797,39	34 005,91	0,00	0,00
EU-tuet ja avustukset	33 633,12	38 132,49	0,00	0,00
Muut tulojäämät	289 892,83	253 550,69	0,00	0,00
Tulojäämät yhteensä	361 072,71	325 689,09	119,75	195,45
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	361 072,71	325 689,09	119,75	195,45

5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista erien välillä tilikauden aikana

Oma pääoma	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	20 375 667,50	20 375 643,04	20 375 667,50	20 375 667,50
Lisäykset	0,00	24,46		
Vähennykset	-7 302,09	0,00		
Peruspääoma 31.12.	20 368 365,41	20 375 667,50	20 375 667,50	20 375 667,50
Arvonkorotusrahasto 1.1.	341 073,66	731 150,05	135 981,94	78 126,94
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	57 855,00
Vähennykset	-94 529,58	-390 076,39	-18 660,00	
Arvonkorotusrahasto 31.12.	246 544,08	341 073,66	117 321,94	135 981,94
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	1 181 444,49	1 173 931,36		
Siirrot rahastoon	0,00	7 513,13		
Siirrot rahastosta	-1 000,96	0,00		
Rahaston pääoma 31.12.	1 180 443,53	1 181 444,49		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	20 476 792,31	13 649 386,25	14 389 392,55	11 847 771,63
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisiin tilikausiin liittyvien muutosten oikaisu	-158 582,75	4 007 168,76		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 318 209,56	17 656 555,01	14 389 392,55	11 847 771,63
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	377 314,73	2 820 237,30	3 355 479,86	2 541 620,92
Oma pääoma yhteensä	42 490 877,31	42 374 977,96	38 237 861,85	34 901 041,99

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen (22.12.2015) mukaisesti kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään.

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

Ei ole kirjattu poistoeroa verotussyistä.

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikainen vieras pääoma

*velat jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua tilinpäätöksestä

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	23 796 225,28	23 476 161,01	10 830 306,00	10 089 806,02
Lainat julkisyhteisöiltä	523 378,63	0,00	523 378,63	1 646 060,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	24 319 603,91	23 476 161,01	11 353 684,63	11 735 866,02

Liitetieto 28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Liitetieto 29) Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	12 837,94	15 915,51	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	379 352,10	341 310,65	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	3 032,43	3 032,43	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	395 222,47	360 258,59	0,00	0,00

Liitetieto 30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, jäsenkuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

	2016		2015	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	9 886,84	0,00	15 942,12
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	9 886,84	0,00	15 942,12
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	8 164,18	0,00	8 185,13
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	8 164,18	0,00	8 185,13
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	1 300,50	0,00	1 341,85
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 300,50	0,00	1 341,85
Yhteensä	0,00	19 351,52	0,00	25 469,10

Liitetieto 31) Sekkilimiitti

Ei ole

Liitetieto 32) Muut velat –erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Ei ole.

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	43 349,13	53 957,43	0,00	0,00
Menojäämät	4 569 726,25	4 904 436,32	2 496 447,06	2 741 478,47
Palkkojen ja henk.kulujen jaksotus	3 827 237,32	4 160 573,17	2 197 730,48	2 486 978,60
Korkojaksotukset	268 487,18	281 033,98	193 086,04	193 814,32
Muut menojäämät	474 001,75	462 829,17	105 630,54	60 685,55
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 613 075,38	4 958 393,75	2 496 447,06	2 741 478,47

6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 622 135,26	7 544 782,35	0,00	0,00

Liitetieto 35) Vakuudet, jotka on annettu muuten kuin kohdassa 40 tarkoitetulla tavalla

Ei ole.

Liitetieto 36) Vakuudet, jotka on annettu samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Ei ole.

Liitetieto 37) Muut kuin edellä kohdissa 34-36 annetut vakuudet

Ei ole.

Liitetieto 38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä oleva yhteissumma

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Leasing-vastuiden yhteismäärä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	153 151,33	85 462,75	96 952,75	18 715,70
Myöhemmin maksettavat	182 154,75	117 704,82	117 024,09	26 031,42
Yhteensä	335 306,08	203 167,57	213 976,84	44 747,12

Liitetieto 39) Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta				
Alkuperäinen pääoma	19 121 745,05	9 121 745,05	16 971 585,05	6 971 585,05
Jäljellä oleva pääoma	14 316 766,58	6 177 467,47	12 431 346,20	5 001 570,40

Liitetieto 40) Muut vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 917 665,43	3 017 665,43	2 909 329,30	3 009 329,30
Jäljellä oleva pääoma	1 657 286,55	1 831 829,32	1 654 197,15	1 828 401,42
			2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.		71 495 461,00	70 012 209,87	
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		0,00	0,00	
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.		53 366,62	49 891,10	

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Sopimusvastuut				
Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	217 000,00	232 000,00	217 000,00	232 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	217 000,00	232 000,00	217 000,00	232 000,00
Johdannaissopimukset*)				
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-849 123,30	-494 948,36	-1 062 590,35	-688 648,23
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	32 847 431,74	30 565 811,18	30 975 000,00	27 600 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu**)	703 196,63	419 328,74	405 399,81	419 328,74
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu***)	6 352 775,00	6 352 775,00	6 352 775,00	6 352 775,00
Luokkaretki- ym. Keräysvarat	19 716,43	24 877,42	19 716,43	24 877,42
Yhteensä				
<p>*) Kunta on suojannut vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen korkoja koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla lainojen vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi. Koronvaihtosopimusten kiinteät korot vaihtelevat välillä 0,303 % – 1,75 % pa. Lainojen erääntymisajankohdat ovat vuosina 2021 - 2026 ja koronvaihtosopimusten vuosina 2021 – 2026. Lainoja lyhennetään vuosittain ja koronvaihtosopimusten kohdearvo alenee vastaavassa tahdissa.</p> <p>***) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.</p> <p>***) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2017 - 2029.</p>				

7. Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Kontiolahden kunnalla ei ole tiedossa olevia ympäristövelvoitteita.

	v. 2016	v. 2015
Ympäristötuotot		
Viranomaistoiminnan tuotot	87 442,67	88 745,69
Muut ympäristötuotot	0,00	0,00
Ympäristökulut		
Viranomaistoiminnan kulut	120 762,07	118 798,67
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	7 166,00	7 166,00
Muut ympäristökulut	0,00	0,00
Ympäristökulut, netto	-33 319,40	-30 052,98

8. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä osastoittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2015				
	hallinto-osasto	sivistysosasto	tekninen osasto	yhteensä
vakituinen	15	355	110	480
määräaikainen/sijainen/tilap. viran hoitaja	1	79	16	96
palkkatuella olevat	9	20	11	40
oppisopimussuhteinen	0	1	0	1
yhteensä	25	455	137	617
joista osa-aikaisia	8	82	24	114

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2016				
	hallinto-osasto	sivistysosasto	tekninen osasto	yhteensä
vakituinen	15	354	108	477
määräaikainen/sijainen/tilap. viran hoitaja	4	86	26	116
palkkatuella olevat	3	16	12	31
oppisopimussuhteinen	1	0	0	1
yhteensä	23	456	146	625
joista osa-aikaisia	3	82	29	114

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

	Kunta	
	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	25 016 150,14	24 117 331,42
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	447 993,58	407 350,50
Henkilöstökulut yhteensä	25 464 143,72	24 524 681,92

Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tilitetty luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueille tilitetty luottamushenkilömaksut		
	2016	2015
Kansallinen Kokoomus	2977,88	3 237,01
Suomen Keskustapuolue	4263,6	4 761,51
Sosiaalidemokraatit	6672,5	7 499,54
Vasemmistoliitto RP.	0	30,00
Vihreät, Kontiolahden vihreät rp	527,5	537,50
Kontiolahden Perussuomalainen	905,75	972,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	15 347,23	17 037,56

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	Kunta	
	2016	2015
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 235,00	15 800,10
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	2 566,00	1 864,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	10 801,00	17 664,10

9 Erillistilinpäätökset

9.1 Muun taseyksikön tilinpäätös: Vesihuoltolaitos

9.1.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä noin 3000 asiakkaalle, joista suurin osa kuuluu myös viemäröinnin piiriin. Vettä toimitetaan lisäksi kolmelle vesiosuuskunnalle (Varparanta, Onttola ja Kunnasniemi). Osuuskunnista jätevettä otetaan vastaan Onttolan, Kunnasniemen ja Varparannan vesiosuuskunnilta. Onttolasta ja Kunnasniemeltä jätevesi johdetaan Kontiolahden, Joensuun, Liperin ja Polvijärven yhteisomistuksessa olevaan runkoviemäriin. Jätevedet johdetaan siirtoviemäreitä pitkin Joensuuhun Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle.

Vettä otetaan Lehmon, Kuusojan, Jaamankankaan, Jakokosken ja Kirkonkylän (varavedenottamo) vedenottamoilta yhteensä noin 1400 m³/vuorokausi. Uusista vedenottamoista Jaamankankaan vedenottamo ja siihen liittyvä alkalointilaitos ovat olleet toiminnassa vuoden 2013 alusta. Kuusojan Kuokkasenkankaan vedenottamokaivojen lupaprosessi on käynnissä.

Yhteistyö jatkuu naapurikuntien, vesiosuuskuntien ja ELY-keskuksen kanssa. Vuoden 2016 alusta kunnan vesihuoltolaitokseen liitettiin Pyytivaaran, Jakokosken, Selkie-Mönnin ja Kilvenvirran vesiosuuskunnat. Näistä Selkie-Mönnillä on ainoastaan puhdasvesiverkosto ja sinne vesi ostetaan Joensuun Vedeltä. Muilla liitettävillä osuuskunnilla on myös viemäriverkosto. Jakokosken osuuskunnan vedenottamo on siirtynyt vesihuoltolaitokselle.

Vuoden 2016 suurin investointihanke oli Kuusojan vedenottamon pumppausjärjestelyt alavesisäiliöineen. Hanke jatkuu vuoden 2017 puolella. Uusia kaava-alueita ei päästy rakentamaan kaavavalitusten vuoksi ja niissä keskityttiin suunnitteluun. Uusista vesihuoltohankkeista aloitettiin Paiholan alueen vesihuollon rakentaminen.

Vesihuoltolaitoksen keskeisimpiä tehtävälajeita ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Toiminta-alueen sisäpuolella olevia vielä liittymättömiä kiinteistöjä pyritään liittämään kunnan vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Entistä verkostoa kunnostetaan vaihtamalla betonisia viemäriputkia ja -kaivoja muovisiin, saneeraamalla jätevesipumppaamoja ja automaatiota sekä uusimalla vanhoja epäkuntoisia puhtaan veden talo- ja pääsulkuja. Betoniset viemärit on saatu jo lähes uusittua.

Keskeisenä tavoitteena on riittävän raakaveden saannin turvaaminen (Kuusoja, Lehmo, Jaamankangas, Jakokoski). Varmuutta pyritään lisäämään myös varmistamalla sähkönsaantia varavoimalla vedenottamoilla. Jatkossa kartoitetaan edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita.

Johtotiedon ajantasaistaminen on jatkunut edelleen mittaus ja kartastot -yksikön johdolla liitettyjen osuuskuntien kartoittamisella. Kartoituksella tarkennetaan osuuskunnilta saatuja kartoitustietoja.

9.1.2 Vesihuoltolaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma teknisen lautakunnan toimintakertomuksessa kohdassa 2.4.4.

9.1.2.1 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Vesihuoltolaitos tuloslaskelmaosan toteuma 2015	TP 2015	TA 2016	Ta- muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	Totetutuma	Poikkeama (tot-ta) - alitus + ylitys	Poikkeama%	Kasvu 15/16
Liikevaihto	2 186 887,45	2 083 120	0	2 083 120	2 390 272,51	307 152,51	15 %	9,30
Liiketoiminnan muut tuotot	48 885,46	12 550	0	12 550	34 184,28	21 634,28	172 %	-30,07
Materiaalit ja palvelut	-779 545,19	-725 170	0	-725 170	-821 177,56	-96 007,56	13 %	5,34
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-145 537,78	-144 500	0	-144 500	-157 053,60	-12 553,60	9 %	7,91
Ostot tilikauden aikana	-145 537,78	-144 500	0	-144 500	-157 053,60	-12 553,60	9 %	7,91
Palvelujen ostot	-634 007,41	-580 670	0	-580 670	-664 123,96	-83 453,96	14 %	4,75
Henkilöstökulut	-205 520,55	-271 129	0	-271 129	-209 677,13	61 451,87	-23 %	2,02
Palkat ja palkkiot	-149 679,10	-204 159	0	-204 159	-151 903,45	52 255,55	-26 %	1,49
Henkilösivukulut	-55 841,45	-66 970	0	-66 970	-57 773,68	9 196,32	-14 %	3,46
Eläkekulut	-46 870,87	-54 067	0	-54 067	-46 489,20	7 577,80	-14 %	-0,81
Muut henkilösivukulut	-8 970,58	-12 903	0	-12 903	-11 284,48	1 618,52	-13 %	25,79
Poistot ja arvonalentumiset	-459 366,50	-466 290	0	-466 290	-455 446,09	10 843,91	-2 %	-0,85
Suunnitelman mukaiset poistot	-459 366,50	-466 290	0	-466 290	-455 446,09	10 843,91	-2 %	-0,85
Liiketoiminnan muut kulut	-22 075,21	-29 730	0	-29 730	-41 365,89	-11 635,89	39 %	87,39
Liikelylijäämä(-alijäämä)	769 265,46	603 351	0	603 351	896 790,12	293 439,12	49 %	16,58
Rahoitustuotot ja -kulut	-128 506,58	-208 900	0	-208 900	-189 309,60	19 590,40	-9 %	47,32
Muut rahoitustuotot	2 793,30	0	0	0	1 039,28	1 039,28		
Muille maksetut korkokulut	-87 857,66	-76 900	0	-76 900	-82 366,56	-5 466,56	7 %	-6,25
Muut rahoituskulut	-43 442,22	-132 000	0	-132 000	-107 982,32	24 017,68	-18 %	148,57
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	640 758,88	394 451	0	394 451	707 480,52	313 029,52	79 %	10,41
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	640 758,88	394 451	0	394 451	707 480,52	313 029,52	79 %	10,41
Tilikauden ylijäämä (alij.)	640 758,88	394 451	0	394 451	707 480,52	313 029,52	79 %	10,41

Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu.

9.1.2.2 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu

Vesihuoltolaitoksen rahoitusosan toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama + ylitys - alitus
Toiminnan rahavirta	1 024 710	0	1 024 710	1 352 236,21	327 526,21
Liikelylijäämä/alijäämä	523 830	0	523 830	896 790,12	372 960,12
Poistot ja arvonalentumiset	500 880	0	500 880	455 446,09	-45 433,91
Rahoitustuotot ja kulut	-214 370	0	-214 370	-189 309,60	25 060,40
Yhteensä	810 340	0	810 340	1 162 926,61	352 586,61
Investointien rahavirta	-820 000	0	-820 000	-645 754,83	-174 245,17
Investointimenot	-820 000	0	-820 000	-645 754,83	-174 245,17
Investointitulot	0	0	0	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 660	0	-9 660	517 171,78	-526 831,78
Rahoituksen rahavirta	-137 280	0	-137 280	-137 277,59	-2,41
Lainakannan muutokset	-137 280	0	-137 280	-137 277,59	-2,41
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalta	-137 280	0	-137 280	-137 277,59	-2,41
Oman pääoman muutokset					0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	134 422,00	134 422,00
Rahavarojen muutos	-146 940	0	-146 940	514 316,19	-661 256,19

Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu

9.1.2.3 Vesihuoltolaitoksen investointiosan toteutumisvertailu

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edell. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama alitus - ylitys +	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2016
6000 Vesilaitos								
Investointimenot			-400 000	0	-400 000	-443 735,06	43 735,06	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-400 000	0	-400 000	-443 735,06	43 735,06	
Perustelut: Kaava-alueiden rakentaminen ei edennyt valitusten takia. Kuusojan vedenottamon pumppausjärjestelyjä ei saatu valmiiksi suunnittelun myöhästyttyä.								
6100 Viemärlaitos								
Investointimenot			-400 000	0	-400 000	-202 019,77	-197 980,23	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-400 000	0	-400 000	-202 019,77	-197 980,23	
Perustelut: Kaava-alueiden rakentaminen ei edennyt valitusten takia.								
6200 Vesi- ja viemärlaitoksen kalusto								
Investointimenot			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	
Perustelut: Kalustohankinta jäi alle 10.000 €, siirretty käyttötalouden puolelle.								
VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ								
Investointimenot			-820 000	0	-820 000	-645 754,83	-174 245,17	
Rahoitusosuudet investointeihin			0	0	0	0,00	0,00	
Pysyvien vast. hyödykk.luovutustulot			0	0	0	0,00	0,00	
Netto			-820 000	0	-820 000	-645 754,83	-174 245,17	

9.1.3 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

9.1.3.1 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	2016	2015
Liikevaihto	2 390 272,51	2 186 887,45
Liiketoiminnan muut tuotot	34 184,28	48 885,46
Materiaalit ja palvelut	-821 177,56	-779 545,19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-157 053,60	-145 537,78
Ostot tilikauden aikana	-157 053,60	-145 537,78
Palvelujen ostot	-664 123,96	-634 007,41
Henkilöstökulut	-209 677,13	-205 520,55
Palkat ja palkkiot	-151 903,45	-149 679,10
Henkilösivukulut	-57 773,68	-55 841,45
Eläkekulut	-46 489,20	-46 870,87
Muut henkilösivukulut	-11 284,48	-8 970,58
Poistot ja arvonalentumiset	-455 446,09	-459 366,50
Suunnitelman mukaiset poistot	-455 446,09	-459 366,50
Liiketoiminnan muut kulut	-41 365,89	-22 075,21
Liikeylijäämä(-alijäämä)	896 790,12	769 265,46
Rahoitustuotot ja -kulut	-189 309,60	-128 506,58
Muut rahoitustuotot	1 039,28	2 793,30
Korkokulut kunnalle	-82 366,56	-87 857,66
Muut rahoituskulut	-107 982,32	-43 442,22
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	707 480,52	640 758,88
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	707 480,52	640 758,88
Tilikauden ylijäämä (alij.)	707 480,52	640 758,88
Tunnusluvut		
Kunnan lainasta maksettava korko	4 %	4 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto	4 %	4 %

9.1.3.2 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
TULORAAHOITUS	1 162 926,61	1 100 125,38
Liikelylijäämä	896 790,12	769 265,46
Poistot ja arvonalentumiset	455 446,09	459 366,50
Rahoitustuotot ja -kulut	-189 309,60	-128 506,58
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjauuserät	0,00	0,00
INVESTOINNIT	-645 754,83	-677 528,16
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-645 754,83	-677 528,16
Rahoitusosuudet investoimitimoihin	0,00	0,00
Vesihuollon liittymismaksut (sisäinen)	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0,00	0,00
Tulorahoitus ja investoinnit netto	517 171,78	422 597,22
RAHOITUSTOIMINTA		
Lainakannan muutokset	-137 277,59	-137 277,59
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-137 277,59	-137 277,59
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	134 422,00	-42 492,22
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	38 014,75	-92 749,63
Ostovelkojen muutos	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos	96 407,25	50 257,41
Siirtovelkojen muutos	0,00	0,00
Vaikutus kunnan kassavaroihin	514 316,19	242 827,41
Tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus %	180,1	162,4
Pääomamenojen tulorahoitus %	148,5	135,0
Lainanhoitokate	19,7	20,5

9.1.3.3 Vesihuoltolaitoksen tase

Vastaavaa	31.12.2016	31.12.2015
Pysyvät vastaavat:		
Aineelliset hyödykkeet	7 400 142,98	7 209 834,24
Liittymismaksut	35 620,00	35 620,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 354 975,94	7 139 673,15
Kuljetusvälineet	9 547,04	34 541,09
Saamiset	704 041,98	742 056,73
Pitkäaikainen	121 120,00	113 670,00
Muut saamiset	121 120,00	113 670,00
Lyhytaikaiset	582 921,98	628 386,73
Myyntisaamiset	667 144,24	718 779,54
Muut saamiset	-84 222,26	-90 392,81
Rahat ja pankkisaamiset	-592 530,38	-1 106 846,57
Vastaavaa yhteensä	7 511 654,58	6 845 044,40
Vastattavaa	31.12.2016	31.12.2015
Oma pääoma	5 235 515,17	4 528 034,65
Jäännöspääoma	2 700 000,00	2 700 000,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 828 034,65	1 187 275,77
Tilikauden ylijäämä	707 480,52	640 758,88
Vieras pääoma	2 276 139,41	2 317 009,75
Pitkäaikainen	1 784 608,54	1 921 886,13
Lainat kunnalta	1 784 608,54	1 921 886,13
Lyhytkainen	491 530,87	395 123,62
Lainat kunnalta	137 277,59	137 277,59
Ostovelat	284 220,36	186 267,59
Muut velat	5 943,61	5 328,20
Siirtovelat	64 089,31	66 250,24
Lomapalkkajaksotus	64 089,31	66 250,24
Vastattavaa yhteensä	7 511 654,58	6 845 044,40
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	72,5	68,1
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1000 €	2 536	1 828
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 785	1 922

10 Kirjanpito kirjat, tosittelajit ja tositteet

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja sidottuna kirjana

Tilinpäätöserittelyt sidottuna kirjana

ATK-päiväkirjat

ATK-pääkirjat

Myyntireskontra: reskontraluettelo täydellinen

Ostoreskontra: reskontraluettelo täydellinen

TOSITELAJIT JA TOSITTEET

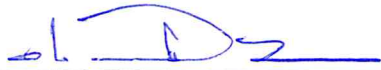
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDKS	Käyttösuunnitelma
BUDL	Lisätalousarvio
EXCEL	Excel-muistiot
KASSA2	Kassa 2 (cpu)
KLALKU	Konsernin alkusaldo
KLKIRJ	Konserikirjaukset
KLYHT	Tytäryhteisöt/kuntayhtymät
KOMTOS	Käyttöomaisuustosit
MUISIS	Muistiot/sisäinen
MUIST1	Muistiotositteet 1
MUIVYO	Muistio/worytykset
OMAKSU	Ostoreskontra maksut
OSTOT	Ostolaskut
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet
RONDO	Muistiot/Rondo
RONLAS	Sis laskut/Rondo
SISLAS	Sisäiset laskut ProE
YMRHYV	MR hyvityslasku kuittaus
YMRMANU	MR Manuaalisuoritukset
YMRVII	MR Viitesuoritukset

ALLEKIRJOITUKSET

TILINPÄÄTÖS 31.12.2016

TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Kontiolahti 27.3.2017

Pertti Haukka, hallituksen puheenjohtaja

Jere Penttilä, kunnanjohtaja

Jukka Puumalainen, hallituksen 1. varapj

Aulikki Sihvonen, hallituksen 2. varapj

Mika Hiltunen, hallituksen jäsen
~~Kauko Ryhänen~~ jäsen

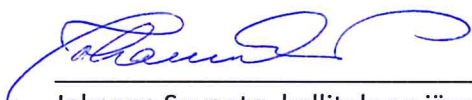
Pirkko Mönkki, hallituksen jäsen

Saara Paalanen, hallituksen jäsen

Miitri Sivonen, hallituksen jäsen

Johanna Suvanto, hallituksen jäsen

Seppo Toppi, hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen tänään
 Kontiolahdella 22. päivänä touko kuuta 2017

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

Taina Törrönen, JHT, HT